

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2017. gada 26. oktobrī*

Konkurence – Koncentrācija – Lēmums, ar kuru uzliek naudas sodu par koncentrācijas darījuma īstenošanu pirms tā paziņošanas un atļaušanas – Regulas (EK) Nr. 139/2004 4. panta 1. punkts, 7. panta 1. un 2. punkts un 14. pants – Nolaidība – Princips *ne bis in idem* – Pārkāpuma smagums – Naudas soda apmērs

Lieta T-704/14

Marine Harvest ASA, Bergena (Norvēģija), ko pārstāv *R. Subiotto, QC*,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *M. Farley, C. Giolito* un *F. Jimeno Fernández*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko ir lūgts atcelt Komisijas 2014. gada 23. jūlija Lēmumu C(2014) 5089 *final*, ar kuru tiek uzlikts naudas sods par koncentrācijas īstenošanu, pārkāpjot Regulas (EK) Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu un 7. panta 1. punktu (lieta COMP/M.7184 – *Marine Harvest/Morpol*), vai – pakārtoti – atcelt prasītājam uzlikto naudas sodu vai samazināt tā apmēru.

VISPĀRĒJĀ TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs A. Dītrihs [*A. Dittrich*] (referents), tiesneši J. Švarcs [*J. Schwarcz*] un V. Tomljenoviča [*V. Tomljenović*],

sekretāre K. Hērena [*C. Heeren*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2016. gada 15. septembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

I. Tiesvedības priekšvēsture

- 1 Prasītāja *Marine Harvest ASA* ir atbilstīgi Norvēģijas tiesībām dibināta sabiedrība, kas ir reģistrēta Oslo (Norvēģija) un Ņujorkas (Amerikas Savienotās Valstis) biržā un kas Kanādā, Čīlē, Skotijā, Fēru salās, Īrijā un Norvēģijā nodarbojas ar lašu audzēšanu un pirmapstrādi, kā arī Norvēģijā – ar Atlantijas paltusu audzēšanu un pirmapstrādi. Prasītāja veic arī tālākapstrādes darbus Beļģijā, Čīlē, ASV, Francijā, Īrijā, Japānā, Norvēģijā, Nīderlandē, Polijā un Čehijas Republikā.

A. Prasītājas veiktā *Morpol* iegāde

- 2 2012. gada 14. decembrī prasītāja noslēdza akciju pirkuma līgumu (*Share Purchase Agreement*, turpmāk tekstā – “SPA”) ar *Friendmall Ltd.* un *Bazmonta Holding Ltd.* par akciju, kas *Morpol ASA* pamatkapitālā piederēja šīm sabiedrībām, nodošanu.
- 3 *Morpol* ir lašu ražotāja un pārstrādātāja Norvēģijā. No audzētājiem lašiem tā ražo un piedāvā plašu laša izstrādājumu ar pievienoto vērtību klāstu. Tā nodarbojas ar lašu audzēšanu un to pirmapstrādi Norvēģijā un Skotijā. Tā veic arī tālākapstrādes darbus Polijā, Apvienotajā Karalistē un Vjetnamā. Pirms to iegādājās prasītāja, *Morpol* bija reģistrēta Oslo biržā.
- 4 *Friendmall* un *Bazmonta Holding* bija privātas sabiedrības ar ierobežotu atbildību, kas dibinātas un reģistrētas Kiprā. Abas sabiedrības vienpersoniski kontrolēja M., *Morpol* dibinātājs un bijušais prezidents un ģenerāldirektors.
- 5 Noslēdzot SPA, prasītāja iegādājās līdzdalību *Morpol*, kas ir aptuveni 48,5 % no *Morpol* pamatkapitāla. Šī iegāde (turpmāk tekstā – “2012. gada decembra iegāde”) tika noslēgta 2012. gada 18. decembrī.
- 6 2012. gada 17. decembrī prasītāja ar biržas paziņojuma palīdzību izziņoja, ka tā gatavojas izsludināt publisku piedāvājumu atlikušo *Morpol* akciju iegādei. 2013. gada 15. janvārī prasītāja atbilstoši Norvēģijas tiesību aktiem par vērtspapīru darījumiem izsludināja šo obligāto publisko piedāvājumu par atlikušo *Morpol* akciju, ko veidoja 51,5 % sabiedrības akciju, iegādi. Saskaņā ar Norvēģijas tiesību aktu normām pircējam, kas ir iegādājies vismaz trešdaļu biržā kotētas sabiedrības akciju, ir pienākums iesniegt obligātu publisko piedāvājumu par šīs sabiedrības atlikušajām akcijām.
- 7 2013. gada 23. janvārī *Morpol* valde iecēla jaunu prezidentu un ģenerāldirektoru, lai aizstātu M., jo šis pēdējais minētais pa to laiku no 2013. gada 1. marta bija atkāpies no amata pēc tam, kad bija izpildītas saistības, kādas šim nolūkam bija ietvertas SPA.
- 8 Pēc publiskā piedāvājuma noregulēšanas un īstenošanas 2013. gada 12. martā prasītājam kopumā piederēja 87,1 % *Morpol* akciju. Tādējādi ar publiskā iegādes piedāvājuma palīdzību prasītāja bija iegādājusies akcijas, kas veidoja aptuveni 38,6 % *Morpol* kapitāla, papildus akcijām, kas veidoja 48,5 % *Morpol* kapitāla, kuras tā jau bija ieguvusi 2012. gada decembra iegādē.
- 9 Atlikušo *Morpol* akciju iegāde tika īstenota 2013. gada 12. novembrī. 2013. gada 15. novembrī akcionāru ārkārtas kopsapulce nolēma lūgt akciju izslēgšanu no Oslo biržas reģistra, samazināt valdes locekļu skaitu un likvidēt iecelšanas komiteju. 2013. gada 28. novembrī *Morpol* vairs netika kotēta Oslo biržā.

B. Pirmspaziņošanas posms

- 10 2012. gada 21. decembrī prasītāja nosūtīja Eiropas Komisijai pieteikumu par darba grupas iecelšanu, kuras pienākums būtu sagatavot tās dokumentus par vienpersoniskas kontroles pār *Morpol* iegūšanu. Šajā pieteikumā prasītāja darīja zināmu Komisijai, ka 2012. gada decembra iegāde ir noslēgta un ka prasītāja neīstenos savas balsstiesības pirms Komisijas lēmuma pieņemšanas.
- 11 Komisija pieprasīja noorganizēt telekonferenci ar prasītāju, kas notika 2013. gada 25. janvārī. Telekonferences laikā Komisija pieprasīja informāciju par darījuma struktūru un skaidrojumus attiecībā uz jautājumu, vai ar 2012. gada decembra iegādi prasītājam jau varētu būt piešķirta kontrole pār *Morpol*.
- 12 2013. gada 12. februārī Komisija nosūtīja prasītājam informācijas pieprasījumu par iespējamo faktiskas kontroles pār *Morpol* iegūšanu 2012. gada decembra iegādes rezultātā. Tāpat arī tā pieprasīja, lai tai tiktu iesniegta *Morpol* pēdējo trīs gadu akcionāru kopsapulču un valdes sanāksmju darba kārtības un protokoli. Prasītāja daļēji atbildēja uz šo pieprasījumu 2013. gada 19. februārī un iesniedza pilnīgu atbildi 2013. gada 25. februārī.
- 13 2013. gada 5. martā prasītāja iesniedza pirmo paziņojuma veidlapas, kas norādīta Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 802/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV 2004, L 133, 1. lpp.), I pielikumā, projektu (turpmāk tekstā – “pirmais CO formas projekts”). Pirmais CO formas projekts attiecās galvenokārt uz jebkādas izcelsmes lašu audzēšanas un pirmapstrādes un tālākapstrādes tirgu kopumā.
- 14 2013. gada 14. martā Komisija nosūtīja prasītājam papildu informācijas pieprasījumu par pirmo CO formas projektu. 2013. gada 16. aprīlī prasītāja atbildēja uz šo informācijas pieprasījumu. Komisija uzskatīja šo atbildi par nepilnīgu un 2013. gada 3. maijā, 14. jūnijā un 10. jūlijā nosūtīja citus informācijas pieprasījumus. Prasītāja atbildēja uz šiem pieprasījumiem attiecīgi 2013. gada 6. jūnijā un 3. un 26. jūlijā.

C. Paziņojums un lēmums, ar kuru tiek atļauta koncentrācija ar nosacījumu, ka tiek ievērotas konkrētas saistības

- 15 2013. gada 9. augustā par darījumu tika oficiāli paziņots Komisijai.
- 16 Vienā no pārskata sanāksmēm, kas notika 2013. gada 3. septembrī, Komisija informēja prasītāju un *Morpol* par to, ka tai ir nopietnas šaubas par šī darījuma saderīgumu ar iekšējo tirgu, ciktāl tas attiecas uz iespējamo Skotijas lašu tirgu.
- 17 Lai kļiedētu Komisijas izteiktās nopietnās šaubas, prasītāja 2013. gada 9. septembrī ierosināja saistības atbilstoši Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulas (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV 2004, L 24, 1. lpp.) 6. panta 2. punktam. Šīm sākotnējām saistībām Komisija piemēroja tirgus konsultācijas. Pēc dažiem grozījumiem 2013. gada 25. septembrī tika iesniegta virkne galīgo saistību. Prasītāja uzņēmās saistības nodot aptuveni trīs ceturtdaļas Skotijas lašu audzēšanas jaudas, kura pārklājas koncentrācijas dalībnieku starpā, tādējādi kļiedējot Komisijas izteiktās nopietnās šaubas.
- 18 2013. gada 30. septembrī Komisija pieņēma Lēmumu C(2013) 6449 (lieta COMP/M.6850 – *Marine Harvest/Morpol*) (turpmāk tekstā – “atļaujas lēmums”), kurā atbilstoši Regulas Nr. 139/2004 6. panta 1. punkta b) apakšpunktam un 2. punktam atļāva koncentrācijas darījumu ar nosacījumu, ka tiek ievērotas visas ierosinātās saistības.

- 19 Atļaujas lēmumā Komisija konstatēja, ka ar 2012. gada decembra iegādi prasītāja jau ir ieguvusi faktiskas vienpersoniskas kontroles tiesības pār *Morpol*. Tā ir apliecinājusi, ka nevar tikt izslēgts Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punktā paredzētā *statu quo* pienākuma un minētās regulas 4. panta 1. punktā paredzētā paziņošanas pienākuma pārkāpums. Tāpat tā norādīja, ka tā ir varējusi atsevišķā procedūrā pārbaudīt, vai būtu bijis jāpiemēro sods saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punktu.

D. Apstrīdētais lēmums un procedūra, kuras rezultātā tas tika pieņemts

- 20 2014. gada 30. janvāra vēstulē Komisija informēja prasītāju, ka tiek veikta izmeklēšana saistībā ar iespējamiem Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta pārkāpumiem.
- 21 2014. gada 31. martā Komisija nosūtīja prasītājai paziņojumu par iebildumiem atbilstoši Regulas Nr. 139/2004 18. pantam (turpmāk tekstā – “paziņojums par iebildumiem”). Paziņojumā par iebildumiem Komisija nonāca pie sākotnējā secinājuma, ka prasītāja esot tīši vai vismaz aiz nolaidības pārkāpusi Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu un 7. panta 1. punktu.
- 22 2014. gada 30. aprīlī prasītāja sniedza atbildi uz paziņojumu par iebildumiem. 2014. gada 6. maijā uzklaušīšanā prasītāja iepazīstināja ar savā atbildē ietvertajiem argumentiem. 2014. gada 7. jūlijā notika uzņēmumu koncentrācijas padomdevējas komitejas sanāksme.
- 23 2014. gada 23. jūlijā Komisija pieņēma Lēmumu C(2014) 5089 *final*, ar kuru tiek uzlikts naudas sods par koncentrācijas īstenošanu, pārkāpjot Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu un 7. panta 1. punktu (lieta COMP/M.7184 – *Marine Harvest/Morpol*) (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).
- 24 Pirmie trīs apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas panti ir formulēti šādi:

“1. pants

Īstenojot Kopienas mēroga koncentrāciju laikposmā no 2012. gada 18. decembra līdz 2013. gada 30. septembrim, pirms par to tika paziņots un tā tika atzīta par saderīgu ar iekšējo tirgu, [prasītāja] ir pārkāpusi Regulas (EK) Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu un 7. panta 1. punktu.

2. pants

[Prasītājai] ir uzlikts naudas sods EUR 10 000 000 apmērā par 1. pantā norādīto Regulas (EK) Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpumu.

3. pants

[Prasītājai] ir uzlikts naudas sods EUR 10 000 000 apmērā par 1. pantā norādīto Regulas (EK) Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpumu.”

- 25 Apstrīdētajā lēmumā Komisija visupirms uzskatīja, ka prasītāja pēc 2012. gada decembra iegādes noslēgšanas ir ieguvusi faktiskas vienpersoniskas kontroles tiesības pār *Morpol*, jo prasītāja esot bijusi gandrīz droša par to, ka akcionāru kopsapulcēs, ņemot vērā prasītājas līdzdalības apmēru (48,5 %) un pārējo akcionāru klātbūtnes apmēru iepriekšējo gadu akcionāru kopsapulcēs, tā iegūs balsu vairākumu.
- 26 Turklāt Komisija uzskatīja, ka 2012. gada decembra iegādei nevarēja tikt piemērots Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētais izņēmums. Šajā ziņā tā norādīja, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts ir piemērojams tikai publiskiem iegādes vai maiņas piedāvājumiem vai darījumiem, kuru rezultātā kontrole Regulas Nr. 139/2004 3. panta izpratnē tiek iegūta “no dažādiem

pārdevējiem”, izmantojot virkni darījumu ar vērtspapīriem. Komisija uzskatīja, ka šajā lietā kontroles līdzdalība, pateicoties 2012. gada decembra iegādei, tika iegūta no viena pārdevēja, proti, no *M.*, ar *Friendmall* un *Bazmonta Holding* starpniecību.

- 27 Komisija uzskatīja, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts nav paredzēts, lai to piemērotu situācijām, kad būtisks akciju daudzums tiek iegādāts tikai no viena pārdevēja un kad, pamatojoties uz balsošanu rezultātiem iepriekšējās akcionāru parastās un ārkārtas kopsapulcēs, ir bijis viegli noteikt, ka ar šo akciju daudzumu tiek piešķirta faktiskā vienpersoniska kontrole pār mērķsabiedrību.
- 28 Turklāt Komisija norādīja, ka 2012. gada decembra iegāde, kas tika noslēgta 2012. gada 18. decembrī, neesot bijusi publiskā piedāvājuma par [akciju] iegādi, kas tika īstenots no 2013. gada 15. janvāra līdz 26. februārim, daļa. Apstākli, ka ar 2012. gada decembra iegādi varēja tikt radīts prasītājas pienākums izsludināt publisku piedāvājumu par atlikušajām *Morpol* akcijām, tā uzskatīja par neatbilstīgu, jo faktiskā kontrole jau esot tikusi iegūta tikai no viena pārdevēja.
- 29 Turklāt Komisija uzskatīja, ka prasītājas atsaukšanās uz juridiskajiem avotiem, saskaņā ar kuriem “vairāki vienoti posmi” tiek uzskatīti par tādiem, kas veido vienu koncentrāciju, ja tie tiesiski un faktiski pēc stāvokļa ir saistīti, neesot atbilstīga. Tā uzsvēra, ka prasītāja esot ieguvusi kontroli pār *Morpol* ar vienu 48,5 % *Morpol* akciju pirkumu, nevis ar vairākiem daļējiem aktīvu darījumiem, kas beigu aprēķinā veido vienu ekonomisku vienību.
- 30 Komisija norādīja, ka saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. panta 3. punktu, lai noteiktu naudas soda apmēru, ir jāņem vērā pārkāpuma raksturs, smagums un ilgums.
- 31 Tā uzskatīja, ka jebkurš Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpums pēc būtības ir smags pārkāpums.
- 32 Vērtējot pārkāpuma smagumu, Komisija ņēma vērā apstākli, ka, tās ieskatā, prasītājas pieļautais pārkāpums esot noticis aiz nolaidības, ka attiecīgā koncentrācija esot radījusi nopietnas šaubas par tās saderīgumu ar iekšējo tirgu, kā arī apstākli, ka pirms tam ir bijuši ar prasītāju un citām sabiedrībām saistīti procesuāli pārkāpumi.
- 33 Attiecībā uz pārkāpuma ilgumu Komisija norādīja, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums ir tūlītējs pārkāpums un ka šajā lietā tas esot pieļauts 2012. gada 18. decembrī, proti, koncentrācijas īstenošanas brīdī. Turklāt tā uzskatīja, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums ir turpināts pārkāpums un ka šajā lietā tas esot ildzis no 2012. gada 18. decembra līdz 2013. gada 30. septembrim, proti, no 2012. gada decembra iegādes īstenošanas brīža līdz tās atļaušanai. Komisija uzskata, ka deviņi mēneši un divpadsmit dienas ir īpaši ilgi.
- 34 Kā atbildību mikstinošu apstākli Komisija atzina to, ka prasītāja nav īstenojusi savas balsstiesības *Morpol* un koncentrācijas kontroles procedūras laikā saglabāja to kā no prasītājas atsevišķu vienību.
- 35 Kā atbildību mikstinošu apstākli tā atzina arī to, ka prasītāja dažas dienas pēc 2012. gada decembra iegādes slēgšanas bija iesniegusi pieteikumu par darba grupas iecelšanu.
- 36 Savukārt atbildību pastiprinošu apstākļu esamību Komisija nekonstatēja.
- 37 Komisija uzskatīja, ka tāda lieluma uzņēmumam, kāda ir prasītāja, naudas soda apmēram, lai tam būtu preventīva iedarbība, ir jābūt būtiskam. Vēl jo vairāk tas tā esot, ja attiecīgais koncentrācijas darījums ir radījis nopietnas šaubas par tā saderīgumu ar iekšējo tirgu.

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 38 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā 2014. gada 3. oktobrī, prasītāja cēla šo prasību.
- 39 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegts tajā pašā dienā, prasītāja atbilstoši 1991. gada 2. maija Vispārējās tiesas Reglamenta 76.a pantam lūdza Vispārējo tiesu spriest paātrinātā tiesvedībā. 2014. gada 17. oktobra vēstulē Komisija iesniedza savus apsvērumus par šo lūgumu. Ar 2014. gada 23. oktobra nolēmumu Vispārējā tiesa neapmierināja pieteikumu par paātrinātu tiesvedību.
- 40 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Vispārējā tiesa nolēma uzsākt mutvārdu procesu šajā tiesvedībā. Vispārējās tiesas Reglamenta 89. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros Vispārējā tiesa lietas dalībniekiem uzdeva rakstveida jautājumus un lūdza Komisiju iesniegt atsevišķus dokumentus. Lietas dalībnieki atbildēja uz uzdotajiem rakstveida jautājumiem un Komisija iesniedza prasītos dokumentus.
- 41 Prasītāja lūdza Vispārējo tiesu:
- atcelt apstrīdēto lēmumu;
 - pakārtoti, atcelt naudas sodus, kas saskaņā ar apstrīdēto lēmumu uzlikti prasītājai;
 - vēl pakārtotāk, ievērojami samazināt naudas sodus, kas saskaņā ar apstrīdēto lēmumu uzlikti prasītājai;
 - katrā ziņā piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;
 - noteikt jebkurus citus pasākumus, kādus Vispārējā tiesa atzītu par piemērotiem.
- 42 Komisija lūdza Vispārējai tiesai:
- noraidīt prasību kopumā;
 - piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

III. Juridiskais pamatojums

- 43 Prasības atbalstam prasītāja izvirza piecus pamatus. Pirmais pamats ir par acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu, jo apstrīdētajā lēmumā ir noraidīta Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamība. Otrais pamats ir par acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu, ciktāl apstrīdētajā lēmumā ir secināts, ka prasītāja ir bijusi nolaidīga. Trešais pamats ir par vispārējā principa *ne bis in idem* pārkāpumu. Ceturtais pamats ir par acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu, kas pieļauta, piemērojot prasītājai naudas sodus. Visbeidzot, piektais pamats ir par acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu un pamatojuma trūkumu attiecībā uz naudas sodu apmēra noteikšanu.

A. Par pirmo pamatu – acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu, ciktāl apstrīdētajā lēmumā ir noraidīta Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamība

- 44 Pirmais pamats ir formulēts četrās daļās. Pirmā daļa ir balstīta uz to, ka apstrīdētais lēmums esot juridiski un faktiski kļūdaini, ciktāl tajā, interpretējot Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu, ir noraidīts vienas koncentrācijas jēdziens. Otrā daļa ir balstīta uz faktiski un juridiski kļūdainu Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta formulējuma interpretāciju. Trešā daļa ir balstīta uz faktiski un

juridiski kļūdainu Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta pastāvēšanas iemesla interpretāciju. Visbeidzot, ceturtā daļa ir balstīta uz to, ka prasītāja atbilstot Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktam.

45 Šajā lietā pirmā pamata pirmās trīs daļas, kas visas attiecas uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretāciju, ir jāpārbauda kopā.

1. Par pirmā pamata pirmajām trim daļām

a) Ievada apsvērumi

46 Vispirms ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā ir paredzēts, ka:

“Komisija ar lēmumu var ieviest naudas sodu, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgā uzņēmuma kopējā apgrozījuma 5. panta nozīmē attiecībā uz personām, kas minētas 3. panta 1. punkta b) apakšpunktā, vai attiecīgajiem uzņēmumiem, kas tiši vai nolaidības dēļ:

a) nepaziņo par koncentrāciju saskaņā ar 4. pantu vai 22. panta 3. punktu pirms tās īstenošanas, izņemot gadījumus, kad tie ir skaidri pilnvaroti to darīt ar 7. panta 2. punktu vai ar lēmumu, ko pieņem saskaņā ar 7. panta 3. punktu;

b) pārkāpj 7. pantu, īstenojot koncentrāciju”.

47 Saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pirmo daļu “par Kopienas mēroga koncentrācijām, kas definētas šajā regulā, jāpaziņo Komisijai pirms to īstenošanas un pēc vienošanās slēgšanas, publiskā piedāvājuma publicēšanas vai kontrolpaketes iegūšanas”.

48 Saskaņā ar tās pašas regulas 7. panta 1. punktu “Kopienas mēroga koncentrāciju [...] nedrīkst uzsākt pirms tās paziņošanas vai līdz brīdim, kamēr to atzīst par atbilstošu [iekšējam] tirgum saskaņā ar lēmumu, ievērojot 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu, 8. panta 1. punktu vai 8. panta 2. punktu, vai pamatojoties uz pieņēmumu saskaņā ar 10. panta 6. punktu”.

49 Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 3. panta 1. punktu:

“1. Uzskata, k[a] koncentrācija rodas, ja notiek ilgtermiņa kontroles maiņa šādu iemeslu dēļ:

[..]

b) viena vai vairākas personas, kas jau kontrolē vismaz vienu uzņēmumu, vai viens vai vairāki uzņēmumi, nopērkot vērtspapīrus vai akcijas, līguma rezultātā vai jebkādā citā veidā iegūst tiešu vai netiešu kontroli pār citu uzņēmumu, vairākiem uzņēmumiem vai uzņēmumu daļām.”

50 Visbeidzot, saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 3. panta 2. punktu “par kontroli uzskata tiesības, līgumus vai citus līdzekļus, kas atsevišķi vai apvienojumā un ņemot vērā iesaistīto faktu vai tiesību aktu izskatīšanu, dod iespēju izšķiroši ietekmēt uzņēmumu”.

51 Šajā lietā vispirms ir jākonstatē, ka, pateicoties 2012. gada decembra iegādei, prasītāja ieguva *Morpol* daļas, kas ir aptuveni 48,5 % no *Morpol* sabiedrības kapitāla.

52 Tādējādi apstrīdētā lēmuma 55. punktā Komisija konstatēja – un prasītāja šajā jautājumā nav cēlusi iebildumus –, ka 2012. gada decembra iegādes laikā *Morpol* bija Norvēģijas akciju sabiedrība un šajā sakarā balsstiesības tika piešķirtas saskaņā ar principu “viena akcija dod tiesības uz vienu balsi”. Tātad

akcionāru kopsapulcēs pietika ar vienkāršu klātesošo un balsojošo vairākumu, lai pieņemtu priekšlikumu, izņemot konkrētus darījumus, kuriem ir nepieciešams kvalificēts divu trešdaļu balsu vairākums.

- 53 Turklāt apstrīdētā lēmuma 57. punktā Komisija pamatoti norādīja, ka mazākuma akciju turētājs var tikt uzskatīts par faktiskas vienpersoniskas kontroles turētāju, it īpaši ja pastāv liela iespējamība, ka tas iegūs vairākumu akcionāru kopsapulcēs, ņemot vērā viņa līdzdalības līmeni un citu akcionāru klātbūtni akcionāru kopsapulcēs iepriekšējos gados (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel/Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 45.–48. punkts).
- 54 Tālāk Komisija norādīja, ka *M.* (ar *Friendmall* un *Bazmonta Holding* starpniecību) vienmēr esot pārstāvējis akcionāru kopsapulcēs iegūto balsu pārliecinošu vairākumu un ka pārējais *Morpol* kapitāls esot bijis ļoti sadalīts, un tas esot nozīmējis, ka pārējie akcionāri neesot spējuši izveidot bloķējošu mazākumu, ar kuru varētu gūt pārsvaru pār *M.* lēmumu pieņemšanas tiesībām, īpaši akcionāru kopsapulcēs klātesošoniecīgā skaita dēļ.
- 55 Tātad Komisija secināja – un prasītāja šajā jautājumā nav cēlusi iebildumus –, ka pirms 2012. gada decembra iegādes *M.* īstenoja faktiskas vienpersoniskas kontroles tiesības pār *Morpol*, izmantojot savas daļas *Friendmall* un *Bazmonta Holding*.
- 56 Visbeidzot, Komisija pamatoti secināja, ka ar 2012. gada decembra iegādi prasītājai tika piešķirtas tādas pašas tiesības un tādas pašas iespējas īstenot noteicošu ietekmi pār *Morpol*, kādas pirms tam ar *Friendmall* un *Bazmonta Holding* starpniecību bija izmantojis *M.*
- 57 No iepriekš minētā izriet, ka apstrīdētā lēmuma 68. punktā Komisija pamatoti ir konstatējusi, ka pēc 2012. gada decembra iegādes noslēgšanas prasītāja ir ieguvusi kontroli pār *Morpol*.
- 58 Prasītāja vairākkārt uzsver, kaut arī citos kontekstos, ka tā neesot īstenojusi savas balsstiesības, pirms Komisija atļāva koncentrāciju. Šajā ziņā ir jākonstatē, ka kontrole saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 3. panta 2. punktu izriet tostarp no tiesībām, ar kurām tiek piešķirta “iespēj[a]” izšķiroši ietekmēt uzņēmuma darbību. Tātad nosacījums ir iegūt šo kontroli formālā nozīmē, nevis faktiski izmantot šādu kontroli (pēc analogijas skat. spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel/Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 189. punkts). Tas, ka balsstiesību turēšana piešķir prasītājai faktisku kontroli pār *Morpol*, nav apšaubāms ar to, ka prasītāja neesot īstenojusi savas balsstiesības, pirms koncentrācija tika atļauta.
- 59 Kā Komisija norādījusi apstrīdētā lēmuma 72. un 73. punktā, šķiet, ka dažos *SPA* pantos ir plānots, ka prasītāja īsteno savas balsstiesības *Morpol* tikai pēc konkurences uzraudzības iestāžu atļaujas saņemšanas. Tajā pašā laikā *SPA* nav ietverts neviens noteikums, ar kuru prasītājai atļaujas gaidīšanas laikā būtu liegts īstenot savas balsstiesības. Tādējādi prasītāja jebkurā brīdī pēc iegādes 2012. gada decembrī noslēgšanas būtu varējusi brīvi īstenot savas balsstiesības *Morpol*.
- 60 Turklāt atbildē uz Vispārējās tiesas tiesas sēdē uzdotu jautājumu prasītāja apstiprināja, ka tā neapstrīd, ka ar 48,5 % līdzdalības *Morpol* iegādi tai ir tikusi piešķirta kontrole pār *Morpol* Regulas Nr. 139/2004 izpratnē.
- 61 Kā Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 8., 13. un 66. punktā, 2012. gada decembra iegāde tika noslēgta 2012. gada 18. decembrī. Prasības pieteikuma 13. punktā prasītāja atzīst, ka 2012. gada 18. decembrī *SPA* tika noslēgts un akcijas, kuras *Morpol* piederēja *M.*, tika nodotas prasītājai.
- 62 Prasītāja neapstrīd, ka attiecīgā koncentrācija ir Kopienas mēroga koncentrācija.

- 63 Ņemot vērā, ka prasītāja ar 2012. gada decembra iegādi ieguva kontroli pār *Morpol*, principā tai saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pirmo daļu un 7. panta 1. punktu bija jāpaziņo par šo koncentrāciju Komisijai pirms tās īstenošanas, nevis tā jāīsteno, pirms Komisija to bija atzinusi par saderīgu ar iekšējo tirgu.
- 64 No iepriekš izklāstītajiem konstatējumiem izriet, ka atbilstīgais jautājums pirmā pamata pirmo trīs daļu pārbaudes nolūkā ir noskaidrot, vai Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētais izņēmums bija piemērojams šajā lietā.

b) Par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamību

- 65 Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā ir noteikts šādi:

“Šā panta 1. punkts netraucē īstenot publisku piedāvājumu vai darījumu virkni ar vērtspapīriem, tai skaitā tādiem, ko pārvērš citos vērtspapīros, ko pieņem tirdzniecībai tirgū, piemēram, fondu biržā, ar ko iegūst kontroli 3. panta nozīmē no dažādiem pārdevējiem, pie nosacījuma, ka:

- a) Komisijai bez kavēšanās ir paziņots par koncentrāciju saskaņā ar 4. pantu; un
 - b) kontroles ieguvējs neizmanto balsstiesības, ko paredz attiecīgie vērtspapīri, vai īsteno tās tikai tāpēc, lai saglabātu savu investīciju pilnu vērtību, pamatojoties uz atkāpi, ko Komisija piešķir saskaņā ar 3. punktu.”
- 66 Tātad Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā ir ietverti divi gadījumi: viens ir saistīts ar publisku iegādes vai maiņas piedāvājumu (pirmais gadījums) un otrs ir saistīts ar darījumu ar vērtspapīriem virkni (otrais gadījums).
- 67 Atbildot uz tiesas sēdē šajā sakarā uzdotu jautājumu, prasītāja precizēja, ka tā esot balstījusi savu argumentāciju uz pirmo Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzēto gadījumu, un tas tika ierakstīts tiesas sēdes protokolā.

1) Par to, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta formulējums neattiecas uz attiecīgo koncentrāciju

- 68 Jāatgādina, ka saskaņā ar pirmo Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzēto gadījumu “1. punkts netraucē īstenot publisku piedāvājumu vai darījumu virkni ar vērtspapīriem”, ar nosacījumu, ja par koncentrāciju ir paziņots nekavējoties un ja kontroles ieguvējs neīsteno savas balsstiesības, pirms koncentrācija ir atļauta.
- 69 Šajā lietā ir jānorāda, ka Komisija nav konstatējusi, ka prasītāja, īstenojot publisku iegādes piedāvājumu, būtu pārkāpusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punktu. Tā uzskatīja, ka ar 2012. gada decembra iegādi prasītāja esot pārkāpusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punktu un 4. panta 1. punktu. Jāatgādina, ka publiskais iegādes piedāvājums tika izsludināts tikai 2013. gada 15. janvārī, proti, pēc 2012. gada decembra iegādes noslēgšanas.
- 70 Tam, ka saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu šā paša panta 1. punktā nav likti šķēršļi publiska iegādes piedāvājuma īstenošanai, principā nav nozīmes aplūkojamajā lietā.
- 71 Pirmajā gadījumā, kas paredzēts Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā, dažos apstākļos ir atļauts realizēt publisko piedāvājumu pirms paziņošanas un atļaujas, pat ja tā ir Kopienas mēroga koncentrācija. Tomēr šajā tiesību normā atbilstoši tā formulējumam nav atļauta privāti noslēgtas iegādes īstenošana.

- 72 Tātad ir jākonstatē, ka atbilstoši tā formulējumam pirmais gadījums, kas ir paredzēts Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā, nav piemērojams šajā lietā.
- 73 Kaut gan prasītāja tiesas sēdē norādīja, ka tā balstoties uz pirmo gadījumu, kas ir paredzēts Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā, ir jānorāda, ka uz attiecīgo koncentrāciju neattiecas arī Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētais otrais gadījums.
- 74 Saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzēto otro gadījumu “1. punkts netraucē īstenot [...] darījumu virkni ar vērtspapīriem, tai skaitā tādiem, ko pārvērš citos vērtspapīros, ko pieņem tirdzniecībai tirgū, piemēram, fondu biržā, ar ko iegūst kontroli 3. panta nozīmē no dažādiem pārdevējiem”, ar priekšnosacījumu, ja ir izpildīti daži nosacījumi.
- 75 Jākonstatē, ka šajā lietā prasītāja ir ieguvusi kontroli pār *Morpol* no viena pircēja, izmantojot vienu darījumu ar vērtspapīriem, proti, 2012. gada decembra iegādi, kā arī Komisija to norādījusi apstrīdētā lēmuma 101. punktā.
- 76 Proti, ņemot vērā, ka tajā laikā *M.* piederēja kontrole pār *Friendmall* un *Bazmonta Holding*, *M.* bija vienīgais *Morpol* akciju pārdevējs.
- 77 Šajā ziņā prasītāja tiesas sēdē apgalvoja, ka Komisija savā 2007. gada 26. februāra lēmumā (lieta *LGI/Telenet* – COMP/M.4521; turpmāk tekstā – “lēmums *LGI/Telenet*”), neesot uzdevusi jautājumu, kam pilnīgi noteikti piederēja kontrole pār vienībām, kas pārdeva sabiedrības *Telenet* akcijas. Prasītājas ieskatā faktiskā kontrole pār šīm vienībām – proti, pašvaldību apvienību – piederēja Flandrijas reģionam. Prasītāja uzsvēra, ka šajā lietā Komisija esot balstījusies uz apstākli, ka kontrole pār abām – *Friendmall* un *Bazmonta Holding* – esot piederējusi *M.*, tādēļ prasītāja neesot ieguvusi kontroli no vairākiem pārdevējiem, kā uzskata Komisija, bet tā neesot uzdevusi to pašu jautājumu lietā, kurā tika pieņemts Lēmums *LGI/Telenet*.
- 78 Pirmkārt, ir jānorāda, ka Vispārējai tiesai nav saistoša Komisijas lēmumpieņemšanas prakse. Otrkārt, no apstrīdētā lēmuma 59. punktā iekļautās tabulas, kurā atspoguļota akcionāru dalība akcionāru kopsapulcēs, izriet, ka vienai pašai *Friendmall* piederēja absolūti pārliecinošs balsu vairākums visās šajās akcionāru kopsapulcēs. Tātad prasītāja ir iegādājusies faktisku vienpersonisku kontroli pār *Morpol* ar to vien, ka ir iegādājusies tikai akcijas, kas piederēja *Friendmall*. Turklāt, kā Komisija to konstatējusi apstrīdētā lēmuma 63. punktā, atbildē uz Komisijas 2013. gada 12. februāra informācijas pieprasījumu prasītāja atzina, ka, ņemot vērā akcionāru kārtējās un ārkārtas kopsapulcēs pārstāvētās akcijas, *Friendmall* piederēja vienpersoniska kontrole pār *Morpol*. Tātad saistībā ar to nav detalizēti jāizvērtē apstākļi, kādi bija Lēmuma *LGI/Telenet* pamatā (skat. iepriekš 77. punktu).
- 79 Kā Komisija ir konstatējusi apstrīdētā lēmuma 66. punktā, 2012. gada decembra iegāde tika noslēgta 2012. gada 18. decembrī.
- 80 Publiskais iegādes piedāvājums tika izsludināts tikai 2013. gada 15. janvārī, proti, brīdī, kad prasītājai jau piederēja faktiskā vienpersoniska kontrole pār *Morpol*.
- 81 Lai gan patiesībai atbilst tas, ka prasītāja ir pilnībā pārpirkusi *Morpol* vairākos posmos un tajā ir bijuši iesaistīti vairāki pārdevēji, kontroles iegāde tika īstenota tikai ar vienu darījumu un tikai no viena pārdevēja. Tātad kontrole netika iegūta nedz no vairākiem pārdevējiem, nedz ar virkni darījumu.
- 82 No tā izriet, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētais otrais gadījums atbilstoši tā formulējumam arī nav piemērojams.
- 83 Tātad ir jākonstatē, ka saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta formulējumu šī tiesību norma neattiecas uz 2012. gada decembra iegādi.

84 Prasītājas argumentācija ir balstīta uz vienas koncentrācijas esamību, ciktāl 2012. gada decembra iegāde un vēlākais publiskais iegādes piedāvājums veidojot vienu veselumu. Tātad ir jāpārbauda šīs argumentācijas pamatotība.

2) Par prasītājas argumentāciju, kas ir balstīta uz apgalvotu vienas koncentrācijas esamību

i) Ievada apsvērumi

85 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā neesot ņemta vērā būtiskā juridiskā saikne un savstarpējās nosacītības saikne starp 2012. gada decembra iegādi un publisko piedāvājumu un ka tajā esot izklāstīta argumentācija, kas ir pretrunā Regulai Nr. 139/2004, Vispārējās tiesas judikatūrai, Komisijas konsolidētajam jurisdikcijas paziņojumam saskaņā ar Regulu Nr. 139/2004 (labotā redakcija – OV 2009, C 43, 10. lpp.; turpmāk tekstā – “Konsolidētais jurisdikcijas paziņojums”), Komisijas lēmumu pieņemšanas praksei, kā arī dalībvalstu praksei.

86 Prasītāja uzskata, ka Komisijai esot bijis jāsecina, ka 2012. gada decembra iegāde un vēlākais publiskais piedāvājums veido vienas koncentrācijas posmus.

87 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka tiesas sēdē prasītāja precizēja, ka tā balstot savu argumentāciju uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzēto pirmo gadījumu. No tā izriet, ka prasītāja būtībā apgalvo, ka 2012. gada decembra iegāde, kaut arī tā ir agrāka par publisko iegādes piedāvājumu, esot tā sastāvdaļa, tādējādi, prasītājas ieskatā, Komisija būtībā esot konstatējusi pārkāpumu, ko veido publiska iegādes piedāvājuma īstenošana, neraugoties pat uz to, ka no Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā pirmā gadījuma izrietēja, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punktā nav likti šķēršļi šādai koncentrācijai.

88 Jāpārbauda, vai 2012. gada decembra iegāde un publiskais iegādes piedāvājums var tikt uzskatīti par vienu koncentrāciju.

89 Vispirms ir jāprecizē, ka jēdziens “viena koncentrācija” nebija iekļauts Padomes Regulā (EEK) Nr. 4064/89 (1989. gada 21. decembris) par uzņēmumu koncentrācijas kontroli (OV 1989, L 395, 1. lpp.), kas tika aizstāta ar Regulu Nr. 139/2004.

90 Komisija vairākos lēmumos ir balstījusies uz jēdzienu “viena koncentrācija”, un Vispārējā tiesa ir pārņēmusi šo jēdzienu, it īpaši 2006. gada 23. februāra spriedumā *Cementbouw Handel & Industrie* /Komisija (T-282/02, EU:T:2006:64).

91 Attiecībā uz Regulu Nr. 139/2004 ir jākonstatē, ka jēdziens “viena koncentrācija” ir iekļauts tikai tās preambulas 20. apsvērumā un nav iekļauts šīs regulas pantos.

92 Regulas Nr. 139/2004 preambulas 20. apsvēruma trešais teikums ir formulēts šādi:

“Turklāt ir lietderīgi uzskatīt par vienu koncentrāciju visus darījumus, kas ir cieši saistīti tādējādi, ka pēc stāvokļa ir saistīti vai notiek vairāku vērtspapīru darījumu sēriju veidā saprātīgi īsā laika periodā.”

93 Praktiski Komisija ir balstījusies uz vienas koncentrācijas jēdzienu abos gadījumos.

94 Šajā ziņā Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 44. punktā ir noteikts šādi:

“Princips, ka vairākus darījumus var uzskatīt par vienu koncentrāciju saskaņā ar minētajiem nosacījumiem, ir spēkā tikai tad, ja rezultātā kontroli pār vienu vai vairākiem uzņēmumiem iegūst tā pati (tās pašas) persona(-s) vai tas pats (tie paši) uzņēmums(-i). Pirmkārt, tas var būt gadījumā, ja

vienu sabiedrību vai uzņēmumu iegādājas ar vairākiem juridiskiem darījumiem. Otrkārt, arī kontroles iegūšana pār vairākiem uzņēmumiem, kas paši par sevi varētu radīt koncentrācijas, var būt saistīta tādā veidā, ka tā rada vienu koncentrāciju.”

- 95 Tātad pastāv divi gadījumi, proti, pirmkārt, atsevišķas uzņēmējdarbības vai uzņēmuma iegāde vairāku juridisku darījumu ceļā un, otrkārt, kontroles iegūšana pār vairākiem uzņēmumiem, kas pati par sevi varētu tikt pielīdzināta nošķirtām koncentrācijām.
- 96 Turklāt Regulas Nr. 139/2004 preambulas 20. apsvēruma trešajā teikumā ir minētas divas iespējas vienas koncentrācijas esamības noteikšanai. Darījumiem ir jābūt cieši saistītiem tādējādi, ka tie vai nu ir nosacīti saistīti, vai arī notiek vairāku vērtspapīru darījumu sēriju veidā saprātīgi īsā laikposmā.
- 97 Atbildot uz šajā sakarā tiesas sēdē uzdotu jautājumu, prasītāja apstiprināja, ka tā esot balstījusi savu argumentāciju uz Regulas Nr. 139/2004 preambulas 20. apsvēruma trešajā teikumā minēto pirmo iespēju attiecībā uz darījumiem, kuri ir nosacīti saistīti, un tas tika ierakstīts tiesas sēdes protokolā.
- 98 Tātad ir jāpārbauda, vai šajā lietā vienas koncentrācijas esamība var tikt konstatēta, pamatojoties uz Regulas Nr. 139/2004 preambulas 20. apsvēruma trešajā teikumā minēto pirmo iespēju.
- 99 Uz attiecīgo koncentrāciju šajā lietā nepārprotami neattiecas otrais gadījums, kāds tas ir noteikts iepriekš 95. punktā, proti, kontroles pār vairākiem uzņēmumiem pārņemšana.
- 100 Tātad ir jāpārbauda, vai uz attiecīgo koncentrāciju šajā lietā attiecas pirmais gadījums, kāds tas ir noteikts iepriekš 95. punktā, proti, atsevišķa uzņēmuma iegādes ar vairākiem juridiskiem darījumiem gadījums.
- 101 Prasītāja uzskata, ka vairāki darījumi veido vienu koncentrāciju, ja šie darījumi ir savstarpēji atkarīgi tā, ka viens nevarētu tikt īstenots bez pārējo īstenošanas. Būtībā tā uzskata, ka vienīgi ar apstākli, ka vairāki darījumi ir nosacīti saistīti, esot pietiekami, lai uzskatītu, ka tie ietilpst vienā koncentrācijā. Tādējādi tā norāda, ka Komisijai esot bijis jāuzskata, ka 2012. gada decembra iegādei un publiskajam piedāvājumam gan juridiski, gan faktiski esot “vienojošs raksturs”, kas liekot tos pārbaudīt un vērtēt kopā kā vienas koncentrācijas elementus.
- 102 Savukārt Komisija apstrīdētā lēmuma 105. punktā ir norādījusi, ka tā esot atzinusi “par nebūtisku to, ka [prasītāja], iespējams, [esot] uzskatījusi 2012. gada decembra iegādi un nākamos posmus savā *Morpol* pārņemšanā par viena un tā paša darījuma sastāvdaļām ekonomiskā ziņā”. Turklāt apstrīdētā lēmuma 113. punktā Komisija ir norādījusi, ka “neesot atbilstīga [prasītājas] atsaukšanās uz juridiskajiem avotiem, saskaņā ar kuriem “vairāki atsevišķi posmi” tiek uzskatīti par tādiem, kas veido vienu koncentrāciju, ja tie tiesiski vai faktiski ir nosacīti saistīti”, un to tā detalizēti ir izskaidrojusi apstrīdētā lēmuma 114.–117. punktā. Komisija apstrīdētajā lēmumā nav paudusi nostāju jautājumā, vai starp 2012. gada decembra iegādi un vēlāko publisko iegādes piedāvājumu pastāv juridiska vai faktiska savstarpēja atbilstība.
- 103 Tātad ir jāpārbauda jautājums, vai pirmajā gadījumā, proti, atsevišķa uzņēmuma iegādes ar vairākiem juridiskiem darījumiem gadījumā, vienīgi ar juridiskas vai faktiskas nosacītības esamību ir pietiekami, lai konstatētu vienas koncentrācijas esamību, ja turklāt kontrole pār mērķuzņēmumu ir iegūta ar vienu privāti noslēgtu darījumu pirms publiska iegādes piedāvājuma izsludināšanas.
- 104 Šajā sakarā ir jāpārbauda, pirmkārt, prasītājas argumenti, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā Konsolidētajam jurisdikcijas paziņojumam, otrkārt, prasītājas argumenti, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā Vispārējās tiesas judikatūrai un Komisijas lēmumpieņemšanas praksei, treškārt, prasītājas argumenti, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā Regulas Nr. 139/2004

preambulas 20. apsvērumam, ceturtkārt, prasītājas argumenti, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā dalībvalstu praksei, un, piektkārt, prasītājas argumenti, saskaņā ar kuriem Komisija esot kļūdaini interpretējusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta pastāvēšanas iemeslu.

ii) Par prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā Konsolidētajam jurisdikcijas paziņojumam

105 Prasītāja uzskata, ka Komisijas ieņemtā nostāja apstrīdētajā lēmumā esot pretrunā Konsolidētajam jurisdikcijas paziņojumam. Prasītāja apgalvo, ka Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 43. punktā esot norādīts, “ka divi vai vairāki darījumi veido vienu darījumu, ja tie ir saistīti *juridiski* – proti, paši līgumi ir saistīti *ar savstarpēju nosacītību* – vai *faktiski* [..]”.

106 Tomēr šis prasītājas arguments ir balstīts uz kļūdainu Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 43. punkta interpretāciju. Šis punkts ir formulēts šādi:

“Nepieciešamā nosacītība nozīmē, ka neviens darījums nenotiktu bez citiem, un tādēļ tie veido vienu darbību. Šādu nosacītību parasti pierāda, ja darījumi ir juridiski saistīti, t. i., paši līgumi ir saistīti ar savstarpēju nosacītību. Ja var pieņemami pierādīt faktisko nosacītību, tas var būt arī pietiekami, lai darījumus uzskatītu par vienu koncentrāciju. Jāveic ekonomisks vērtējums par to, vai katrs darījums noteikti ir atkarīgs no citu pabeigšanas. Papildu norādes par vairāku darījumu savstarpējo atkarību var būt pašu pušu paziņojumi vai attiecīgo līgumu vienlaicīga noslēgšana. Būs grūti izdarīt secinājumu par vairāku darījumu faktisko savstarpējo nosacītību bez to vienlaicības. Juridiski savstarpēji nosacītu darījumu vienlaicības izteikts trūkums tāpat var likt apšaubīt to patieso savstarpējo atkarību.”

107 Attiecībā uz jēdzienu “viena koncentrācija” šajā punktā ir ietverts vienīgi konstatējums, saskaņā ar kuru faktiskā nosacītība “var” būt arī pietiekama, lai darījumus uzskatītu par vienu koncentrāciju. No šī formulējuma neizriet, ka nosacītība vienmēr ir pietiekama, lai vairākus darījumus varētu pielīdzināt vienai koncentrācijai.

108 Jānorāda, ka Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 45. punkta pirmais teikums ir formulēts šādi:

“Tādēļ var būt viena koncentrācija, ka[d] tas pats (tie paši) pircējs(-i) *iegūst kontroli* pār vienu uzņēmumu, t. i., vienu ekonomisko vienību, *ar vairākiem juridiskiem darījumiem*, ja tie ir savstarpēji nosacīti” (mūsu izcēlums).

109 Šis punkts, kā uz to norāda tā nosaukums, attiecas uz “viena uzņēmuma iegādi” (pirmais gadījums, kā tas ir definēts iepriekš 95. punktā). Saskaņā ar Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 45. punktu, lai varētu pastāvēt viena koncentrācija pirmajā gadījumā, ir nepieciešams, lai kontroles iegūšana tiktu īstenota ar vairākiem juridiskiem darījumiem. Tomēr šajā lietā kontroles iegūšana ir notikusi vienas 2012. gada decembra iegādes ceļā, kas tika noslēgta pirms publiskā iegādes piedāvājuma par atlikušo *Morpol* akciju iegādi izsludināšanas.

110 Turklāt prasītāja balstās uz Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 40. punktu, kura pirmajā teikumā ir noteikts, ka “šī vispārīgā pieeja atspoguļo, no vienas puses, to, ka saskaņā ar [..] Regulu [Nr. 139/2004] darījumi, kas ir kopīgi atbilstīgi pušu īstenotajiem ekonomiskajiem mērķiem, arī jāanalizē vienā procedūrā”. Tomēr ir jānorāda, ka Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 40. punkta otrajā teikumā ir precizēts, ka “šajos apstākļos šie darījumi kopā rada tirgus struktūras izmaiņas”. Tātad Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 40. punkts attiecas uz situācijām, kurās ar visiem darījumiem tiek radītas izmaiņas tirgus struktūrā, nevis uz situācijām, kurās izmaiņas tirgus struktūrā, proti, kontroles iegūšana pār atsevišķu mērķuzņēmumu, ir īstenotas ar vienu darījumu.

- 111 Saskaņā ar Konsolidēto jurisdikcijas paziņojumu, ja kontrole pār vienu uzņēmumu ir iegūta ar vairākiem darījumiem, ar dažiem nosacījumiem ir iespējams uzskatīt šos darījumus par vienu koncentrāciju. Tātad saskaņā ar Konsolidēto jurisdikcijas paziņojumu kontroles iegūšana ar vairākiem darījumiem ir nosacījums, lai varētu piemērot vienas koncentrācijas jēdzienu pirmajam gadījumam, kāds tas ir noteikts iepriekš 95. punktā, proti, atsevišķas uzņēmējdarbības vai uzņēmuma iegāde ar vairākiem juridiskiem darījumiem.
- 112 Prasītāja būtībā apgalvo, ka, tā kā 2012. gada decembra iegādi un vēlāko publisko iegādes piedāvājumu saistot nosacītība, tie veido vienu koncentrāciju, un prasītāja no tā secina, ka tā esot ieguvusi kontroli pār *Morpol* ar vairākiem darījumiem.
- 113 Tomēr saskaņā ar Konsolidēto jurisdikcijas paziņojumu kontroles iegūšana pār atsevišķu uzņēmumu ar vairākiem darījumiem ir nosacījums, lai vairākus darījumus varētu uzskatīt par vienu koncentrāciju, nevis sekas tam, ka šie darījumi veido vienu koncentrāciju.
- 114 Šajā lietā šis nosacījums nav izpildīts, jo kontrole pār *Morpol* netika iegūta ar vairākiem darījumiem.
- 115 Prasītāja tiesas sēdē balstījās arī uz Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 38. punktu. Tā uzsvēra, ka no šā punkta izrietot, ka izšķirošais jautājums, novērtējot jautājumu, vai vairāki darījumi veido vienu koncentrāciju, ir noskaidrot, vai “gala rezultātā” tiek sasniegta viena koncentrācija. Prasītājas ieskatā “gala rezultāts” ir jāuzlūko kā visu *Morpol* akciju iegāde, kādu prasītāja esot plānojusi no paša sākuma.
- 116 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 38. punkts būtībā ir 2006. gada 23. februāra sprieduma *Cementbouw Handel & Industrie/Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64), uz kuru ir atsauce šā paziņojuma 43. zemsvītras piezīmē, 104.–109. punkta kopsavilkums. Kā tas izriet no šā sprieduma 128. punkta, atbilstoši minētā sprieduma 104. punktam būtisks nav brīdis, kurā ir notikusi visu mērķuzņēmuma akciju iegāde, bet brīdis, kurā ir notikusi kontroles iegūšana. Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 38. punktā nav ietverts neviens elements, kas ļautu uzskatīt, ka, ja uzņēmumam no paša sākuma ir nodoms iegādāties visas mērķuzņēmuma akcijas, “gala rezultāts” ir jānosaka attiecībā uz visu akciju iegādi, nevis attiecībā uz kontroles iegūšanu.
- 117 Tieši otrādi, Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 38. punkta pirmajā teikumā – tieši tāpat kā 2006. gada 23. februāra sprieduma *Cementbouw Handel & Industrie/Komisija* (T-282/02, EU:T:2006:64) 104. punktā – ir skaidra atsauce uz Regulas Nr. 139/2004 3. panta 1. punktā iekļauto koncentrācijas definīciju, kuras iznākums ir “kontroles iegūšana” pār vienu vai vairākiem uzņēmumiem. Turklāt saskaņā ar Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 38. punkta trešo teikumu “tādēļ jānosaka, vai rezultātā vienam vai vairākiem uzņēmumiem tiek piešķirta tieša vai netieša ekonomiska kontrole pār vienu vai vairāku citu uzņēmumu darbību”. Šajā teikumā ir apstiprināts, ka “rezultāts” ir jānosaka attiecībā uz kontroles pār mērķuzņēmumu iegūšanu.
- 118 Šajā lietā šis rezultāts, proti, kontroles iegūšana, tika sasniegts pēc vienas 2012. gada decembra iegādes.
- 119 Tātad – pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, – apstrīdētais lēmums atbilst Konsolidētajam jurisdikcijas paziņojumam.
- iii) Par prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā Vispārējās tiesas judikatūrai un Komisijas lēmumpieņemšanas praksei*
- 120 Prasītāja arī apgalvo, ka Komisijas argumentācija apstrīdētajā lēmumā esot pretrunā Vispārējās tiesas judikatūrai un Komisijas lēmumpieņemšanas praksei.
- 121 Šajā ziņā ir jānorāda uz šādiem aspektiem.

- 122 Prasītāja, pirmkārt, balstās uz 2006. gada 23. februāra spriedumu *Cementbouw Handel & Industrie* /Komisija (T-282/02, EU:T:2006:64).
- 123 Lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums, radās jautājums, vai vairākas darījumu grupas veidoja vairākas nošķirtas koncentrācijas vai vienu koncentrāciju (spriedums, 2006. gada 23. februāris, *Cementbouw Handel & Industrie*/Komisija, T-282/02, EU:T:2006:64, 8., 45. un 91. punkts). Tātad uz šo lietu attiecās otrais gadījums, kāds tas ir noteikts šā sprieduma 95. punktā, proti, kontroles iegūšana pār vairākiem uzņēmumiem, kas pati par sevi varētu tikt pielīdzināta nošķirtām koncentrācijām. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka uz aplūkojamo lietu neattiecas šis otrais gadījums (skat. šā sprieduma 99. punktu).
- 124 Vispārējā tiesa konstatēja, ka Komisijai bija jānovērtē, vai vairākiem darījumiem “[bija] vienots raksturs, tādējādi tiem veidojot vienu koncentrāciju Regulas Nr. 4064/89 3. panta izpratnē” (spriedums, 2006. gada 23. februāris, *Cementbouw Handel & Industrie*/Komisija, T-282/02, EU:T:2006:64, 105. punkts). Turklāt tā norādīja, ka, “lai konstatētu, vai attiecīgajiem darījumiem ir vienots raksturs, katrā no gadījumiem ir jāizvērtē, vai šie darījumi ir tā savstarpēji saistīti, ka tie nevar tikt īstenoti viens bez otra” (spriedums, 2006. gada 23. februāris, *Cementbouw Handel & Industrie*/Komisija, T-282/02, EU:T:2006:64, 107. punkts).
- 125 Prasītāja balstās uz 2006. gada 23. februāra sprieduma *Cementbouw Handel & Industrie*/Komisija (T-282/02, EU:T:2006:64) 107. punktu un apgalvo, ka no tā izrietot, ka vairākiem juridiski nošķirti darījumiem esot vienots raksturs un ka tādēļ tie veidojot vienu koncentrāciju Regulas Nr. 139/2004 izpratnē, ja “šie darījumi ir tā savstarpēji saistīti, ka tie nevar tikt īstenoti viens bez otra”.
- 126 Tomēr no 2006. gada 23. februāra sprieduma *Cementbouw Handel & Industrie*/Komisija (T-282/02, EU:T:2006:64) nevar tikt secināts, ka ikreiz, kad vairāki darījumi ir savstarpēji saistīti, tie obligāti veido vienu koncentrāciju.
- 127 Jānorāda, ka 2006. gada 23. februāra sprieduma *Cementbouw Handel & Industrie*/Komisija (T-282/02, EU:T:2006:64) 104. punktā Vispārējā tiesa nosprieda šādi:
- “Šī vispārīgā un teleoloģiskā koncentrācijas definīcija, saskaņā ar kuru tās rezultāts ir viena vai vairāku uzņēmumu kontrole, norāda, ka nav svarīgi, ka šīs kontroles tieša vai netieša iegūšana ir notikusi vienā, divos vai vairākos posmos ar vienu, divu vai vairāku darījumu palīdzību, ja vien tā rezultātā ir notikusi viena koncentrācija” (mūsu izcēlums).
- 128 Prasītājas arguments, kuru tā izvirzīja tiesas sēdē un saskaņā ar kuru no 2006. gada 23. februāra sprieduma *Cementbouw Handel & Industrie*/Komisija (T-282/02, EU:T:2006:64) 104. punkta izrietot, ka būtiskais jautājums ir noskaidrot, vai kontrole ir iegūta darījumu virknes beigās, un nav svarīgi, kurā brīdī šī kontrole ir iegūta, ir jānorāda. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka minētā sprieduma 104. punktā nav norādīts uz mērķuzņēmuma iegādi, kas var notikt vienā vai vairākos posmos, bet gan uz kontroles iegūšanu, kas var notikt vienā vai vairākos posmos. Tātad būtiskais jautājums nav par brīdi, kurā ir notikusi visu mērķuzņēmuma akciju iegāde, bet gan par brīdi, kurā ir notikusi kontroles iegūšana. Jānorāda, ka, ja faktiskas vienpersoniskas kontroles pār vienu mērķuzņēmumu iegūšana, kā tas ir šajā lietā, ir notikusi ar vienu pirmo darījumu, vēlākie darījumi, ar kuriem kontroles ieguvējs iegūst šā uzņēmuma papildu daļas, vairs nav būtiski kontroles iegūšanai un tātad arī – koncentrācijas īstenošanai.
- 129 2006. gada 23. februāra sprieduma *Cementbouw Handel & Industrie*/Komisija (T-282/02, EU:T:2006:64) 108. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka ar pieeju, kuras būtība ir novērtēt, vai darījumi ir bijuši savstarpēji saistīti, ir paredzēts “nodrošin[āt] tiesisk[u] drošib[u] attiecībā uz visiem darījumiem, ar ko [tika] īstenota šī koncentrācija”.

- 130 Šajā lietā nav darījumu kopuma, “ar ko ir īstenot[s] š[is] koncentrācija[s] darījums”, jo koncentrācijas darījums tika īstenots ar vienu 2012. gada decembra iegādi.
- 131 Visbeidzot, 2006. gada 23. februāra sprieduma *Cementbouw Handel & Industrie*/Komisija (T-282/02, EU:T:2006:64) 109. punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka koncentrācijas darījums varēja “izveidoties pat liela skaita juridiski atsevišķu darījumu rezultātā, kad šie darījumi [bija] savstarpēji saistīti tādējādi, ka tie nevar tikt īstenoti viens bez otra un ka to rezultātā vienam vai vairākiem uzņēmumiem tiek piešķirta saimnieciska tieša vai netieša kontrole pār vienu vai vairāku citu uzņēmumu darbību” (mūsu izcēlums).
- 132 Šajā 2006. gada 23. februāra sprieduma *Cementbouw Handel & Industrie*/Komisija (T-282/02, EU:T:2006:64) punktā ir apstiprināts, ka “liela skaita juridiski atsevišķu darījumu” rezultāta būtība ir piešķirt saimniecisku kontroli pār vienu vai vairāku uzņēmumu darbību. Šajā gadījumā kontroles iegūšana ir viena darījuma, proti, 2012. gada decembra iegādes, nevis vairāku darījumu rezultāts.
- 133 No iepriekš minētā izriet, ka no 2006. gada 23. februāra sprieduma *Cementbouw Handel & Industrie* /Komisija (T-282/02, EU:T:2006:64) nevar tikt secināts, ka tādā situācijā, kad kontroles iegūšana pār vienu mērķuzņēmumu ir notikusi ar vienu darījumu, šis darījums ir jāuzskata par vienas koncentrācijas sastāvdaļu, ja akciju pārpirkšana, ar ko tiek sasniegts kontroles iegūšanas mērķis, un vēlāks obligāts publisks iegādes piedāvājums ir savstarpēji saistīti.
- 134 Otrkārt, prasītāja balstās uz 2010. gada 6. jūlija spriedumu *Aer Lingus Group*/Komisija (T-411/07, EU:T:2010:281) un uz Komisijas lēmumu, kas tika aplūkots lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums. Tā norāda, ka šajā lietā *Ryanair Holdings plc* (turpmāk tekstā – “*Ryanair*”) bija iegādājusies aptuveni 19 % *Aer Lingus Group plc* un *Aer Lingus Ltd* (turpmāk tekstā kopā – “*Aer Lingus*”) akciju un pēc tam bija izsludinājusi publisku piedāvājumu un ka Komisija, kuras nostāju pieņēma Vispārējā tiesa, uzskatīja abus darījumus par tādiem, kas veido vienu koncentrāciju. Prasītājas ieskatā no tā izrietot, ka akciju iegāde pirms publiska piedāvājuma un pats publiskais piedāvājums ir jāuzskata par vienu koncentrāciju.
- 135 Jānorāda, ka no 2010. gada 6. jūlija sprieduma *Aer Lingus Group*/Komisija (T-411/07, EU:T:2010:281) 16. punkta izriet, ka Komisija savā lēmumā, kurā tā plānoto koncentrāciju pasludināja par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, uzskatīja šādi:
- “Tā kā *Ryanair* ieguva pirmos 19 % no *Aer Lingus* pamatkapitāla laika posmā, kas ir mazāks par desmit dienām pirms publiskā piedāvājuma uzsākšanas, un papildu 6 % neilgi pēc tam un ņemot vērā *Ryanair* paskaidrojumus par tās saimniecisko mērķi šo darbību veikšanas brīdī, visa darbība, kas ietver akciju iegādi pirms publiskā piedāvājuma un tā laikā, kā arī pats publiskais piedāvājums ir uzskatāmi par vienu koncentrāciju Regulas par koncentrāciju 3. panta izpratnē”.
- 136 Tajā lietā *Ryanair* neieguva kontroli pār *Aer Lingus* ar vienu darījumu pirms publiskā iegādes piedāvājuma izsludināšanas. Kā norāda Komisija, tā bija *Aer Lingus* pamatkapitāla pirmo 19 % iegāde kopā ar akciju, kuras *Ryanair* cerēja nopirkt publiskajā iegādes piedāvājumā, iegādi, ar ko *Ryanair* tiktu piešķirta kontrole pār *Aer Lingus*. Beigu beigās *Ryanair* vispār neieguva kontroli pār *Aer Lingus*, jo publiskais piedāvājums beidzās pēc Komisijas lēmuma uzsākt Regulas Nr. 139/2004 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzēto procedūru.
- 137 Tātad no šā Komisijas lēmuma nevar tikt secināts, ka tā ir uzskatījusi, ka uzņēmuma kapitāla daļas iegāde ar vienu privāti noslēgtu darījumu un publisku iegādes piedāvājumu attiecībā uz atlikušajām daļām vienmēr būtu jāuzskata par vienu koncentrāciju, pat ja, iegādājoties kapitāla daļu ar vienu privāti noslēgtu darījumu, pircējam ir tikusi piešķirta vienpersoniska kontrole pār mērķuzņēmumu pirms publiskā piedāvājuma izsludināšanas.

- 138 2010. gada 6. jūlija spriedumā *Aer Lingus Group*/Komisija (T-411/07, EU:T:2010:281) Vispārējā tiesa nav arī spriedusi, vai vienpersoniskas kontroles iegāde ar vienu privāti noslēgtu darījumu un vēlāku obligātu publisko piedāvājumu ir jāuzskata par vienu koncentrāciju.
- 139 Prasītāja uzskata, ka, lai gan Komisija piemēroja argumentāciju, uz kuru ir balstīts lietā, kurā tika pasludināts 2010. gada 6. jūlija spriedums *Aer Lingus Group*/Komisija (T-411/07, EU:T:2010:281), aplūkotā apstrīdētā lēmuma 101. punkts, tā nekādi neesot ņēmusi vērā *Ryanair* veiktās akciju iegādes, kas bija īstenotas saskaņā ar privātu vienošanos pirms publiskā piedāvājuma izsludināšanas, it īpaši ņemot vērā, ka šādu privāti noslēgtu iegāžu rezultātā kontrole pār mērķuzņēmumu netika iegūta.
- 140 Šis arguments nepārlicina. Proti, tieši apstāklim, ka lietā, kurā tika pasludināts 2010. gada 6. jūlija spriedums *Aer Lingus Group*/Komisija (T-411/07, EU:T:2010:281), privāti noslēgtās iegādes rezultātā netika iegūta kontrole pār mērķuzņēmumu, ir tādas sekas, ka kontrole, ja tā tiktu iegūta, būtu iegūta ar vairākiem darījumiem.
- 141 Treškārt, prasītāja balstās uz lēmumu *LGI/Telenet*.
- 142 Tomēr minētā lieta neattiecas uz gadījumu, kurā ar pirmo darījumu pircējs jau būtu ieguvis kontroli pār mērķuzņēmumu, kuram sekotu otrais darījums, ar kuru šis pats pircējs iegādātos šī paša mērķuzņēmuma papildu daļas.
- 143 Lietā, kurā tika pieņemts lēmums *LGI/Telenet*, pirmais darījums bija “*Telenet* darījums”, ar kuru *Telenet* iegādājās *UPC Belgium*. Par šo pirmo darījumu nebija jāpaziņo, jo ar to netika pārsniegti sliekšņi (skat. lēmuma *LGI/Telenet* 6. punktu). Otrais darījums bija “*LGE* darījums”, ar kuru *LGE* ieguva vienpersonisku kontroli pār *Telenet*, tostarp pār *UPC Belgium* (skat. lēmuma *LGI/Telenet* 7. punktu). Komisija konstatēja, ka šie darījumi, kurus saista faktiskā nosacītība, veido vienu koncentrāciju.
- 144 Tātad lietas apstākļi, par kuriem tika pieņemts lēmums *LGI/Telenet*, bija pilnībā atšķirīgi no lietas apstākļiem izskatāmajā lietā. Tātad prasītāja nevar lietderīgi atsaukties uz to, ka lietā, kurā tika pieņemts lēmums *LGI/Telenet*, Komisija secināja vienas koncentrācijas esamību, nedz no tā izdarīt secinājumus šajā lietā.
- 145 Ceturtkārt, prasītāja atsauca uz Komisijas 2011. gada 20. oktobra lēmumu (lieta COMP/M.6263, *Aelia /Aéroports de Paris/JV*). Prasītāja uzsver, ka minētajā lietā Komisija pirmos divus darījuma posmus esot uzskatījusi par koncentrāciju.
- 146 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka minētā lieta neattiecas uz situāciju, kurā ar pirmo darījumu bija pietiekami, lai izraisītu kontroles pār mērķuzņēmumu izmaiņas, un ka vēlāko darījumu būtība vienkārši bija iegūt šā paša mērķuzņēmuma papildu daļas. Tātad tas, ka Komisija šajā lietā uzskatīja, ka divi pirmie darījumi veidoja vienu koncentrāciju, nenozīmē, ka tā ir uzskatījusi, ka vienpersoniskas kontroles iegūšana pār mērķuzņēmumu ar tikai vienu akciju iegādes no viena pārdevēja darījumu, pirmkārt, un vēlākie mērķuzņēmuma papildu daļu iegādes darījumi, otrkārt, varēja veidot vienu koncentrāciju.
- 147 Jāuzsver, ka prasītāja neidentificē nevienu piemēru Komisijas lēmumpieņemšanas praksē vai Eiropas Savienības tiesu judikatūrā, kad būtu konstatēts, ka privāti noslēgts iegādes darījums no viena pārdevēja, ar kuru pašu par sevi tiek iegūta vienpersoniska kontrole pār mērķuzņēmumu, pirmkārt, un vēlāks publisks piedāvājums attiecībā uz mērķuzņēmuma atlikušajām akcijām, otrkārt, veidotu vienu koncentrāciju. Izsakoties vispārīgāk, tā nesniedz nevienu piemēru, kurā vairāki pirkuma darījumi saistībā ar mērķuzņēmuma daļām būtu uzskatīti par tādiem, kas veido vienu koncentrāciju, kad vienpersoniska kontrole pār mērķuzņēmumu ir iegūta ar pirmo pirkuma darījumu.

iv) Par prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā Regulas Nr. 139/2004 preambulas 20. apsvērumam

- 148 Prasītāja arī apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā izmantotā Komisijas argumentācija esot pretrunā Regulas Nr. 139/2004 preambulas 20. apsvērumam. Tā uzsver, ka šajā preambulas apsvērumā ir norādīts, ka “turklāt ir lietderīgi uzskatīt par vienu koncentrāciju visus darījumus, kas ir *cieši saistīti* tādējādi, ka *pēc stāvokļa ir saistīti* vai notiek vairāku vērtspapīru darījumu sēriju veidā saprātīgi īsā laika periodā”. Prasītājas ieskatā šajā preambulas apsvērumā esot apstiprināts likumdevēja nodoms [panākt], lai Komisija drīzāk ņemtu vērā būtisko saikni starp dažādiem posmiem, no kuriem sastāv viens darījums, nevis tā formālo struktūru.
- 149 Jāatgādina, ka prasītāja balstās uz Regulas Nr. 139/2004 preambulas 20. apsvēruma trešajā teikumā norādīto pirmo iespēju attiecībā uz darījumiem, kuri ir nosacīti saistīti (skat. iepriekš 97. punktu).
- 150 Jākonstatē, ka vienīgais ļoti īsais teikums, kas minēts iepriekš 148. punktā, nav apstākļu, kādos darījumi veido vienu koncentrāciju, izsmeljoša definīcija. Šajā ziņā ir jānorāda, ka regulas preambulas apsvēruma – kaut arī ar to var tikt padarīta skaidrāka tiesību normas interpretācija – pats par sevi nav šāda norma (skat. spriedumu, 2009. gada 11. jūnijs, *X, C-429/07*, EU:C:2009:359, 31. punkts un tajā minētā judikatūra). Savienības tiesību akta preambulai nav juridiski saistoša spēka (skat. spriedumu, 2014. gada 19. jūnijs, *Karen Millen Fashions, C-345/13*, EU:C:2014:2013, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 151 Turklāt, ja teikums, kas minēts iepriekš 148. punktā, tiktu uzskatīts par apstākļu, kādos darījumi veido vienu koncentrāciju, izsmeljošu definīciju, sekas tam būtu tādas, ka visi darījumi, kas ir nosacīti saistīti vai kas izpaužas kā darījumu ar vērtspapīriem virkne, kas īstenoti saprātīgi īsā termiņā, būtu jāuzskata par vienu koncentrāciju, turklāt pat tad, ja ar šiem darījumiem – visiem kopā – nebūtu bijis pietiekami, lai nodotu kontroli pār mērķuzņēmumu, un tam nebūtu nekādas jēgas.
- 152 No Regulas Nr. 139/2004 preambulas 20. apsvēruma izriet, ka likumdevējs vēlējas pieņemt vienas koncentrācijas jēdzienu. Tomēr no šā preambulas apsvēruma neizriet, ka likumdevējs būtu vēlējis paplašināt šo jēdzienu.
- 153 Tātad prasītājas argumenti, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā Regulas Nr. 139/2004 preambulas 20. apsvērumam, ir jānoraida.

v) Par prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā dalībvalstu praksei

- 154 Prasītāja uzskata, Komisijas ieņemtā nostāja apstrīdētajā lēmumā esot pretrunā “dalībvalstu praksei”. Šajā ziņā prasītāja apgalvo, ka “valstu tiesībās ir atspoguļots arī princips, saskaņā ar kuru privāti noslēgta līdzdalības kontrolē iegāde, kurai seko atlikušo akciju publisks piedāvājums, ir jāuzskata par vienu koncentrāciju”.
- 155 Tomēr vienīgās valsts tiesības, uz kurām prasītāja konkrēti atsaucas, ir Francijas tiesības. Tā norāda, ka saskaņā ar Francijas ekonomikas, finanšu un rūpniecības ministra 2002. gada 18. novembra vēstuli sabiedrības *Atria Capital Partenaires* valdei par koncentrāciju friziera pakalpojumu dzīvesvietā nozarē (lieta C2002-39) “līdzdalības, ko sauc par “kontrolī”, iegāde, savstarpēji vienojoties, kurai seko pienākums izsludināt [publisku iegādes piedāvājumu] attiecībā uz atlikušo kapitālu”, veidojot vienas koncentrācijas divus posmus.
- 156 Šajā ziņā Komisija uzsver, ka Francijas iestādes esot komentējušas 2002. gada 30. aprīļa *décret n° 2002-689 [...] fixant les conditions d'application du livre IV du code de commerce relatif à la liberté des prix et de la concurrence* (Dekrēts Nr. 2002-689, ar ko nosaka piemērošanas nosacījumus Komerckodeksa IV grāmatai par cenu noteikšanas un konkurences brīvību) (*JORF*, 2002. gada 3. maijs, 8055. lpp.;

turpmāk tekstā – “dekrēts”) 6. panta tvērumu, kuram esot materiāltiesiski plašāks tvērums nekā Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktam. Tādējādi tas, ka Francijas iestādes ir uzskatījušas, ka dekrēta 6. pants ir piemērojams akciju iegādei regulētā tirgū saskaņā ar privāti noslēgtu vienošanos, ar ko tiek izsludināts publisks piedāvājums, neietekmē Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretāciju.

157 Prasītāja atbild, ka Francijas ekonomikas, finanšu un rūpniecības ministra 2002. gada 18. novembra vēstulē viņš esot vispirms noteicis, ka sākotnējā iegāde un tai sekojošais obligātais publiskais piedāvājums veidojot vienu koncentrāciju, un tikai pēc tam, ka pārbaude tiek attiecināta uz dekrēta 6. pantu.

158 Turklāt tā apgalvo, ka saskaņā ar judikatūru, it īpaši ar 2013. gada 7. novembra spriedumu *Romeo* (C-313/12, EU:C:2013:718, 22. punkts), “jēdzieni t[iek] interpretēti vienādi, ja valsts tiesību akti – risinājumiem, kas tiek sniegti situācijās, kurām nav piemērojams konkrētais Savienības tiesību akts, – ir saskaņoti ar šajā tiesību aktā izmantoto interpretāciju, lai nodrošinātu vienādu attieksmi iekšējās situācijās un ar Savienības tiesībām reglamentētās situācijās, *neraugoties uz apstākļiem, kuros no Savienības tiesībām pārņemtās normas vai jēdzieni ir jāpiemēro*”.

159 Šajā ziņā ir jānorāda, ka 2013. gada 7. novembra sprieduma *Romeo* (C-313/12, EU:C:2013:718) 22. punkts ir jāskata kopsakarā ar tā paša sprieduma 23. punktu, saskaņā ar kuru “šāds gadījums ir tad, kad ar valsts tiesībām šādām situācijām attiecīgās Savienības tiesību normas ir padarītas par tiešā un beznosacījumu veidā piemērojamām”.

160 Prasītāja nenorāda nevienu elementu, kas ļautu uzskatīt, ka tāds gadījums ir šajā lietā. Tikai savas replikas 19. punktā tā atsaucas uz atsevišķām Francijas likumdevēja un Francijas konkurences uzraudzības iestāžu pūlēm pielāgot konkrētus jēdzienus saistībā ar koncentrāciju kontroli, kas izmantoti Francijas *code de commerce* (Komerckodekss), jēdzieniem, kas izmantoti Regulā Nr. 139/2004 un dažādos Komisijas publicētos paziņojumos. Šādas pielāgošanas pūles nenozīmē, ka Savienības tiesību normas ir kļuvušas tieši un bez nosacījumiem piemērojamas.

161 Katrā ziņā dalībvalsts valsts tiesības vai lēmumpieņemšanas prakse nevar būt saistoša Komisijai vai Savienības tiesām. Saskaņā ar judikatūru Eiropas Savienības tiesību sistēmā nav paredzēts definēt Savienības klasifikācijas, pamatojoties uz vienas vai vairāku valstu tiesību sistēmām, bez īpašas precizēšanas (skat. spriedumus, 2003. gada 22. maijs, Komisija/Vācija, C-103/01, EU:C:2003:301, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

162 Turklāt šajā lietā ir jānorāda, ka Francijā pastāvošā tiesību sistēma atšķiras no Savienības tiesību sistēmas.

163 Proti, dekrēta 6. pants ir formulēts šādi:

“Kad ar vērtspapīru pirkumu vai maiņu regulētā tirgū tiek īstenota koncentrācija, tās faktiskā īstenošana Komerckodeksa L. 430-4. panta izpratnē iestājas, kad tiek īstenotas ar vērtspapīriem saistītās tiesības. Ministra lēmuma neesamība nav šķērslis minēto vērtspapīru pārejai.”

164 Tādējādi Francijas tiesības šajā jautājumā būtiski atšķiras no Savienības tiesībām. Proti, saskaņā ar Savienības tiesībām ar vērtspapīru pāreju ir pietiekami, lai koncentrācija tiktu īstenota (skat. iepriekš 58. punktu), turpretī saskaņā ar Francijas tiesībām īstenošana iestājas tikai tajā brīdī, kad tiek īstenotas ar vērtspapīriem saistītās tiesības.

165 Tātad Francijas ekonomikas, finanšu un rūpniecības ministra 2002. gada 18. novembra vēstulē paustās nostājas vienīgās sekas ir tādas, ka, piemērojot vienas koncentrācijas jēdzienu, saimnieciskās darbības subjektam ir ļauts iegūt kontroli pār mērķuzņēmumu bez iepriekšējas atļaujas. Proti, no šīs vēstules

skaidri izriet, ka “faktiskas darījuma īstenošanas 6. panta [...] izpratnē apturēšana ir piemērojama arī [to] tiesību īstenošanai, kas saistītas gan ar ārpus tirgus piedāvājuma iegūtiem vērtspapīriem, gan ar vērtspapīriem, kas ir publiska piedāvājuma priekšmets”.

166 Tomēr prasītāja šajā lietā balstās uz jēdzienu “viena koncentrācija” tieši ar nolūku, lai apgalvotu, ka tai ir bijušas tiesības īstenot 2012. gada decembra iegādi bez iepriekšējas paziņošanas un atļaujas.

167 Tātad prasītāja nevar lietderīgi atsaukties uz Francijā izmantojamo praksi.

vi) Par prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisija esot kļūdaini interpretējusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta pastāvēšanas iemeslu

168 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma 103. punktā Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu nav paredzēts piemērot situācijās, kurās ir bijis viegli iegūt faktisko kontroli.

169 Šajā ziņā ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 103. punkts ir formulēts šādi:

“Turpretī regulas [Nr. 139/2004] 7. panta 2. punkts nav paredzēts, lai to piemērotu situācijām, kad būtiska akciju daudzuma iegāde tiek veikta tikai no viena pārdevēja un kad, pamatojoties uz balsošanu rezultātiem iepriekšējās akcionāru kārtējās un ārkārtas kopsapulcēs, ir bijis viegli noteikt, ka ar šo akciju daudzumu tiek piešķirta faktiskā vienpersoniska kontrole pār mērķsabiedrību.”

170 Komisija tātad nav apgalvojusi, ka vienīgi tā apstākļa dēļ, ka ir bijis viegli noteikt kontroles iegūšanu, vispārīgi tiek izslēgta Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērošana. Apstrīdētā lēmuma 103. punktā Komisija ir arī balstījusies uz to, ka būtiska akciju daudzuma iegāde, ar ko tiek piešķirta faktiskā vienpersoniska kontrole pār mērķuzņēmumu, ir īstenota no viena pārdevēja.

171 Turklāt ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 102. punktā Komisija ir norādījusi, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta mērķis esot bijis “ietvert situācijas, kurās ir grūti noteikt, pateicoties tieši kurām akcijām vai kādam akciju daudzumam, kas iegādātas no vairākiem agrākajiem akcionāriem, akciju ieguvējs faktiski kontrolē mērķsabiedrību”, un ka tas esot paredzēts, “lai sniegtu pietiekamu tiesiskās noteiktības līmeni publisko pirkuma vai maiņas piedāvājumu vai slēptu pārņemšanu gadījumā, tādējādi saglabājot akciju tirgus likviditāti un aizsargājot piedāvājuma iesniedzējus no neapzinātiem un neparedzētiem *statu quo* pienākuma pārkāpumiem”.

172 Tomēr ir jāuzskata, ka, šādi rīkojoties, Komisija nav apgalvojusi, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamība būtu jāierobežo tikai attiecībā uz situācijām, kurās pastāvētu konkrētas grūtības noteikt, pateicoties kurām akcijām, kas iegādātas no vairākiem agrākajiem akcionāriem, akciju ieguvējs faktiski kontrolē mērķsabiedrību. Apstrīdētajā lēmumā Komisija nav balstījusies vienīgi uz apstākli, ka ir bijis viegli noteikt, ka ar 2012. gada iegādi prasītājai tika piešķirta faktiskā vienpersoniska kontrole pār *Morpol*, ar nolūku izslēgt Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērošanu.

173 Prasītāja sniedz vairākus piemērus, lai pierādītu, ka pat situācijās, kurās Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts ir piemērojams, noteikt kontroles iegūšanu var būt viegli. Tomēr, ņemot vērā, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nav apgalvojusi, ka vienīgi ar apstākli, ka ir bijis viegli noteikt kontroles iegūšanu, tiek izslēgta Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērošana, ar prasītājas šajā ziņā izvirzītajiem argumentiem nevar tikt pierādīta kļūda, ko Komisija esot pieļāvusi apstrīdētajā lēmumā.

174 Turklāt prasītāja apgalvo, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta patiesais pastāvēšanas iemesls atbilstot tam, ko Komisija pati esot skaidri formulējusi sava priekšlikuma Padomes regulai par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (COM(2002) 711, galīgā redakcija) (OV 2003, C 20, 4. lpp.; turpmāk tekstā – “priekšlikums regulai”) paskaidrojumu raksta 66. punktā. Tajā ir norādīts:

“Atbilstoši tam, kas tika ierosināts Zaļajā grāmatā, mēs ierosinām paplašināt 7. panta 2. punktā (agrākais 7. panta 3. punkts) paredzētās automatiskās atkāpes piemērošanas jomu, neskaitot publiskos piedāvājumus, [arī] attiecībā uz visiem atpirkšanas biržā no vairākiem pārdevējiem darījumiem, tātad “slēptajām pārņemšanām”, lai izvairītos no jebkādas tiesiskās nenoteiktības, kāda attiecībā uz šādām iegādēm izriet no 7. panta 1. punkta.”

175 No šā priekšlikuma izriet, ka Komisija ierosināja paplašināt Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērošanas jomu, attiecinot to [arī] uz “slēptajām pārņemšanām”. Tomēr šajā lietā prasītājas veiktā *Morpol* pārņemšana nebija “slēpta”. Proti, kontroles iegūšana pār *Morpol* netika veikta vairākos posmos. Tieši otrādi, kontroles iegūšana tika īstenota ar vienu privāti noslēgtu pirkuma darījumu no viena pārdevēja, kurš tika noslēgts pirms publiskā piedāvājuma attiecībā uz atlikušajām *Morpol* akcijām izsludināšanas.

176 Turklāt ir jāatgādina, ka prasītāja ir precizējusi, ka savu argumentāciju tā balstot uz pirmo Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzēto gadījumu, proti, gadījumu, kas ir saistīts ar publisku pirkuma vai maiņas piedāvājumu (skat. iepriekš 66. un 67. punktu). Savukārt no priekšlikuma regulai paskaidrojumu raksta 66. punkta izriet, ka Komisija ierosināja pievienot otru gadījumu, kas pašreiz ir paredzēts Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā, attiecībā uz darījumu ar vērtspapīriem virkni ar nolūku novērst jebkādu tiesisko nenoteiktību. Ņemot vērā, ka uz attiecīgo koncentrāciju, prasītājas ieskatā, attiecas Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā pirmā gadījuma piemērošanas joma, nav skaidri izteikts, kādu argumentu prasītāja vēlas izvirzīt no tā, ka Komisija ir ierosinājusi pievienot otru gadījumu ar nolūku novērst jebkādu tiesisko nenoteiktību.

177 Tāpat arī prasītāja balstās uz Zaļās grāmatas par Regulas Nr. 4064/89 pārskatīšanu (COM/2001/0745, galīgā redakcija; turpmāk tekstā – “Zaļā grāmata”) 134. punktu, kas ir formulēts šādi:

“Ar “slēptajām” pārņemšanām, ko veic ar biržas starpniecību, tiek piedāvāts cits koncentrācijas piemērs, kurā ir ietverti vairāki darījumi. Šādi darījumi var tik izpildīti dažādos – vairāk vai mazāk sarežģītos – veidos, sākot no nosacīti vienkāršiem tiešas akciju atpirkšanas no dažiem iepriekšējiem akcionāriem darījumiem līdz darījuma struktūrām, kurās ir iesaistīts dažāds finanšu starpnieku skaits, kas izmanto veselu klāstu finanšu instrumentu [..] Šādu scenāriju gadījumos parasti ir nepraktiski un mākslīgi uzskatīt, ka koncentrācija iestājas, pārpērkot akcijas vai akciju bloku, ar ko akciju iegādātājam tiek piešķirta (faktiska) kontrole pār mērķuzņēmumu. Tieši otrādi, visām attiecīgajām pusēm būs acīmredzams, ka noteikts juridiski nošķirtu vērtspapīru iegāžu skaits veido vienu kopumu un ka nodoms ir kontroles iegūšana pār mērķsabiedrību [..].”

178 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka tāda veida dokuments kā Zaļā grāmata ir tikai dokuments, kura mērķis ir Eiropas [Savienības] limenī veicināt pārdomas par kādu noteiktu tematu.

179 Turklāt jānorāda, ka no Zaļās grāmatas 134. punkta pirmā teikuma izriet, ka šis punkts attiecas uz “slēptajām” pārņemšanām, kas veido “koncentrācijas, kurā ir ietverti daudzi darījumi, piemēru” [neoficiāls tulkojums]. Tomēr ir jāatgādina, ka šajā lietā koncentrācija nav “slēpta” un ka kontrole pār *Morpol* tika iegūta ar vienu darījumu, nevis ar daudziem darījumiem.

180 Turklāt Zaļās grāmatas 134. punktā ir norādīts “nodoms [iegūt] kontrol[i] [..] pār mērķsabiedrību” saistībā ar “noteikt[u] juridiski nošķirtu vērtspapīru iegāžu skait[u]”. Šajā lietā ar nodomu iegūt kontroli pār *Morpol* tika īstenota vienīgi 2012. gada decembra iegāde. Protams, prasītājai bija nodoms pilnībā pārpirkt *Morpol*, un, lai to izdarītu, bija nepieciešami vairāki pirkšanas darījumi, proti, tostarp 2012. gada decembra iegāde, un pārpirkšanas no dažādiem *Morpol* akcionāriem publiskajā iegādes

piedāvājumā. Tomēr, ņemot vērā, ka prasītāja vienpersoniski kontrolēja *Morpol* no 2012. gada decembra iegādes īstenošanas brīža, vēlāki pirkuma darījumi vairs netika īstenoti ar nodomu iegūt kontroli pār mērķsabiedrību.

- 181 Turklāt ir jākonstatē, ka Zaļajā grāmatā ir pamatoti norādīts, ka “šādu scenāriju gadījumos parasti ir nepraktiski un mākslīgi uzskatīt, ka koncentrācija iestājas, pārpērkot akcijas vai akciju bloku, ar ko akciju iegādātājam tiek piešķirta (faktiska) kontrole pār mērķuzņēmumu”. Tomēr šis apgalvojums attiecas tikai uz “slēptas” pārņemšanas scenāriju. Faktiski, ja, lai iegūtu kontroli pār mērķuzņēmumu, ir nepieciešamas vairākas akciju vai akciju pakešu iegādes, mākslīgi būtu “izšķirošo” akciju vai akciju paketes iegādi izolēti uzskatīt par vienu koncentrāciju.
- 182 Tomēr tādā situācijā, kāda ir šajā lietā, kurā vienpersoniskā kontrole pār vienu mērķuzņēmumu tika iegūta no viena pārdevēja ar vienu pirmo darījumu, nekādā ziņā nav mākslīgi uzskatīt šo darījumu par tādu, kas pats par sevi veido koncentrāciju.
- 183 Prasītāja turklāt uzsver, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētās atkāpes paplašināšanas mērķis esot arī novērst jebkādu tiesisko nenoteiktību (skat. iepriekš 174. punktu). Tās ieskatā no Zaļās grāmatas 134. punkta izrietot, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts ir jāpiemēro pat vienkāršai darījumu struktūrai, lai veicinātu publiskos piedāvājumus un slēptās pārņemšanas.
- 184 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts, protams, var tikt piemērots pat gadījumiem ar vienkāršu darījumu struktūru. Tomēr šajā lietā tā nav darījuma vienkāršība pati par sevi, kuras dēļ ir izslēgta Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamība, bet apstākļi, ka kontrole jau bija iegūta no viena pārdevēja ar pirmo darījumu.
- 185 Turklāt ir jāuzsver, ka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/25/EK (2004. gada 21. aprīlis) par pārņemšanas piedāvājumiem (OV 2004, L 142, 12. lpp.) 5. pantu dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt, lai persona, kas ar vērtspapīru iegādi ir ieguvusi kontroli pār uzņēmumu, izpildītu pienākumu izsludināt piedāvājumu šīs sabiedrības mazākuma akcionāru aizsardzības nolūkā. Šis piedāvājums ir jāadresē visiem šo vērtspapīru turētājiem, un tajā ir jābūt ietvertām visām to līdzdalības daļām. No tā izriet, ka uzņēmuma, kurš ir ieguvis vērtspapīrus, ar kuriem tam, pateicoties privāti noslēgtai iegādei, tiek piešķirta kontrole pār mērķuzņēmumu, pienākums izsludināt publisku piedāvājumu attiecībā uz mērķuzņēmuma atlikušajām akcijām attiecas uz visām Savienības dalībvalstīm.
- 186 Ja par pamatu tiktu ņemta prasītājas argumentācija, saskaņā ar kuru kontroles iegūšana ar vienu privāti noslēgtu darījumu, kam seko obligāts publisks piedāvājums, veido vienu koncentrāciju, tam būtu tādas sekas, ka, īstenojot koncentrācijas, kurās ietvertas biržā kotētas sabiedrības, kas atrodas dalībvalstīs, uz privāti noslēgtu vērtspapīru iegādi, ar kuru tiek piešķirta kontrole, vienmēr attiektos Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā atkāpe. Proti, vienmēr pastāvētu pienākums izsludināt publisku piedāvājumu, kas saskaņā ar prasītājas argumentāciju ir vienas koncentrācijas –, kurā ir ietverts gan pirkums, ar kuru tiek piešķirta kontrole, gan publiskais piedāvājums – sastāvdaļa. Tā sekas būtu tādas, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētās atkāpes piemērošanas joma būtu pārāk plaša.
- 187 Attiecībā uz prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta pastāvēšanas iemesls esot atvieglot publiskos piedāvājumus un slēptās pārņemšanas, pirmkārt, ir jāatgādina, ka Komisija tai uzlika naudas sodu nevis par publiskā iegādes piedāvājuma īstenošanu, bet gan par 2012. gada decembra iegādes īstenošanu. Otrkārt, ir jāatgādina, kā tas tika konstatēts iepriekš 175. punktā, ka šajā lietā pārņemšana nebija “slēpta”.

- 188 Nešķiet, ka Komisijas ieņemtā nostāja apstrīdētajā lēmumā būtu pretrunā tiesiskās noteiktības principam. Jāatgādina, ka uz pamatlietas apstākļiem neattiecas Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta formulējums (skat. iepriekš 68.–83. punktu). Apstākļi, ka Komisija nepaplašināja jēdziena “viena koncentrācija” piemērošanas jomu ar nolūku tajā ietvert situācijas, kurās kontrole pār vienu mērķuzņēmumu ir iegūta ar pirmo darījumu, nav pretrunā tiesiskās noteiktības principam.
- 189 Pat atsaucoties uz Zaļo grāmatu, lai noteiktu Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta pastāvēšanas iemeslu, kā ierosina prasītāja, nešķiet, ka izslēgt no tās piemērošanas jomas situāciju, kurā uzņēmums iegūst vienpersonisku kontroli pār vienu mērķuzņēmumu ar pirmo privāti noslēgtu akciju pirkuma darījumu no viena pārdevēja, pat ja tam seko obligāts publisks piedāvājums, būtu pretrunā šīs tiesību normas pastāvēšanas iemeslam.
- 190 Turklāt prasītāja apgalvo, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta pastāvēšanas iemesla interpretācija, kādu Komisija ir sniegusi apstrīdētā lēmuma 102. un 103. punktā, neesot saderīga ar interpretāciju, kādu 2010. gada 6. jūlija spriedumā *Aer Lingus Group*/Komisija (T-411/07, EU:T:2010:281, 83. punkts) ir sniegusi Vispārējā tiesa. Prasītāja norāda, ka šajā spriedumā Vispārējā tiesa esot “apstiprinājusi Komisijas pieeju piemērot regulas [Nr. 139/2004] 7. panta 2. punktu mazākumlīdzdalības līdz 19% *Aer Lingus* iegādei, kas īstenota pirms publiska piedāvājuma izsludināšanas, attiecībā uz kurām tā uzskatīja, ka tām piemīt vienots raksturs un tās veido vienu koncentrāciju, kaut gan nav šaubu, ka būtu bijis viegli secināt, ka ar šādu mazākuma līdzdalību *netiek* piešķirta kontrole”.
- 191 Šajā ziņā ir jānorāda, ka 2010. gada 6. jūlija spriedumā *Aer Lingus Group*/Komisija (T-411/07, EU:T:2010:281, 83. punkts) Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka “līdzdalības iegūšana, kas pati par sevi nepiešķir kontroli Regulas par koncentrāciju 3. panta izpratnē, var ietilpt minētās regulas 7. panta piemērošanas jomā”. No šī sprieduma izriet vienīgi, ka ir iespējams, ka mazākuma līdzdalības iegāde, ar kuru *netiek* piešķirta kontrole pār mērķuzņēmumu, kurai seko publisks piedāvājums, var būt vienas koncentrācijas, uz kuru attiecas Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērošanas joma, sastāvdaļa. Tomēr Vispārējā tiesa nav paudusi nostāju par situāciju, kurā ar pirmo darījumu jau tika piešķirta kontrole pār mērķuzņēmumu (skat. iepriekš 138. punktu).
- 192 Jākonstatē, ka mazākuma līdzdalības iegādes, ar kuru *netiek* piešķirta kontrole pār mērķuzņēmumu un kurai seko publisks piedāvājums, gadījumā abi darījumi var tikt īstenoti ar nodomu iegūt kontroli pār mērķuzņēmumu. Tomēr, tā kā šajā lietā jau ar pirmo darījumu prasītājai tika piešķirta faktiskā vienpersoniska kontrole pār *Morpol*, ir izslēgts, ka publiskais piedāvājums tika izsludināts ar nodomu iegādāties kontroli pār *Morpol* (skat. iepriekš 180. punktu).
- 193 Tātad prasītājas argumentācija, kas ir balstīta uz 2010. gada 6. jūlija spriedumu *Aer Lingus Group* /Komisija (T-411/07, EU:T:2010:281), ir jānoraida.
- 194 Turklāt prasītāja apgalvo, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts esot jāinterpretē tās labā sakarā ar naudas soda krimināltiesisko raksturu Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī (turpmāk tekstā – “ECPAK”), 6. panta izpratnē. Tās ieskatā apstrīdētajā lēmumā neesot ievērots princips, saskaņā ar kuru krimināltiesības nedrīkst tikt piemērotas plaši par sliktu apsūdzētajam. Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretācijā, kāda ir veikta apstrīdētajā lēmumā, esot ietverta tik plaša jēdzienu un tik neskaidra kritēriju izmantošana, ka attiecīgajai krimināltiesību normai nepiemētot saskaņā ar ECPAK prasītās iezīmes tās seku skaidrības un paredzamības ziņā.
- 195 Komisija uzsver, ka atbilstoši Regulas Nr. 139/2004 14. panta 4. punktam saskaņā ar šo pantu uzliktajiem sodiem nepiemētot krimināltiesisks raksturs.
- 196 Jānorāda, ka, pat pieņemot, ka Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punktā paredzētajiem sodiem piemīt krimināltiesisks raksturs, prasītājas argumentācija ir jānoraida.

- 197 Pirmkārt, attiecībā uz prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru attiecīgajai tiesību normai nepiemētot saskaņā ar ECPAK prasītās iezīmes tās seku skaidrības un paredzamības ziņā, tas būtībā attiecas uz likumpārkāpumu un sodu tiesiskuma principa apgalvotu pārkāpumu, uz kuru prasītāja atsauca ceturtnā pamata pirmajā daļā, kas tiks pārbaudīta tālāk 376.–394. punktā.
- 198 Otrkārt, attiecībā uz prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru apstrīdētajā lēmumā neesot ievērots princips, saskaņā ar kuru krimināltiesības nedrīkst tikt piemērotas plaši par sliktu apsūdzētajam, ir jānorāda uz šādiem aspektiem.
- 199 Kā Komisija pamatoti norāda, prasītājai nav uzlikts sods par to, ka tā ir pārkāpusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu. Tai tika uzlikts naudas sods atbilstoši Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktam par to, ka tā bija pārkāpusi Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu un 7. panta 1. punktu.
- 200 Turklāt ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā ir noteikts izņēmums no Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta.
- 201 Komisija pamatoti uzsver, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai izņēmumi ir jāinterpretē šauri (šajā ziņā skat. spriedumus, 2010. gada 17. jūnijs, Komisija/Francijs, C-492/08, EU:C:2010:348, 35. punkts, un 2014. gada 23. oktobris, *flyLAL-Lithuanian Airlines*, C-302/13, EU:C:2014:2319, 27. punkts). Attiecībā uz konkurences tiesībām, it īpaši uz grupu atbrīvojumu regulu tiesību normām sniegto interpretāciju, Vispārējā tiesa 1996. gada 8. oktobra sprieduma *Compagnie maritime belge transports u.c./Komisija* (no T-24/93 līdz T-26/93 un T-28/93, EU:T:1996:139) 48. punktā apstiprināja, ka, ņemot vērā pret konkurenci vērstu vienošanos aizlieguma vispārējo principu, grupu atbrīvojumu regulā ietvertās tiesību normas, kurām piemīt atkāpes raksturs, pēc būtības ir jāinterpretē šauri. Vienīgi tādēļ, ka Komisija var uzlikt stingrus sodus par konkurences tiesībās ietvertas tiesību normas pārkāpumu, nevar tikt apšaubīts, ka tiesību normas, kurām piemīt atkāpes raksturs, ir jāinterpretē šauri. Turklāt 1984. gada 22. marta sprieduma *Paterson u.c.* (90/83, EU:C:1984:123) par prejudiciāliem jautājumiem, kas uzdoti kriminālvajāšanas sakarā (skat. minētā sprieduma 2. punktu), 16. punktā Tiesa konstatēja, ka pants, ciktāl tajā ir paredzētas atkāpes regulas vispārējo noteikumu piemērošanā, nedrīkst tikt interpretēts tā, lai tā iedarbība pārsniegtu to, kas ir nepieciešams interešu aizsardzībai, kuras nodrošināt ir tā mērķis. Šajā spriedumā ir apstiprināts, ka princips, saskaņā ar kuru izņēmumi ir jāinterpretē šauri, ir piemērojams pat krimināltiesību jomā.
- 202 Katrā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta formulējumu tas nav piemērojams tādām situācijām kā šajā lietā aplūkotā (skat. iepriekš 68.–83. punktu).
- 203 Prasītāja būtībā cenšas paplašināt “vienas koncentrācijas” jēdziena piemērošanas jomu, lai paplašinātu Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā izņēmuma piemērošanas jomu.
- 204 Pat pieņemot, ka sodiem, kas tiek uzlikti saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. pantu, piemistu krimināltiesisks raksturs, šajā lietā nevarētu tikt uzskatīts, ka Komisija ir piemērojusi krimināltiesības plaši par sliktu apsūdzētajam. Proti, Komisija vienīgi atteicās paplašināt Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā izņēmuma piemērošanas jomu plašāk par tā formulējumu un piemērot “vienas koncentrācijas” jēdzienu situācijai, kurā vienpersoniska kontrole pār mērķuzņēmumu ir iegūta ar vienu privāti noslēgtu pirkuma no viena pircēja darījumu pirms obligāta publiska iegādes piedāvājuma izsludināšanas.
- 205 Tātad prasītājas arguments ir jānoraida.
- 206 Turklāt prasītāja apgalvo, ka apstrīdētais lēmums neesot saderīgs ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta mērķi “veicināt iegādes un akciju tirgu likviditāti”. Apstrīdētajam lēmumam esot bijusi negatīva ietekme tikai uz sabiedrībām, kurām ir kontinentālajā Eiropā un Skandināvijā dibinātajās sabiedrībās vispārēji izmantots uzņēmuma pārvaldes modelis, ar ko faktiski esot radīta diskriminācija

- starp sabiedrībām, kas ir dibinātas šajos reģionos, un sabiedrībām, kas ir dibinātas Apvienotajā Karalistē un Amerikas Savienotajās Valstīs, tādējādi padarot grūtāku kontinentālajā Eiropā un Skandināvijā dibināto sabiedrību iegādi un – līdz ar to – ieguldījumu veikšanu tajās un nelabvēlīgi ietekmējot kapitāla tirgus un šajos reģionos dibinātās sabiedrības. Iemesls tam esot bijis tāds, ka kontinentālajā Eiropā un Skandināvijā dibinātajām sabiedrībām kopumā esot raksturīgi lieli un koncentrēti akcionāri – pretēji Apvienotajā Karalistē un Amerikas Savienotajās Valstīs dibinātajām sabiedrībām, kurām pārsvarā ir sadrumstalota akcionāru struktūra. Atteikums apstrīdētajā lēmumā piemērot izņēmumu no publiskā piedāvājuma saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu pirmajai līdzdalības kontrolē iegādei, kā arī no tās izrietošajam obligātajam publiskajam piedāvājumam esot atbilstīgs tikai attiecībā uz sabiedrībām, kurām ir “koncentrēti” akcionāri.
- 207 Jānorāda, ka, norādot uz diskrimināciju starp sabiedrībām, kas ir dibinātas šajos reģionos, un sabiedrībām, kas ir dibinātas Apvienotajā Karalistē un Amerikas Savienotajās Valstīs, prasītāja būtībā balstās uz vienlīdzīgas attieksmes principu. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar vispārējo vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principu tiek prasīts, lai līdzīgas situācijas netiktu risinātas dažādi, ja vien atšķirība nav objektīvi pamatota (skat. spriedumu, 2007. gada 11. jūlijs, *Centeno Mediavilla* u.c./Komisija, T-58/05, EU:T:2007:218, 75. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 208 Šajā lietā ir jānorāda, ka divi gadījumi, proti, kontroles pār mērķuzņēmumu iegūšanas gadījums ar vienu akciju iegādes no viena pārdevēja darījumu, kuram seko obligāts publiskais iegādes piedāvājums, no vienas puses, un kontroles iegūšanas gadījums publiskā piedāvājumā vai vērtspapīru darījumu virknē ar vairākiem pārdevējiem, no otras puses, nav līdzīgi, tāpēc nekas nekavē tos aplūkot ar atšķirīgu attieksmi. Proti, tādā situācijā, kurā vienpersoniskā kontrole pār vienu mērķuzņēmumu tika iegūta ar vienu pirmo darījumu, nekādā ziņā nav mākslīgi uzskatīt šo darījumu par tādu, kas pats par sevi veido koncentrāciju (skat. iepriekš 182. punktu). Vienīgi apstākļi, ka ir iespējams, ka kontinentālajā Eiropā un Skandināvijā pirmais gadījums ir sastopams biežāk nekā Apvienotajā Karalistē un Amerikas Savienotajās Valstīs, nenozīmē, ka šie gadījumi ir jāaplūko identiski.
- 209 Turklāt vienīgi apstākļi, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta mērķis ir veicināt iegādes un nodrošināt akciju tirgu likviditāti, kā apgalvo prasītāja, nenozīmē, ka ir jāpaplašina šīs tiesību normas piemērošanas joma plašāk par tās formulējumu, lai vēl vairāk veicinātu iegādes.
- 210 Apstrīdētajā lēmumā, kā arī iebildumu rakstā Komisija norāda vairākus līdzekļus, kādus prasītāja būtu varējusi izmantot, lai īstenotu attiecīgo koncentrāciju, nepārkāpjot Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu un 7. panta 1. punktu. Tādējādi apstrīdētā lēmuma 106. punktā tā norāda, ka prasītāja esot varējusi izsludināt publisko iegādes piedāvājumu, pirms tam neiegādājoties *M.* akcijas (pirmā iespēja), un ka prasītāja esot varējusi parakstīt vienošanos ar *M.* par akciju iegādi pirms publiskā iegādes piedāvājuma izsludināšanas, tomēr atliekot darījuma noslēgšanu līdz konkurences uzraudzības iestāžu atļaujas saņemšanai (otra iespēja).
- 211 Šajā ziņā prasītāja apgalvo, ka ar šīm iespējām varētu tikt radīts kaitējums mērķsabiedrības mazākuma akcionāriem, veicināta tirgus ļaunprātīga izmantošana un likti šķēršļi Direktīvas 2004/25 mērķu sasniegšanai. Attiecībā uz pirmo iespēju tā uzsver, ka Komisijas politika ir aktīvi vērsta uz to, lai aizkavētu, ka akciju ieguvējs aizstāj obligātā piedāvājuma struktūru ar labprātīgu piedāvājumu, jo tas ļautu piedāvājuma iesniedzējiem izvairīties no pienākuma izsludināt obligātu piedāvājumu par taisnīgu cenu. Turklāt *Morpol* gadījumā labprātīga piedāvājuma izsludināšana nebūtu praksē īstenojama, jo *Morpol* iegāde bija komerciāli saistīta ar *M.* kontrolē esošo pakārtoto sabiedrību iegādi un šo juridisko vienību pāreja nevarēja tikt veikta labprātīga piedāvājuma ietvaros. Attiecībā uz otro iespēju prasītāja apgalvo, ka ar to tiktu radīta zemākās cenas robeža, ar kuru pēc tam varētu tikt manipulēts un tā varētu tikt mākslīgi paaugstināta, un tas būtu pretrunā Direktīvas 2004/25 mērķim novērst tirgus ļaunprātīgas izmantošanas risku.

- 212 Šajā ziņā ir jānorāda, ka prasītājam ir pienākums piešķirt koncentrācijai tādu struktūru, lai tā vislabāk atbilstu tās vajadzībām, vienlaikus ievērojot savus Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktā un 7. panta 1. punktā paredzētos pienākumus. Kā Komisija to norāda, tā neiesaka, nedz jebkādā veidā neizvirza kā nosacījumu kādu īpašu veidu, saskaņā ar kuru prasītājam ir jāstrukturē savs darījums.
- 213 Turklāt attiecībā uz otro iespēju, kas ir definēta iepriekš 210. punktā, attiecībā uz prasītājas argumentu, kas ir balstīts uz manipulāciju ar akciju cenām riska esamību, ir jānorāda šādi aspekti.
- 214 Apstrīdētajā lēmumā izmantotajā pieejā netiek radītas nekādas problēmas attiecībā uz mazākuma akcionāru tiesību aizsardzību. Proti, kā uzsver prasītāja, saskaņā ar Norvēģijas noteikumiem par iegādēm piedāvājuma iesniedzējam par atlikušajām akcijām ir jāsamaksā cena, kas ir augstākā no divām šādām cenām: cena, ko piedāvājuma iesniedzējs ir samaksājis vai par kādu ir vienojies sešus mēnešus pirms obligātā piedāvājuma izsludināšanas (proti, cena, kas ir noteikta SPA), vai tirgus cena brīdī, kad ir sācies obligātā piedāvājuma pienākums. Tātad ir skaidrs, ka mazākuma akcionāri par savām akcijām var saņemt taisnīgu cenu.
- 215 Tomēr prasītāja apgalvo, ka, ja Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts nebūtu piemērojams, piedāvājuma iesniedzējam publiskais piedāvājums būtu jāpārceļ līdz brīdim, kad viņš saņems Komisijas koncentrācijas īstenošanas atļauju, brīdim, kad zemākās cenas robeža varētu tikt paaugstināta tā rezultātā, ka kotētā tirgus cena būtu pārsniegusi SPA nolīgto cenu. Tātad ar zemākās cenas robežu varētu tikt manipulēts un tā varētu tikt paaugstināta, tādējādi, iespējams, liekot piedāvājuma iesniedzējam nopirkt atlikušās akcijas par cenu, kas ir augstāka par SPA noteikto – proti, taisnīgo – cenu.
- 216 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka principā var pastāvēt manipulāciju ar akciju cenas paaugstināšanu risks. Tomēr, ja prasītāja būtu uzskatījusi, ka šajā lietā šāds risks pastāvēja, tā būtu varējusi lūgt Komisijai, lai tā piešķir atkāpi saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 3. punktu. Saskaņā ar šo tiesību normu Komisija var pēc lūguma piešķirt atkāpi no pienākumiem, kas paredzēti Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. un 2. punktā.
- 217 Šajā ziņā Komisija uzsver, ka tā jau agrāk ir piešķirusi atkāpes saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 3. punktu tieši situācijās, kad publiska piedāvājuma sākšanas nokavējums var izraisīt manipulācijas tirgū. Tā kā piemēru sniedz savu 2005. gada 20. janvāra lēmumu (lieta *Orkla/Elkem* – COMP/M.3709; turpmāk tekstā – “lēmums *Orkla/Elkem*”), kas pieņemts Regulas Nr. 139/2004 7. panta 3. punkta sakarā. Lietā, kurā tika pieņemts šis lēmums, *Orkla*, kuras turējumā bija jau 39,85 % *Elkem* akciju, noslēdza individuālas vienošanās ar trim citiem *Elkem* akcionāriem. Atbilstoši tām *Orkla* bija jāiegūst vienpersoniska kontrole pār *Elkem*. Saskaņā ar Norvēģijas tiesībām darījuma īstenošana uzliktu pienākumu *Orkla* izsludināt obligātu publisku piedāvājumu attiecībā uz atlikušajām *Elkem* akcijām.
- 218 Pirms katras vienošanās izpildes *Orkla* lūdza Komisijai atkāpi saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 3. punktu. Tā uzsvēra, ka brīvi pieejamo *Elkem* akciju mazā apjoma dēļ nebūtu bijis grūti manipulēt ar šo akciju cenas paaugstināšanu. Sešas dienas pēc *Orkla* pieteikuma saņemšanas Komisija piešķīra atkāpi, norādot, ka “darījuma apturēšanai varētu būt iedarbība uz *Orkla*, ka, ja tā ievērotu piemērojamos Norvēģijas tiesību aktus par pārveduma vērtspapīriem, *Orkla* būtu pakļauta ievērojamam riskam un ka tai būtu pienākums iesniegt publisku piedāvājumu attiecībā uz atlikušajām *Elkem* akcijām par cenu, kas būtu kļuvusi ievērojami augstāka pēc tam, kad darījums tiktu pasludināts par saderīgu ar [iekšējo] tirgu”. Komisija veica interešu izsvēršanu un norādīja, ka apturēšanas pienākums varētu nopietni skart *Orkla* finanšu intereses, ka nešķiet, ka darījums rada konkurences problēmas, un ka atkāpe neietekmē trešo personu leģitīmās tiesības.
- 219 Tātad lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Orkla/Elkem*, ir redzams, ka iespēja lūgt atkāpes saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 3. punktu veido efektīvu līdzekli, lai risinātu situācijas, kurās pastāv manipulāciju ar akciju cenām risks.

- 220 Prasītāja būtībā apgalvo, ka manipulāciju ar akciju cenu paaugstināšanu risku (teorētiskas) esamības dēļ Komisijai esot pienākums Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu interpretēt plaši. Tomēr šāds arguments ir jānoraida, jo Regulas Nr. 139/2004 7. panta 3. punkts ļauj rast apmierinošu risinājumu situācijai, kurā pastāv tāds risks.
- 221 Regulas Nr. 139/2004 7. panta 3. punktā Komisijai ir paredzēta atkāpes iespēja no apturēšanas pienākuma īpašā gadījumā pēc attiecīgo interešu izsvēršanas. Šāda atkāpe īpašā gadījumā ir pienācīgāks instruments, lai risinātu iespējamus manipulāciju riskus, nekā plaši interpretēt Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu, kas nozīmētu izņēmuma automātisku piemērošanu bez iespējas veikt interešu izsvēršanu.
- 222 Tiesas sēdē prasītāja apgalvoja, ka lēmumā *Orkla/Elkem* Komisija esot atzinusi ātruma un nepieciešamības izvairīties no tirgus manipulācijām prasības esamību apstākļos, kas ir līdzīgi apstākļiem šajā lietā.
- 223 Tomēr apstāklis, ka minētajā lietā Komisija ņēma vērā ātruma un nepieciešamības izvairīties no tirgus manipulācijām prasību, lai piešķirtu atkāpi saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 3. punktu, nenozīmē, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts ir jāinterpretē plaši.
- 224 Visbeidzot, prasītāja tiesas sēdē apgalvoja, ka saskaņā ar Regulas Nr. 4064/89 7. panta 3. punktu, kas aizstāts ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu, par publisku pirkuma vai maiņas piedāvājumu bija jāpaziņo Regulas Nr. 4064/89 4. panta 1. punktā paredzētajā termiņā, proti, nedēļas laikā, un ka saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu par koncentrāciju Komisijai ir tikai jāpaziņo “bez kavēšanās”. Prasītājas ieskatā šis grozījums liecinot par likumdevēja gribu piešķirt priekšroku publiskajām iegādēm salīdzinājumā ar koncentrāciju kontroles procedūru.
- 225 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktā paziņojumiem par koncentrāciju vairs nav paredzēts nedēļas termiņš, skaitot no līguma noslēgšanas vai iegādes piedāvājuma publicēšanas, kāds bija paredzēts Regulas Nr. 4064/89 4. panta 1. punktā.
- 226 Šā termiņa atcelšanas iemesli izriet no priekšlikuma regulai pamatojuma 61.–64. punkta. Komisija tajā tostarp ir norādījusi, ka “pēdējo divpadsmit gadu prakse [parāda], ka nedēļas termiņa stingra piemērošana paziņošanai [...] nav bijusi nedz īstenojama, nedz nepieciešama” un ka, “ņemot vērā 7. panta 1. punkta apturošo iedarbību, tas [esot bijis] pašu uzņēmumu ekonomiskajās interesēs iegūt Komisijas kā regulatīvās iestādes atļauju iespējami drīz, lai tie varētu īstenot savu koncentrāciju”.
- 227 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, šā termiņa atcelšanas iemesli nav meklējami likumdevēja gribā piešķirt priekšroku publiskajām iegādēm salīdzinājumā ar koncentrāciju kontroles procedūru.
- 228 Tātad prasītājas argumenti, kuru mērķis ir konstatēt, ka interpretācija, ko Komisija sniegusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktam, ir pretrunā šīs tiesību normas pastāvēšanas iemeslam, ir jānoraida.
- 229 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, prasītājas arguments, saskaņā ar kuru 2012. gada decembra iegāde un publiskais iegādes piedāvājums veidojot vienu koncentrāciju, ir jānoraida. Proti, vienas koncentrācijas jēdziens nav paredzēts, lai to piemērotu gadījumam, kurā faktiskā vienpersoniska kontrole pār vienu mērķuzņēmumu ir iegūta no viena pārdevēja ar pirmo privāti noslēgtu darījumu, pat ja tam seko obligāts publiskais piedāvājums.
- 230 Tātad nav jāpārbauda lietas dalībnieku argumenti par to, vai pastāv tiesiska vai faktiskā nosacītības saikne starp 2012. gada decembra iegādi un publisko iegādes piedāvājumu.

2. Par pirmā pamata ceturto daļu, kas ir balstīta uz to, ka prasītāja atbilstot Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktam

- 231 Pirmā pamata ceturtajā daļā prasītāja apgalvo, ka tā esot ievērojusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētos nosacījumus, bez kavēšanās paziņojot Komisijai par koncentrāciju un neīstenojot savas balsstiesības *Morpol*, pirms Komisija koncentrācijai būs piešķirusi atļauju.
- 232 Šajā ziņā ir tikai jākonstatē, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts, kā tas izriet no pirmā pamata pirmo trīs daļu pārbaudes, nav piemērojams šajā lietā. Tātad jautājums par to, vai prasītāja ir ievērojusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētos nosacījumus, nav būtisks.
- 233 No visa iepriekš minētā izriet, ka pirmais pamats ir jānoraida kopumā.

B. Par otro pamatu, kas ir balstīts uz acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu, jo apstrīdētajā lēmumā ir secināts, ka prasītāja ir bijusi nolaidīga

- 234 Prasītāja apgalvo, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā esot kļūdaini uzskatījusi, ka prasītāja ir bijusi nolaidīga. Tās ieskatā neviena samērā apdomīga un pietiekami uzmanīga sabiedrība neesot varējusi saprātīgi paredzēt, ka par 2012. gada decembra iegādi būtu bijis jāpaziņo un ka attiecīgā līdzdalība nebūtu varējusi tikt nodota prasītājai pirms atļaujas. Interpretācija, kādu prasītāja sniedz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktam, esot bijusi saprātīga, un tas esot apstiprināts juridiskajā atzinumā, ko prasītājai sniedzis ārējais juridiskais padomdevējs.
- 235 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.
- 236 Jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punktu Komisija var uzlikt naudas sodus tikai par pārkāpumiem, kas ir pieļauti “tiši vai nolaidības dēļ”.
- 237 Attiecībā uz jautājumu, vai pārkāpums ir pieļauts tiši vai nolaidības dēļ, no judikatūras izriet, ka šis nosacījums ir izpildīts, ja attiecīgais uzņēmums nevar nezināt savas rīcības pret konkurenci vērsto raksturu, neatkarīgi no tā, vai tas zināja vai nezināja par konkurences tiesību normu pārkāpumu (skat. attiecībā uz pārkāpumiem, par kuriem var sodīt ar naudas sodu atbilstoši Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101. un 102. pantā] (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 23. panta 2. punkta otrajai daļai, spriedumu, 2013. gada 18. jūnijs, *Schenker & Co. u.c.*, C-681/11, EU:C:2013:404, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 238 Tādēļ, ka attiecīgais uzņēmums esot juridiski kļūdaini kvalificējis savu rīcību, uz kuru ir balstīta pārkāpuma konstatēšana, tas nevar tikt atbrīvots no naudas soda uzlikšanas, ciktāl tas nevarēja nezināt minētās rīcības pret konkurenci vērsto raksturu (skat. pēc analogijas spriedumu, 2013. gada 18. jūnijs, *Schenker & Co. u.c.*, C-681/11, EU:C:2013:404, 38. punkts). Uzņēmums nevar izvairīties no naudas soda par konkurences normu pārkāpumu uzlikšanas, ja minētā pārkāpuma pamatā ir šā uzņēmuma maldība par savas rīcības likumību advokāta juridiskā atzinuma saturs dēļ (skat. pēc analogijas spriedumu, 2013. gada 18. jūnijs, *Schenker & Co. u.c.*, C-681/11, EU:C:2013:404, 43. punkts).
- 239 Skatot šos apsvērumus, ir jāpārbauda, vai Komisija apstrīdētajā lēmumā ir pamatoti secinājusi, ka prasītāja ir rīkojusies nolaidīgi, kad tā īstenoja 2012. gada decembra iegādi, pārkāpjot Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu un 7. panta 1. punktu.
- 240 Vispirms ir jānorāda, ka Komisija ir ņēmusi vērā juridisku padomdevēju esamību, tai apstrīdētā lēmuma 142. punktā konstatējot, ka prasītāja esot pieļāvusi pārkāpumus nolaidības dēļ, nevis ar nodomu.

241 Apstrīdētā lēmuma 144.–148. punktā Komisija, lai secinātu, ka prasītāja ir bijusi nolaidīga, balstījās uz šādiem elementiem:

- prasītāja ir liela Eiropas sabiedrība, kurai ir vērā ņemama pieredze koncentrācijas kontroles procedūru un paziņošanas Komisijai un valsts konkurences uzraudzības iestādēm procedūru jomā;
- prasītāja zināja vai tai bija jāzina, ka, iegūstot 48,5 % līdzdalību *Morpol* kapitālā, tā iegūtu faktisku kontroli pār šo pēdējo minēto;
- prasītāja nav pierādījusi, ka tā vērtējumu par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamību no saviem juridiskajiem padomdevējiem bija saņēmusi pirms 2012. gada 18. decembra – 2012. gada decembra iegādes noslēgšanas datuma;
- ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretāciju saistīta precedenta esamība (Komisijas 2007. gada 21. septembra lēmums (lieta COMP/M.4730 – *Yara/Kemira GrowHow*; turpmāk tekstā – “lēmums *Yara/Kemira GrowHow*”) varēja likt prasītājai secināt, ka 2012. gada decembra iegādes rezultātā, iespējams, varētu rasties Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpums vai vismaz ka 7. panta 2. punkta piemērojamība šajā lietā nebūtu vienkārša, un prasītāja varēja vērsties vai tai bija jāvērsās Komisijā konsultāciju procedūrā par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamību vai jālūdz atkāpe no *statu quo* pienākuma saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 3. punktu;
- prasītājai jau bija uzlikts naudas sods valsts līmenī par priekšlaicīgu koncentrācijas īstenošanu saistībā ar sabiedrības *Fjord Seafood* iegādi, tā ka bija pamats domāt, ka tā būs sagatavojusies ļoti rūpīgi.

242 Prasītāja apšaubu visu šo elementu atbilstību.

243 Jānorāda, ka šajā lietā prasītāja varēja viegli paredzēt, ka, iegūstot 48,5 % *Morpol* akciju, tā iegūs faktisku vienpersonisku kontroli pār šo sabiedrību. Prasītāja neapgalvo, ka tā nebūtu apzinājusies dažus faktiskus elementus un ka tāpēc tai nebūtu bijis iespējams saprast, ka, īstenojot 2012. gada decembra iegādi, tā ir īstenojusi Kopienas mēroga koncentrāciju.

244 Turklāt no biržas 2012. gada 17. decembra ziņojuma, kas ir pieminēts iepriekš 6. punktā, izriet, ka prasītāja zināja, ka *Morpol* iegāde veido Kopienas mēroga koncentrāciju. Proti, prasītāja ir norādījusi šādi:

“Iegāde, visticamāk, radīs paziņošanas Savienības konkurences uzraudzības iestādēm pienākumu, [un] tādā gadījumā *Marine Harvest* nebūs ļauts īstenot savas ar *Morpol* akcijām saistībās balsstiesības līdz brīdim, kad darījums tiks atļauts.”

245 Vienīgi ar apstākli, ka prasītāja kļūdaini uzskatīja, ka tās pienākums aprobežojas ar tās balsstiesību neīstenošanu līdz atļaujas saņemšanai, nav apstrīdams tas, ka tā skaidri zināja, ka runa ir par Kopienas mēroga koncentrāciju.

246 Jāatgādina, ka no Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta formulējuma skaidri izriet, ka par Kopienas mēroga koncentrāciju ir jāpaziņo līdz tās īstenošanai un ka tā nedrīkst tikt īstenota bez paziņošanas un iepriekšējas atļaujas.

247 Prasītāja nevarēja nezināt par šīm tiesību normām, un tā arī neapgalvo, ka nebūtu par tām zinājusi.

248 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta formulējumu tas nav piemērojams tādām situācijām kā šajā lietā aplūkotā (skat. iepriekš 68.–83. punktu).

- 249 Prasītāja apgalvo, ka interpretācija, ko tā ir sniegusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktam, esot vismaz saprātīga, tādējādi tā neesot rīkojusies nolaidīgi.
- 250 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka ar pirmajā pamatā izmantoto argumentāciju prasītāja būtībā mēģina paplašināt “vienas koncentrācijas” jēdziena piemērošanas jomu, lai paplašinātu Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā izņēmuma piemērošanas jomu (skat. iepriekš 203. punktu). Turklāt jāatgādina, ka prasītāja neidentificē nevienu piemēru Komisijas lēmumu pieņemšanas praksē vai Savienības tiesu judikatūrā, kurā vairāki ar viena mērķuzņēmuma kapitāldaļu pirkšanu saistīti darījumi būtu tikuši uzskatīti par vienu koncentrāciju veidojošiem, kad vienpersoniska kontrole pār mērķuzņēmumu ir tikusi iegūta ar pirmo pirkuma darījumu (skat. iepriekš 147. punktu).
- 251 Turpretī pastāv Komisijas lēmums, proti, lēmums *Yara/Kemira GrowHow*, kura 6. un 7. punktā tā ir konstatējusi šādi:
- “6. 2007. gada 24. maijā *Yara* iegādājās no Somijas valsts 30,05 % līdzdalību *GrowHow*. *Yara* uzskata, ka šī iegāde veido publiskā piedāvājuma pirmo posmu attiecībā uz *GrowHow* iegādi, kas tika izsludināts 2007. gada 18. jūlijā, un ka uz to kā uz publiskā piedāvājuma posmu attiecas regulas [Nr. 139/2004] 7. panta 2. punktā paredzētais izņēmums aizliegumā īstenot koncentrāciju. *Yara* norāda, ka Komisijas veiktās darījuma pārbaudes laikā *Yara* neīstenos balsstiesības, kas tai piešķirtas ar 30,05 % līdzdalību. Lietas dalībnieku sniegtajā informācijā ir norādīts, ka *Yara*, iegādājoties 30,05 % līdzdalības, ir ieguvusi kontroli pār *GrowHow*.
7. Regulas [Nr. 139/2004] 7. panta 2. punkts ir piemērojams akciju pakešu iegādēm no “vairākiem pārdevējiem”, proti, “slēptiem piedāvājumiem”. Komisija uzskata, ka regulas [Nr. 139/2004] 7. panta 2. punktā paredzētais izņēmums līdz ar to nav piemērojams lietā, kur līdzdalību kontrolē ir ieguvis vienas akciju paketes ieguvējs, kurš iegādājies to no viena pārdevēja. Tādējādi Komisija uzskata, ka šajā lietā nevar [tikt] izslēgt[s] regulas [Nr. 139/2004] 7. panta 1. punktā paredzētā *statu quo* pienākuma, kā arī 4. panta 1. punktā paredzētā paziņošanas pienākuma pārkāpum[s] un ka Komisija atsevišķā procedūrā var pārbaudīt, vai ir piemērojams naudas sods saskaņā ar regulas [Nr. 139/2004] 14. panta 2. punktu.”
- 252 Protams, kā uzsver prasītāja, ir tā, ka konstatējums, saskaņā ar kuru nevarēja tikt izslēgts Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpums, veido *obiter dictum* lēmumā *Yara/Kemira GrowHow*, kas ir lēmums, kurā koncentrācija ir atļauta ar nosacījumu, ka tiks ievērotas atsevišķas saistības. Beigās Komisija neuzsāka procedūru, lai uzliktu sodu saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punktu. Prasītāja pareizi uzsver, ka šādam *obiter dictum* neesot obligātu juridisko sekas un ka tas nevarot būt pārbaudes Savienības tiesās priekšmets.
- 253 Tas negroza apstākli, ka pat ar šādu *obiter dictum* saimnieciskās darbības subjektiem var tikt sniegtas norādes par veidu, kādā Komisija interpretē Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu. Lēmuma *Yara/Kemira GrowHow*, kurš attiecas uz situāciju, kas ir salīdzināma ar situāciju šajā lietā, un kurā Komisija bija norādījusi, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzēto izņēmumu tā neuzskata par piemērojamu, esamība ir elements, kura dēļ uzņēmumiem ir grūtāk pamatot to, ka attiecībā uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretāciju kļūdas nav tikušas pieļautas nolaidīgas rīcības dēļ.
- 254 Kā prasītāja uzsver ceturtajā pamatā, protams, ir tā, ka lēmums *Yara/Kemira GrowHow* nav publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un ka pilnīga tā redakcija ir pieejama vienīgi angļu valodā.
- 255 Tomēr *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts atzinums (OV 2007, C 245, 7. lpp.) visās oficiālajās valodās, un tajā ir norādīta saite uz tīmekļa vietni, kurā var piekļūt lēmuma pilnajai redakcijai angļu valodā. Turklāt Komisija pamatoti uzsver, ka lēmums *Yara/Kemira GrowHow*, it īpaši Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretācija, kas sniegta šajā lēmumā, ir minēts profesionāļu darbos. Tātad rūpīgam saimnieciskās darbības subjektam bija jāzina par šo lēmumu un par interpretāciju, kādu Komisija sniegusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktam.

- 256 Turklāt ir jāņem vērā, ka prasītāja varēja lūgt Komisijai konsultāciju Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretācijas jautājumā. Ja ir šaubas par saviem pienākumiem saskaņā ar Regulu Nr. 139/2004, uzņēmuma pienācīga rīcība būtu sazināties ar Komisiju (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel/Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 255. punkts). Prasītāja neapgalvo, ka tā nebūtu zinājusi par šo iespēju.
- 257 Tāpat arī Komisijai, kā tā norādījusi apstrīdētā lēmuma 144. punktā, bija tiesības ņemt vērā apstākli, ka prasītāja ir liela Eiropas sabiedrība, kurai ir vērā ņemama pieredze koncentrācijas kontroles procedūru un paziņošanas Komisijai un valsts konkurences uzraudzības iestādēm procedūru jomā. Tādējādi no 2012. gada 12. decembra sprieduma *Electrabel/Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) 252. punkta izriet, ka uzņēmuma pieredze koncentrācijas kontroles procedūru un paziņošanas Komisijai un valsts konkurences uzraudzības iestādēm procedūru jomā ir būtisks elements nolaidības vērtējumā.
- 258 Turklāt Komisijai, kā tā norādījusi apstrīdētā lēmuma 148. punktā, bija tiesības ņemt vērā apstākli, ka prasītājai (*Pan Fish* laikposmā) jau bija uzlikts naudas sods valsts līmenī par priekšlaicīgu koncentrācijas īstenošanu saistībā ar sabiedrības *Fjord Seafood* iegādi. Protams, ir taisnība, ka Francijas ekonomikas ministra 2007. gada 8. decembra lēmums (lieta *Pan Fish/Fjord Seafood*) (turpmāk tekstā – “lēmums *Pan Fish/Fjord Seafood*”) neattiecas uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretāciju. Nemainīgs paliek tas, ka no liela Eiropas uzņēmuma, kuram jau ir bijis uzlikts naudas sods – lai gan tikai valsts līmenī – par priekšlaicīgu koncentrācijas īstenošanu, ir sagaidāma īpaša rūpība.
- 259 Šajā lietā ir jākonstatē, ka prasītāja ir rīkojusies nolaidīgi, veicot Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretāciju, kas nav ietverta nedz tā formulējumā, nedz Komisijas lēmumpieņemšanas praksē vai Savienības tiesu judikatūrā un kas nav saderīga ar to, ko Komisija ir konstatējusi – lai arī *obiter dictum* – lēmumā *Yara/Kemira GrowHow*, turklāt iepriekš nesazinoties ar Komisiju, lai pārbaudītu savas interpretācijas pareizību. Šāda riskanta rīcība ir prasītājas pašas atbildībā, un tā nevar lietderīgi balstīties uz savas interpretācijas apgalvoti “saprātīgo” raksturu.
- 260 Tātad prasītājas arguments, saskaņā ar kuru “neviens samērā apdomīga un pietiekami uzmanīga sabiedrība nebūtu varējusi saprātīgi paredzēt, ka par 2012. gada decembra iegādi būtu bijis jāpaziņo un ka attiecīgā līdzdalība nebūtu varējusi tikt nodota [prasītājai] līdz atļaujai”, ir jānoraida.
- 261 Attiecībā uz prasītājas argumentiem, kas balstīti uz tās ārējo juridisko padomdevēju vērtējumu, ir jānorāda uz šādiem aspektiem.
- 262 Pirmkārt, prasītāja apgalvo, ka tās ārējie juridiskie padomdevēji, kas esot ļoti pieredzējuši konkurences tiesību jautājumos, esot piekrituši uzskatīt, ka 2012. gada decembra iegāde un publiskais piedāvājums veido vienu koncentrāciju, uz kuru attiecas Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts, un tas apstiprinot tās interpretācijas saprātīgumu. Otrkārt, tā apgalvo, ka tās pieredze saistībā ar darījumu, par kuru tika pieņemts lēmums *Pan Fish/Fjord Seafood*, esot viens no faktoriem, kas dažādos gadījumos tai ir licis prasīt un saņemt apliecinājumus, ka uz 48,5% līdzdalības *Morpol* iegādi attieksies Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts. Visbeidzot, prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma 146. punktā Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka prasītāja pirms 2012. gada 18. decembra neesot centusies saņemt un nav saņēmusi nekādu atzinumu par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta tvērumu.
- 263 Tātad ir jāpārbauda atzinumu, ko ir snieguši prasītājas ārējie juridiskie padomdevēji, saturs.
- 264 Prasītāja balstās uz elektroniskā pasta vēstuli, ko tai 2012. gada 29. novembrī nosūtījis tās juridiskais padomdevējs no Norvēģijas. Tajā ir norādīts šādi:

“6. Konkurence

Friendmall akciju, kas tai pieder [*Morpol*], iegāde radīs pienākumu sniegt paziņojumu kompetentajām konkurences uzraudzības iestādēm.

Mūsu rīcībā nav abu starp jurisdikcijām sadalīto sabiedrību apgrozījuma pārskata, nedz pārējās nepieciešamās informācijas, lai vērtētu, kā un kur ir jāveic šāda paziņošana.

Mēs Jums ļoti iesakām ieguldīt visas pūles, lai vispirms konstatētu šos elementus, ņemot vērā, ka ar to palīdzību mēs varēsīm izstrādāt un iesniegt paziņojumus salīdzinoši ātri pirms iespējamās iegādes.

Mūsu pieredze rāda, ka nepieciešamo atļauju saņemšana šādām iegādēm būs laikietilpīga. Nevar tikt izslēgts, ka, lai saņemtu nepieciešamo atļauju dažās jurisdikcijās, Jums var tikt uzlikts pienākums pārdot uzņēmējdarbības segmentus. Kolīdz Jūs uzzināsīt, kur būs tāda nepieciešamība, Jums būs jāizstrādā stratēģijas atbildēm uz šādiem iebildumiem.

Kā iepriekš tika norādīts, [*Marine Harvest*] nedrīkstēs īstenot nekādas akcionāra tiesības [*Morpol*] saistībā ar iegūtajām akcijām līdz brīdim, kad Jūs būsit saņēmuši visas atļaujas saskaņā ar konkurences tiesībām.”

265 No šīs elektroniskā pasta vēstules skaidri izriet, ka prasītājas juridiskā padomdevēja no Norvēģijas rīcībā nebija nepieciešamās informācijas saistībā ar attiecīgo uzņēmumu apgrozījumu un ka šī iemesla dēļ tas nevarēja vērtēt jautājumu, kurās konkurences uzraudzības iestādēs ir jāpaziņo par darījumu. Prasītāja nevarēja sagaidīt, ka tās juridiskais padomdevējs no Norvēģijas būtu veicis izsmelšu vērtējumu par koncentrācijas sekām no Savienības tiesību skatupunkta, pirms tā rīcībā nebija pat elementu, kas tam ļautu atrisināt jautājumu, vai runa ir par Kopienas mēroga koncentrāciju.

266 Turklāt ir jānorāda, ka daži šīs iepriekš 264. punktā citētās elektroniskās pasta vēstules punkti, kas veltīti konkurences tiesībām, nevar tikt uzskatīti par pienācīgu prasītājas pienākumu vērtējumu attiecībā uz paziņošanas un iespējamiem *statu quo* pienākumiem. Prasītāja vienīgi no teikuma, saskaņā ar kuru, “kā iepriekš tika norādīts, [*Marine Harvest*] nedrīkstēs īstenot nekādas akcionāra tiesības [*Morpol*] saistībā ar iegūtajām akcijām līdz brīdim, kad Jūs būsit saņēmuši visas atļaujas saskaņā ar konkurences tiesībām”, nevarēja *a contrario* secināt, ka tai būtu bijušas tiesības noslēgt 2012. gada decembra iegādi bez iepriekšējas paziņošanas un atļaujas.

267 Šīs elektroniskā pasta vēstules, ko sūtījis tās juridiskais padomdevējs no Norvēģijas, esamība nekādi neatbrīvo prasītāju no tās atbildības.

268 Šis pats juridiskais padomdevējs 2012. gada 14. decembrī plkst. 10.02 advokātu biroja F. juridiskajam padomdevējam nosūtīja elektroniskā pasta vēstuli, kas bija formulēta šādi:

“Sarunas par [*Morpol*] projektu tagad ir gandrīz noslēgušās, un mums ir pamats būt pārliecinātiem, ka vienošanās tiks panākta šīs dienas laikā un [*SPA*] tiks parakstīts vēl pēcpusdienā.

Pielikumā ir pēdējais melnraksts, lai Jūs [to] izskatītu un komentētu no konkurences tiesību skatupunkta.

Līdz šim brīdim neviens nav ļoti koncentrējies uz šo īpašo aspektu, un tas nav nekas neparasts. Tāpat arī mēs esam sasnieguši posmu, kurā es labprāt dotu priekšroku tam, lai tekstā vairs netiktu veikti citi grozījumi, jo tas var viegli novērst pušu uzmanību.

Vai Jūs līdz ar to varētu izskatīt šo melnrakstu un sniegt man atbildi tikai ar tādiem komentāriem vai grozījumu priekšlikumiem, kādus Jūs uzskatāt par absolūti nepieciešamiem saistībā ar atļaujas procedūru atbilstoši Savienības konkurences tiesībām?

Protams, tas ir diezgan steidzami, tāpēc būšu ļoti pateicīgs, ja Jūs tam veltītu uzmanību nekavējoties.”

- 269 No elektroniskā pasta vēstules ir redzams, ka prasītāja nav rīkojusies, kā būtu jārikojas rūpīgam saimnieciskās darbības subjektam. Proti, no tās izriet, ka “neviens nav ļoti koncentrējies” uz konkurences tiesību aspektu līdz dienai, kad šī elektroniskā pasta vēstule tika nosūtīta, proti, līdz dienai, kurā tika parakstīts SPA. Rūpīgs saimnieciskās darbības subjekts būtu savlaicīgi koncentrējies uz darījuma sekām no konkurences tiesību skatupunkta.
- 270 Prasītāja, iztaujāta tiesas sēdē, norādīja, ka 2012. gada 14. decembra un 2012. gada 29. novembra elektroniskā pasta vēstulēm esot bijis viens un tas pats autors un ka šī pēdējā minētā pierādot, ka viņš esot domājis par konkurences tiesību jautājumiem jau tajā posmā. Turklāt prasītāja norādīja, ka tās juridiskais padomdevējs no Norvēģijas esot advokāts, kas ir specializējies sabiedrību tiesību, bet ne konkurences tiesību jomā, un ka 2012. gada 14. decembrī viņš esot lūdzis advokātu biroja F. speciālista atzinumu.
- 271 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka 2012. gada 29. novembra elektroniskā pasta vēstulē nav ietverts pienācīgs prasītājas pienākumu vērtējums attiecībā uz paziņošanām un iespējumiem *statu quo* pienākumiem (skat. iepriekš 266. punktu). Kaut gan ir tiesa, ka juridiskais padomdevējs no Norvēģijas domāja par konkurences tiesību aspektu, ir jānorāda, ka saskaņā ar viņa paša atzišanos 2012. gada 14. decembra elektroniskā pasta vēstulē līdz tam brīdim neviens neesot “ļoti koncentrējies” uz šo aspektu.
- 272 Turklāt ir jākonstatē, ka tiesas sēdē norādot, ka prasītājas juridiskais padomdevējs no Norvēģijas esot advokāts, kas ir specializējies sabiedrību tiesību, bet ne konkurences tiesību jomā, prasītāja attiecībā uz šo juridisko padomdevēju ir precizējusi – ja ne vairāk – apgalvojumu, kas ir ietverts prasības pieteikuma 71. punktā, saskaņā ar kuru tās ārējie juridiskie padomdevēji esot ļoti pieredzējuši konkurences tiesību jautājumos.
- 273 2012. gada 14. decembrī plkst. 22.36 advokātu biroja F. juridiskais padomdevējs atbildēja uz iepriekš 268. punktā minēto elektroniskā pasta vēstuli, tostarp norādot:
- “Tikai viens jautājums – mēs nevarējām atrast nevienu noteikumu, kas attiektos uz balsstiesību īstenošanas jautājumu laikā, kamēr atļaujas procedūra nav noslēgusies. Ir acīmredzami, ka pircējs nevar īstenot savas balsstiesības pirms atļaujas.”
- 274 Šī elektroniskā pasta sarakste starp prasītājas diviem ārējiem juridiskajiem padomdevējiem nevar tikt uzskatīta par pienācīgu koncentrācijas seku vērtējumu no konkurences tiesību skatupunkta, un turklāt advokātu biroja F. juridiskā padomdevēja rīcībā nebija pietiekami daudz laika šāda vērtējuma veikšanai.
- 275 Vēl ir jākonstatē, ka nedz 2012. gada 29. novembra, nedz 2012. gada 14. decembra elektroniskā pasta vēstulē nav norādīts uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu.
- 276 Pirmais dokuments, kurā nepārprotami ir norādīts uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu, ir prasītājas juridiskā padomdevēja no Norvēģijas 2012. gada 18. decembra memorands.
- 277 Šajā memorandā pēc Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. un 2. punkta formulējuma citāta šis juridiskais padomdevējs ir norādījis šādi:
- “No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka *Marine Harvest* var pārņemt akcijas *Morpol*, bet nevar īstenot ar šīm akcijām saistītās balsstiesības līdz brīdim, kad Komisija šo darījumu būs atļāvusi. Tādējādi *Marine Harvest* nevar īstenot savas *Morpol* akcionāres tiesības, un tā tad praktiski tā nekontrolēs sabiedrību līdz brīdim, kad būs saņemta atļauja.”
- 278 Tomēr šajā memorandā nav ietverts Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamības pienācīgs vērtējums. Vienkāršs Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. un 2. punkta citāts un apgalvojums, saskaņā ar kuru prasītāja var saņemt *Morpol* akcijas, ja tā neīsteno savas balsstiesības, nevar tikt pielīdzināts šādam vērtējumam, it īpaši ņemot vērā apstākli, ka saskaņā ar tā formulējumu Regulas Nr. 139/2004 7. panta

2. punkts nav piemērojams. Šajā memorandā prasītājas juridiskais padomdevējs no Norvēģijas tostarp nav balstījies uz vienas koncentrācijas esamību, lai [ar to] pamatotu apgalvoto Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamību.
- 279 Turklāt ir jāatgādina, ka SPA tika parakstīts jau 2012. gada 14. decembrī. SPA 7.1. pantā bija paredzēts, ka noslēgšana notiks iespējami drīz un – vēlākais – trīs darba dienu laikā pēc parakstīšanas. Turklāt tā 7.2. pantā bija paredzēts, ka noslēgšanas brīdī prasītājai būs jāpierāda, ka tā ir samaksājusi pirkuma cenu. Visbeidzot SPA 7.3. pantā bija paredzēts, ka šajā brīdī pārdevējiem būs jāpierāda to akciju pāreja prasītājai.
- 280 Tātad 2012. gada 18. decembra memorands tika izstrādāts brīdī, kad prasītāja jau bija uzņēmusies saistības noslēgt iegādi – vēlākais – trīs darba dienu laikā pēc SPA parakstīšanas.
- 281 Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma 146. punktā ietverto Komisijas konstatējumu, saskaņā ar kuru prasītāja neesot sniegusi pierādījumus, ka tā no saviem juridiskajiem padomdevējiem pirms 2012. gada 18. decembra ir saņēmusi vērtējumu par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamību, ko prasītāja ir apstrīdējusi, ir jānorāda uz šādiem aspektiem.
- 282 Protams, ir taisnība, ka savas 2014. gada 30. aprīļa atbildes uz paziņojumu par iebildumiem 14. lappusē prasītāja ir netieši norādījusi, ka tā no sava juridiskā padomdevēja no Norvēģijas pirms 2012. gada 18. decembra esot saņēmusi informāciju, ka nosacījumi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērošanai esot izpildīti. Proti, prasītāja ir norādījusi, ka šī informācija esot tikusi “atkārtota rakstiski” šā padomdevēja 2012. gada 18. decembra memorandā.
- 283 Tomēr Komisijas konstatējums, saskaņā ar kuru prasītāja “nav sniegusi pierādījumus”, ka tā ir saņēmusi šādu vērtējumu pirms 2012. gada 18. decembra, ir pareizs. Proti, lai gan prasītāja savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem ir netieši apliecinājusi, ka tā no sava juridiskā padomdevēja no Norvēģijas pirms 2012. gada 18. decembra esot saņēmusi informāciju, saskaņā ar kuru nosacījumi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērošanai esot izpildīti, šajā ziņā tā nav sniegusi pierādījumus. It īpaši savas atbildes uz paziņojumu par iebildumiem pielikumā tā nav pievienojusi 2012. gada 29. novembra un 2012. gada 14. decembra elektroniskā pasta vēstules, kas ir minētas iepriekš 264., 268. un 273. punktā un ko tā iesniedza sava prasības pieteikuma pielikumā.
- 284 Katrā ziņā ar šīm elektroniskā pasta vēstulēm nevar tikt apstrīdēta prasītājas nolaidība. Attiecībā uz 2012. gada 29. novembra elektroniskā pasta vēstuli, kas iesniegta Vispārējai tiesai, ir jāatgādina, ka tajā nav norādes uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu un nav ietverts pienācīgs prasītājas pienākumu vērtējums (skat. iepriekš 264.–266. punktu). Tas pats attiecas uz advokātu biroja F. juridiskā padomdevēja 2012. gada 14. decembra elektroniskā pasta vēstuli (skat. iepriekš 273.–275. punktu).
- 285 Katrā ziņā, pat pieņemot, ka prasītāja no saviem juridiskajiem padomdevējiem pirms 2012. gada 18. decembra ir saņēmusi informāciju, saskaņā ar kuru Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts ir piemērojams, ar to nevarētu tikt apstrīdēts konstatējums, saskaņā ar kuru prasītāja ir bijusi nolaidīga.
- 286 Pirmkārt, ir jāatgādina, ka uzņēmums nevar izvairīties no naudas soda uzlikšanas, ja minētā pārkāpuma pamatā ir šā uzņēmuma maldība par savas rīcības likumību advokāta juridiskā atzinuma satura dēļ (skat. iepriekš 238. punktu).
- 287 Otrkārt, prasītājas juridiskā padomdevēja no Norvēģijas 2012. gada 14. decembra elektroniskā pasta vēstulē, uz kuru balstās prasītāja, nesniedzot nekādu pierādījumu prasītājas rūpībai, atklājas tās nolaidība, jo no tās izriet, ka “neviens [neesot] ļoti koncentrējies” uz konkurences tiesību aspektu līdz pat dienai, kad tika parakstīts SPA.

- 288 Ja prasītāja būtu rīkojusies kā rūpīgs saimnieciskās darbības subjekts, tā būtu pārliecinājusies, lai pilnīgs SPA seku vērtējums no konkurences tiesību skatpunkta tiktu veikts pirms SPA parakstīšanas, vēl jo vairāk tāpēc, ka SPA bija paredzēts, ka iegādes noslēgšanai ir jānotiek – vēlākais – trīs darba dienu laikā pēc parakstīšanas.
- 289 Prasītāja balstās arī uz elektroniskā pasta vēstuli, ko tai 2013. gada 27. janvārī nosūtījis advokātu biroja F. advokāts. Šajā ziņā ir jākonstatē, ka šī elektroniskā pasta vēstule tika nosūtīta pēc 2012. gada decembra iegādes noslēgšanas un tāpēc tās dēļ prasītāja nekādā gadījumā nevar tikt atbrīvota no tās atbildības. Turklāt šajā elektroniskā pasta vēstulē ir ietverts nevis pienācīgs Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzēto nosacījumu vērtējums, bet gan būtībā vienīgi atkārtots šīs tiesību normas formulējums. It īpaši šajā elektroniskā pasta vēstulē nav norādes uz “vienu koncentrāciju”.
- 290 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka Komisija ir pamatoti konstatējusi, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpums ir pieļauts nolaidības dēļ.
- 291 Tātad otrais pamats ir jānoraida.

C. Par trešo pamatu – vispārējā principa *ne bis in idem* pārkāpumu

- 292 Prasītāja apgalvo, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā, pārkāpjot vispārējo principu *ne bis in idem*, esot tai uzlikusi divus naudas sodus par vienu un to pašu rīcību. Tā apgalvo, ka ar Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktā paredzētā paziņošanas pienākuma pārkāpumu tiek obligāti izraisīts šīs pašas regulas 7. panta 1. punktā paredzētā *statu quo* pienākuma pārkāpums. Tās ieskatā Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums esot specifiskāks pārkāpums, kamēr šīs pašas regulas 7. panta 1. punkta pārkāpums esot vispārīgāks pārkāpums, jo Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpumā esot ietverts šīs pašas regulas 7. panta 1. punkta pārkāpums vai tas vismaz esot šķērslis, lai Komisija par to uzliktu atsevišķu naudas sodu.
- 293 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

1. Ievada apsvērumi par saikni starp Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu, 7. panta 1. punktu un 14. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu

- 294 Jānorāda, kā prasītāja to apgalvo un kam Komisija piekrīt, ka ar Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpumu automātiski tiek izraisīts Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums. Proti, ja uzņēmums pārkāpj Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktā paredzēto pienākumu paziņot par koncentrāciju pirms tās īstenošanas, tā sekas ir tādas, ka ir pārkāpts aizliegums īstenot koncentrāciju pirms paziņošanas par to un tās atļaušanas.
- 295 Tomēr otrādi nevar būt. Proti, ja uzņēmums paziņo par koncentrāciju pirms tās īstenošanas, bet īsteno šo koncentrāciju pirms šī pēdējā minētā ir tikusi atzīta par saderīgu ar iekšējo tirgu, tas pārkāpj Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punktu, bet nepārkāpj tās 4. panta 1. punktu.
- 296 Turklāt ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā ir paredzēta iespēja uzlikt naudas sodus, pirmkārt, par Regulas Nr. 139/2004 4. pantā paredzētā paziņošanas pienākuma pārkāpumu un, otrkārt, par koncentrācijas īstenošanu, pārkāpjot šīs pašas regulas 7. pantu.
- 297 No iepriekš izklāstītā izriet, ka, ja uzņēmums pārkāpj Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu, tas automātiski pārkāpj šīs pašas regulas 7. panta 1. punktu, un ar to atbilstoši šīs regulas formulējumam Komisijai tiek radīta iespēja uzlikt naudas sodu gan saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punkta a) apakšpunktu, gan saskaņā ar šīs pašas regulas 14. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

- 298 Jānorāda, ka runa ir par situāciju, kāda pastāv tikai kopš Regulas Nr. 139/2004 stāšanās spēkā. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktā paziņojumiem par koncentrāciju vairs nav paredzēts nedēļas termiņš, skaitot no liguma noslēgšanas vai piedāvājuma publicēšanas brīža, kāds bija paredzēts Regulas Nr. 4064/89 4. panta 1. punktā (skat. iepriekš 225. punktu).
- 299 Regulas Nr. 4064/89 spēkā esamības laikā bija iespējams pārkāpt šīs regulas 4. panta 1. punktu, nepārkāpjot šīs pašas regulas 7. panta 1. punktu. Proti, uzņēmums, kurš paziņoja par koncentrāciju vairāk nekā nedēļu pēc vienošanās noslēgšanas, bet kurš gaidīja Komisijas atļauju, pirms to īstenot, pārkāpa Regulas Nr. 4064/89 4. panta 1. punktu, bet nepārkāpa šīs regulas 7. panta 1. punktu.
- 300 Attiecībā uz paredzētajiem sodiem ir jānorāda, ka saskaņā ar Regulas Nr. 4064/89 14. panta 1. punkta a) apakšpunktu paziņošanas neesamība atbilstoši tās pašas regulas 4. pantam bija sodāma tikai ar naudas sodu ECU 1000 līdz 50 000 apmērā. Koncentrācijas darījuma īstenošana, pārkāpjot Regulas Nr. 4064/89 7. panta 1. punktu, saskaņā ar šīs regulas 14. panta 2. punkta b) apakšpunktu bija sodāma ar naudas sodu, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgo uzņēmumu īstenotā kopējā apgrozījuma.
- 301 Turpretī Regulas Nr. 139/2004 4. pantā paredzētā paziņošanas pienākuma pārkāpums vairs nav iekļauts šīs pašas regulas 14. panta 1. punktā, bet gan 14. panta 2. punktā, un tas nozīmē, ka sodu kategorija par šīs regulas 4. panta 1. punkta pārkāpumu un 7. panta 1. punkta pārkāpumu tagad ir identiska un atbilst iespējai uzlikt naudas sodus, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgo uzņēmumu īstenotā kopējā apgrozījuma.
- 302 Kaut gan Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktā ir paredzēts pienākums rīkoties (paziņot par koncentrāciju pirms tās īstenošanas) un šīs pašas regulas 7. panta 1. punktā ir paredzēts pienākums nerīkoties (neīstenot koncentrāciju pirms tās paziņošanas un atļaušanas), pienākuma rīkoties pārkāpums automātiski izraisa Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punktā paredzētā pienākuma nerīkoties pārkāpumu. Proti, saskaņā ar tagad atbilstošajām tiesību normām vienīgi koncentrācijas īstenošanas brīdī ir iespējams galīgi noskaidrot, ka uzņēmums nav paziņojis par koncentrāciju pirms tās īstenošanas.
- 303 No tā izriet, ka brīdī, kad uzņēmums pārkāpj Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu, automātiski sākas Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums. Proti, koncentrācijas īstenošanas brīdī attiecīgais uzņēmums pārkāpj Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktā paredzēto pienākumu paziņot par koncentrāciju pirms tās īstenošanas un attiecīgo Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punktā paredzēto pirmo gadījumu – aizliegumu īstenot koncentrāciju pirms paziņošanas. Vienlaikus tas pārkāpj Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punktā paredzēto otro gadījumu – aizliegumu īstenot koncentrāciju pirms tās atļaušanas, jo koncentrācija, par kuru nav paziņots, nevar tikt atzīta par saderīgu ar iekšējo tirgu.
- 304 Saistībā ar to ir jānorāda, ka šajā lietā nav strīda par to, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums ir tūlītējs pārkāpums. Tajā pat laikā, kā Komisija to konstatējusi apstrīdētā lēmuma 128., 165. un 166. punktā, Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums ir turpināts pārkāpums, kurš turpinās tik ilgi, kamēr Komisija nav atzinusi darījumu par saderīgu ar iekšējo tirgu (attiecībā uz Regulas Nr. 4064/89 7. panta 1. punktu skat. spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel* /Komisija, T-332/09, EU:T:2012:672, 212. punkts).
- 305 Šajā lietā Komisija apstrīdētā lēmuma 127. punktā ir norādījusi, ka rīcība, kuras dēļ ir pieļauts Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums un šīs pašas regulas 7. panta 1. punkta pārkāpums, bija viena un tā pati rīcība, proti, Kopienas mēroga koncentrācijas īstenošana pirms paziņošanas par to un tās atļaušanas. Atbildē uz Vispārējās tiesas uzdotu rakstveida jautājumu Komisija apstiprināja, ka tā neapstrīd, ka apstākļi, ar kuriem tika izraisīts abu šo tiesību normu pārkāpums, šajā lietā esot bijuši identiski.

306 Jākonstatē, ka tagadējās atbilstošās tiesību normas ir neierastas, ciktāl Regulā Nr. 139/2004 ir divi panti, kuru pārkāpums ir sodāms ar naudas sodiem vienā un tajā pašā kategorijā, bet attiecībā uz kuriem ar pirmā panta pārkāpumu obligāti tiek izraisīts otrā panta pārkāpums. Tomēr ir jānorāda, ka runa ir par atbilstošajām tiesību normām, kuras Komisijai bija jāpieņem, un ka prasītāja attiecībā uz dažām Regulas Nr. 139/2004 tiesību normām neizvirza iebildi par prettiesiskumu.

2. Par ne bis in idem principa piemērojamību šajā lietā

307 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru *ne bis in idem* princips ir jāievēro procedūrās, kuru mērķis ir uzlikt ar konkurences tiesībām saistītus naudas sodus. Konkurences tiesību jomā šis princips aizliedz kādu uzņēmumu atkārtoti sodīt vai ierosināt lietu par rīcību, kura vērsta pret konkurenci un par kuru tas ir sodīts vai atbildība ir noņemta ar iepriekšēju lēmumu, kas nav pārsūdzams (skat. spriedumu, 2012. gada 14. februāris, *Toshiba Corporation* u.c., C-17/10, EU:C:2012:72, 94. punkts un tajā minētā judikatūra).

308 Tiesa konkurences tiesību lietās ir atzinusi, ka *ne bis in idem* principa piemērošana ir pakļauta trīskāršam nosacījumam – ka fakti ir vieni un tie paši, likumpārkāpējs ir viens un tas pats un aizsargātās tiesiskās intereses ir vienas un tās pašas (skat. spriedumu, 2012. gada 14. februāris, *Toshiba Corporation* u.c., C-17/10, EU:C:2012:72, 97. punkts un tajā minētā judikatūra).

309 No iepriekš 307. punktā minētās judikatūras izriet, ka *ne bis in idem* principam ir divas daļas. Ar to tiek aizliegts gan pret uzņēmumu atkārtoti “ierosināt lietu”, gan šo uzņēmumu atkārtoti “sodīt”. Tomēr saskaņā ar iepriekš 307. punktā pārņemto formulējumu abās daļās tiek pieņemts, ka attiecīgais uzņēmums ir sodīts vai tam ir noņemta atbildība “ar iepriekšēju lēmumu, kas nav pārsūdzams”.

310 Turklāt ir jāatgādina, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 50. pants ir formulēts šādi:

“Nevienam nedrīkst atkārtoti tiesāt vai sodīt krimināllietā par nodarījumu, par kuru viņš saskaņā ar tiesību aktiem Savienībā jau ticis attaisnots vai notiesāts ar galīgu spriedumu.”

311 Arī šajā pantā ir ietvertas divas daļas, proti, dubultas lietas ierosināšanas un dubultas sodīšanas aizliegums (tiesāt un sodīt). Turklāt jānorāda, ka šajā pantā ir skaidra norāde uz “galīgu” spriedumu un nav veikta abu daļu diferencēšana. Vēl vairāk – tajā ir norāde uz faktu, ka attiecīgā persona “jau” ir attaisnota vai notiesāta ar spriedumu, un ar to tiek apstiprināts apstāklis, ka attaisnošanai vai notiesāšanai ir jābūt notikušai ar agrāku spriedumu.

312 Protams, *ne bis in idem* princips ir piemērojams procedūrās, kuru mērķis ir uzlikt ar konkurences tiesībām saistītus naudas sodus, un tā tas ir neatkarīgi no tā, vai šie naudas sodi tiek klasificēti kā krimināltiesiska rakstura sodi. Turklāt konkurences tiesību jomā, kurā naudas sodus uzliek Komisija, “sprieduma”, ar kuru tiek piespriests naudas sods, esamība nav nepieciešama. Kā tas ir atspoguļots iepriekš 307. punktā pārņemtajā formulējumā, pietiek ar iepriekšēja “lēmuma”, kas nav pārsūdzams, esamību. Tādējādi pietiek tikai ar Komisijas lēmuma, ar ko noteikts naudas sods, kas nav apstrīdēts termiņā un kas tāpat vairs nav pārsūdzams, esamību, lai varētu tikt piemērots *ne bis in idem* princips. Tomēr elements “galīgs”, kurš izriet no Pamattiesību hartas 50. panta, kā tas atklājas formulējumā “agrāk[s] lēmum[s], kas vairs nav pārsūdzams”, ir piemērojams arī konkurences tiesībās.

313 Tālāk ECPAK 7. protokola 4. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Nevienam nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt krimināllietā tajā pašā valstī par noziedzīgu nodarījumu, par kuru viņš jau ir ticis attaisnots vai notiesāts saskaņā ar šīs valsts likumu un kriminālprocesuālajām normām.”

- 314 Arī šajā tiesību normā ir ietvertas divas daļas, proti, dubultas lietas ierosināšanas un dubultas sodīšanas aizliegums (tiesāt un sodīt), un arī tajā kā priekšnosacījums ir izvirzīta “[galīga]” sprieduma esamība. Turklāt tajā ir norāde uz faktu, ka attiecīgā persona “jau” tikusi attaisnota vai notiesāta ar spriedumu, un ar to tiek apstiprināts apstāklis, ka runa ir par agrāku spriedumu.
- 315 Tātad šo tiesību normu formulējums neattiecas uz situāciju, kurā iestāde uzliek divus naudas sodus ar vienu un to pašu lēmumu, kā tas ir šajā lietā.
- 316 Tas ir saderīgi ar *ne bis in idem* principa pastāvēšanas iemeslu. Proti, saskaņā ar šo principu, ja pārkāpuma izdarītājs ir tiesāts un sodīts, viņam ir jāzina, ka ar soda izciešanu viņš ir izpircis savu vainu un viņam nav jābaidās no jauna soda (ģenerālvokāta D. Ruisa-Harabo Kolomera [D. Ruiz-Jarabo Colomer] secinājumi apvienotajās lietās *Gözütok* un *Brügge*, C-187/01 un C-385/01, EU:C:2002:516, 49. punkts).
- 317 Divu sodu uzlikšana vienā un tajā pašā lēmumā nav pretrunā šim mērķim. Proti, kā Komisija norādīja atbildē uz rakstveida jautājumu, kurš šajā ziņā uzdots lietas dalībniekiem, ja vienā un tajā pašā lēmumā tiek uzlikti divi sodi, ieinteresētā persona var turpināt darīt to pašu, zinot, ka netiks atkārtoti sodīta par to pašu pārkāpumu.
- 318 Protams, ir taisnība, ka prasības pieteikumā prasītāja ir skaidri atsaukusies nevis uz *ne bis in idem* principu, bet gan uz *nemo debet bis puniri pro uno delicto* principu. Tomēr atbildē uz rakstveida jautājumu, kuru šajā ziņā uzdeva Vispārējā tiesa, prasītāja apstiprināja, ka princips, uz kuru tā atsaukusies, atbilstot *ne bis in idem* principa otrajai daļai, proti, dubultās sodīšanas aizliegumam, un ka tā neesot atsaukusies uz principu, kas ir nošķirts no *ne bis in idem* principa. Arī Komisija atbildē uz rakstveida jautājumiem, kurus uzdeva Vispārējā tiesa, apstiprināja, ka *nemo debet bis puniri pro uno delicto* princips atbilstot *ne bis in idem* principa otrajai daļai.
- 319 Jākonstatē, ka *ne bis in idem* princips šajā lietā nav piemērojams, jo sodus uzlika viena un tā pati iestāde vienā un tajā pašā lēmumā.
- 320 Šis iznākums nevar tikt apstrīdēts nedz ar prasītājas argumentiem, nedz ar Savienības tiesu vai Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk tekstā – “ECT”) judikatūru.
- 321 Atbildē uz rakstveida jautājumiem, kurus uzdeva Vispārējā tiesa, prasītāja apstiprināja, ka Savienības tiesu pastāvīgajā judikatūrā konkurences tiesību jomā esot vairāki piemēri, kuros *ne bis in idem* princips ir ticis piemērots, kad vienā un tajā pašā lēmumā ir tikuši uzlikti vairāki naudas sodi.
- 322 Šajā ziņā prasītāja balstās, pirmkārt, uz 2011. gada 21. jūlija spriedumu *Beneo-Orafti* (C-150/10, EU:C:2011:507). Tā apgalvo, ka no minētā sprieduma 68. punkta izrietot, ka Tiesa ir piemērojusi *ne bis in idem* principu, pārbaudot jautājumu, vai *ne bis in idem* princips ir pretrunā kumulatīvu pasākumu, kas paredzēti Komisijas 2006. gada 27. jūnija Regulas Nr. 968/2006, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai istenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 320/2006, ar ko nosaka pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā (OV 2006, L 176, 32. lpp.), 26. panta 1. punktā un 27. pantā, piemērošanai.
- 323 Tomēr ir jānorāda, ka minētajā lietā Tiesa konstatēja, ka *ne bis in idem* princips nevar tikt piemērots, pamatojoties uz to, ka tikai viens no trim attiecīgajiem pasākumiem minētajā lietā varēja tikt kvalificēts kā sods (spriedums, 2011. gada 21. jūlijs, *Beneo-Orafti*, C-150/10, EU:C:2011:507, 74. punkts). Tā kā Tiesa cita iemesla dēļ bija noliegusi *ne bis in idem* principa piemērojamību, tā vienkārši nesprieda, vai šis princips ir piemērojams situācijā, kurā vienā un tajā pašā lēmumā ir uzlikti vairāki sodi vai arī kurā ir uzlikts otrs sods, lai gan lēmums, ar kuru ir noteikts pirmais sods, vēl nav kļuvis galīgs.

- 324 Ciktāl prasītāja balstās uz ģenerālvokāta Ī. Bota [*Y. Bot*] secinājumiem lietā *Beneo-Orafti* (C-150/10, EU:C:2011:164), ir tikai jākonstatē, ka Tiesa attiecībā uz *ne bis in idem* principa piemērojamību nav balstījusies uz šiem secinājumiem.
- 325 Otrkārt, prasītāja atsaucas uz 2006. gada 13. decembra spriedumu *FNCBV* u.c./Komisija (T-217/03 un T-245/03, EU:T:2006:391). Prasītājas minētajā lietā, kurā tika pasludināts minētais spriedums, apgalvoja, ka Komisija esot pārkāpusi *ne bis in idem* principu, vienā lēmumā uzliekot naudas sodus vairākām apvienībām, kuru locekļi daļēji bija identiski. Šo prasītāju ieskatā šie locekļi tādējādi esot tikuši netieši sodīti ar vairākiem naudas sodiem.
- 326 2006. gada 13. decembra sprieduma *FNCBV* u.c./Komisija (T-217/03 un T-245/03, EU:T:2006:391) 344. punktā Vispārējā tiesa ir tikai konstatējusi, ka, tā kā pārkāpēji nav vieni un tie paši, jo ar apstrīdēto lēmumu nav vairākas reizes sodītas vienas un tās pašas vienības vai personas par vieniem un tiem pašiem nodarījumiem, tad *ne bis in idem* princips nav pārkāpts. Tātad tā nav paudusi nostāju jautājumā, vai *ne bis in idem* princips var būt piemērojams gadījumos, kad viens vai vairāki sodi ir uzlikti vienā un tajā pašā lēmumā.
- 327 Spriedumā, kurā tika spriests par apelācijas sūdzību par šo pēdējo minēto spriedumu, proti, 2008. gada 18. decembra spriedumā *Coop de France bétail et viande* u.c./Komisija (C-101/07 P un C-110/07 P, EU:C:2008:741, 130. punkts), kuru prasītāja arī ir minējusi, Tiesa tikai apstiprināja Vispārējās tiesas pieeju.
- 328 Treškārt, prasītāja balstās uz 2011. gada 5. oktobra spriedumu *Transcatab*/Komisija (T-39/06, EU:T:2011:562). Minētajā spriedumā Vispārējā tiesa secināja *ne bis in idem* principa pārkāpuma neesamību, pamatojoties uz to, ka nepastāv nedz faktu, nedz pārkāpēju identiskums (skat. šā sprieduma 255.–259. punktu). Vispārējā tiesa nav paudusi nostāju jautājumā, vai *ne bis in idem* princips ir piemērojams tādā situācijā, kad vairāki naudas sodi ir uzlikti vienā un tajā pašā lēmumā.
- 329 Visbeidzot, prasītāja balstās uz 2012. gada 14. februāra spriedumu *Toshiba Corporation* u.c. (C-17/10, EU:C:2012:72). Tā apgalvo, ka šajā spriedumā *ne bis in idem* princips esot ticis piemērots Komisijas 2007. gada 24. janvāra lēmumam, kurš vēl nebija galīgs vismaz attiecībā uz *Toshiba* un pārējiem tā galvenajiem adresātiem pat Tiesas sprieduma pasludināšanas brīdī 2012. gada 14. februārī.
- 330 Tomēr ir jānorāda, ka 2012. gada 14. februāra spriedumā *Toshiba Corporation* u.c. (C-17/10, EU:C:2012:72, 98.–103. punkts) Tiesa noraidīja *ne bis in idem* principa piemērojamību uz cita pamata, proti, faktu identiskuma neesamības dēļ.
- 331 Turklāt prasītāja apgalvo, ka 2012. gada 14. februāra spriedumā *Toshiba Corporation* u.c. (C-17/10, EU:C:2012:72) Tiesa *ne bis in idem* principu esot piemērojusi kopš “[Komisijas] lēmuma pieņemšanas”. Jānorāda, ka, protams, ir tā, ka minētā sprieduma 103. punktā Tiesa ir norādījusi uz “pirms minētās valsts konkurences iestādes lēmuma pieņemšanas pieņemt[o] Komisijas lēmum[u]”, nevis uz pirms šī datuma par “galīgu kļuvušu” lēmumu. Tomēr tas nemaina apstākli, ka minētā sprieduma 94. punktā Tiesa skaidri ir norādījusi, ka *ne bis in idem* principa dēļ ir aizliegts “kādu uzņēmumu atkārtoti sodīt vai ierosināt lietu par rīcību, kura vērsta pret konkurenci un par kuru tas ir sodīts vai ir atbrīvots no atbildības ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, kas nav pārsūdzams”. Tātad no minētā sprieduma skaidri izriet, ka *ne bis in idem* princips nav piemērojams, ja nav iepriekšēja galīga lēmuma.
- 332 Jānorāda, ka prasītāja neidentificē nevienu Savienības tiesu spriedumu, kurā *ne bis in idem* principa pārkāpums būtu konstatēts situācijā, kurā vairāki sodi būtu uzlikti vienā un tajā pašā lēmumā vai kurā otrs sods būtu uzlikts, pirms lēmums, ar kuru uzlikts pirmais sods, kļuvis galīgs.
- 333 Attiecībā uz ECT judikatūru no tās skaidri izriet, ka *ne bis in idem* princips nav piemērojams situācijā, kurā vairāki sodi ir uzlikti vienā un tajā pašā lēmumā.

- 334 Tādējādi no ECT 2006. gada 7. decembra sprieduma lietā *Hauser-Sporn* pret Austriju (CE:ECHR:2006:1207JUD003730103) izriet, ka vienīgi apstākļi, ka ar vienu rīcību tiek pieļauts vairāk nekā viens pārkāpums, nav pretrunā ECPAK 7. protokola 4. pantam. Saskaņā ar šo pašu spriedumu vienīgi gadījumā, kad par vairākiem pārkāpumiem uz vienas un tās pašas rīcības pamata lietas tiek ierosinātas secīgi – katrs pārkāpums pēc galīgā lēmuma par citu pārkāpumu –, ECT ieskatā ir jāpārbauda, vai pārkāpumus veido vieni un tie paši būtiskie elementi.
- 335 Turklāt ECT savā 2015. gada 17. februāra spriedumā lietā *Boman* pret Somiju (CE:ECHR:2015:0217JUD004160411) norāda, ka:
- “[ECPAK] 7. protokola 4. panta mērķis ir aizliegt kriminālvajāšanu, kuras ir noslēgtas ar “galīgu” lēmumu, atkārtotānu.
- [..]
- Lēmumi, kuri var kļūt par parastas apelācijas sūdzības priekšmetu, ir izslēgti no [ECPAK] 7. protokola 4. pantā paredzētās garantijas piemērošanas jomas, ciktāl termiņš šādas apelācijas sūdzības iesniegšanai nav beidzies.”
- 336 Atbildē uz Vispārējās tiesas uzdotajiem rakstveida jautājumiem prasītāja piekrita, ka secīgu sodu gadījumā ECT piemēro *ne bis in idem* principu, ja lēmums, ar kuru ir uzlikts pirmais sods, ir kļuvis galīgs.
- 337 Tomēr tā apgalvo, ka Savienības tiesu judikatūrā tiek piešķirta plašāka aizsardzība pret dubultu sodīšanu, piemērojot šo principu no lēmuma pieņemšanas brīža, pat ja tas vēl nav kļuvis galīgs.
- 338 Šis arguments nevar tikt pieņemts. Proti, no iepriekš 307. punktā minētās judikatūras skaidri izriet, ka *ne bis in idem* principa dēļ ir aizliegts “konkurences jomā kādu uzņēmumu atkārtoti sodīt vai ierosināt lietu par rīcību, kura vērsta pret konkurenci un par kuru tas ir sodīts vai ir atbrīvots no atbildības ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, kas vairs nav pārsūdzams”. Kā izriet no 322.–332. punkta iepriekš, šis princips nav apstrīdēts judikatūrā, uz kuru balstās prasītāja.
- 339 Visbeidzot, ir jānorāda, ka prasības pieteikumā prasītāja ir norādījusi arī uz ieskaitīšanas principu (*Anrechnungsprinzip*). Atbildē uz Vispārējās tiesas uzdotajiem rakstveida jautājumiem prasītāja precizēja, ka trešais pamats esot balstīts uz *ne bis in idem* principa pārkāpumu un ka ieskaitīšanas princips esot nošķirts princips, bet saistīts ar *ne bis in idem* principu, un ka ieskaitīšanas princips esot ticis piemērots gadījumos, kad *ne bis in idem* princips nebija īsti piemērojams. Prasītāja arī precizēja, ka ieskaitīšanas principu šajā lietā, tās ieskatā, izmantot neesot bijis vajadzības, jo piemērojams esot bijis *ne bis in idem* princips. Tā apgalvo, ka, pat ja Vispārējā tiesa nospriestu, ka pastāv iemesli ieskaitīšanas principa piemērošanai šajā lietā, iznākumam, bez šaubām, būtu jābūt vienam un tam pašam, proti, ka pirmā naudas soda summa būtu jāatskaita no otrā naudas soda.
- 340 Jānorāda, ka konkurences tiesību jomā ieskaitīšanas princips ir ticis apspriests situācijās, kas saistītas ar naudas sodiem, kuri uzlikti kādā dalībvalstī vai trešajā valstī.
- 341 1969. gada 13. februāra spriedumā *Wilhelm* u.c. (14/68, EU:C:1969:4), kas tika pasludināts brīdī, kad Regula Nr. 1/2003 vēl nebija stājusies spēkā (attiecībā uz situāciju pēc Eiropas konkurences tīkla izveides skat. spriedumu, 2011. gada 13. jūlijs, *ThyssenKrupp Liften Ascenseurs*/Komisija, T-144/07, no T-147/07 līdz T-150/07 un T-154/07, EU:T:2011:364, 187. punkts), Tiesa nosprieda šādi. Dalībvalstu konkurences uzraudzības iestādes principā var vērsties pret aizliegto vienošanos, piemērojot savas valsts tiesības, pat ja attiecībā uz šo aizliegto vienošanos Komisijā tiek īstenota paralēla procedūra. Tāpat arī minētā sprieduma 11. punktā tā norādīja, ka, ja divu nošķirtu procedūru iespējamība var izraisīt vairākkārtējus sodus, ievērot taisnīguma vispārējās prasības nozīmē, ka iespējama soda noteikšanā ir jāņem vērā “agrāks represīvs lēmums” (šajā ziņā skat. arī spriedumu, 1995. gada 6. aprīlis, *Sotralentz*

- /Komisija, T-149/89, EU:T:1995:69, 29. punkts). Turklāt 1972. gada 14. decembra sprieduma *Boehringer Mannheim*/Komisija (7/72, EU:C:1972:125) 3. punktā Tiesa norādīja, ka, nosakot naudas soda apmēru, Komisijai ir pienākums ņemt vērā sodus, ko šis pats uzņēmums “jau” ir izcietis tā paša nodarījuma dēļ, kad runa bija par sodiem, kas uzlikti par dalībvalsts aizliegtu vienošanos tiesību pārkāpumu.
- 342 Runa tāpat ir par principu, kas ir piemērojams, ja pastāv “agrāks represīvs lēmums”, vai, citiem vārdiem sakot, par sodu, kas uzlikti par dalībvalsts aizliegtu vienošanos tiesību pārkāpumu, kurus tas pats uzņēmums par to pašu nodarījumu “jau” ir izcietis, gadījumiem, nevis par gadījumiem, kad viena un tā pati iestāde vienā un tajā pašā lēmumā ir uzlikusi divus naudas sodus. Turklāt ir pilnīgi piemēroti šos gadījumu veidus skatīt atšķirīgi. Proti, ja Komisija un dalībvalsts iestāde uzliek sodus par vienu un to pašu aizliegto vienošanos, pastāv risks, ka, skatot atsevišķi, katrs sods būtu samērīgs, bet ka, skatot kopā, abi sodi būtu nesamērīgi, ja, nosakot otro naudas sodu, pirmā naudas soda esamība nav ņemta vērā. Tomēr, vienā un tajā pašā lēmumā nosakot vairākus naudas sodus, Komisija var nodrošināt, lai, skatot kopā, šie naudas sodi būtu samērīgi, un arī Vispārējā tiesa var pārbaudīt šo jautājumu.
- 343 Visbeidzot, atbildē uz Vispārējās tiesas uzdotajiem rakstveida jautājumiem prasītāja apgalvoja, ka, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principus, dubulta soda par vienu un to pašu rīcību uzlikšana esot netaisnīga gan paralēlās procedūrās, gan secīgās procedūrās. Šis arguments nevar tikt pieņemts. Proti, kad divus sodus vienā un tajā pašā lēmumā uzliek viena un tā pati iestāde, šī pēdējā minētā var nodrošināt, lai, skatot kopā, sodi būtu samērīgi, un arī tiesa var pārbaudīt sodu, skatot tos kopā, samērīgumu (skat. iepriekš 342. punktu). Tātad nevar tikt uzskatīts, ka tas, ka divus sodus par vienu un to pašu rīcību vienā un tajā pašā lēmumā uzliek viena un tā pati iestāde, pats par sevi ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principiem.
- 344 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, *ne bis in idem* princips un ieskaitīšanas princips nav piemērojami situācijai, kurā vienā un tajā pašā lēmumā ir uzlikti vairāki sodi, pat ja šie sodi ir uzlikti par vieniem un tiem pašiem nodarījumiem. Praksē, ja ar vienu un to pašu rīcību, kas sodāma ar naudas sodiem, tiek pārkāptas vairākas tiesību normas, uz jautājumu par to, vai vienā un tajā pašā lēmumā var tikt uzlikti vairāki naudas sodi, neattiecas *ne bis in idem* princips, bet gan principi, ar kuriem tiek regulēta pārkāpumu kopība (attiecībā uz problēmām saistībā ar noziedzīgu nodarījumu kopību skat. tālāk 345.–373. punktu).

3. Par prasītājas argumentiem attiecībā uz pārkāpumu kopību

- 345 Prasītāja apgalvo, ka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un Vācijas tiesībām “šķietama kolīzija” vai “viltus kolīzija” (*unechte Konkurrenz*) nozīmē, ka, ja šķiet, ka uz darbību attiecas divas tiesību aktu normas, tad galvenokārt piemērojamās normas dēļ tiek izslēgtas visas pārējās normas uz subsidiaritātes, pieņēmuma vai specialitātes principa pamata, un ka daudzas dalībvalstis tā vai citādi piemēro šķietamas kolīzijas principu. Tās ieskatā noteikts dalībvalstu skaits ne tikai izmanto šķietamas kolīzijas vai viltus kolīzijas jēdzienu, bet arī aizliedz dubulta soda uzlikšanu par smagāku pārkāpumu un mazāk smagu pārkāpumu, kas ietverts pirmajā pārkāpumā.
- 346 Attiecībā uz tiesību normām, kas aplūkotas šajā lietā, prasītāja konkrētāk apgalvo, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums esot specifiskāks pārkāpums, kamēr šīs pašas regulas 7. panta 1. punkta pārkāpums esot vispārējāks pārkāpums, tādējādi Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpumā esot ietverts šīs pašas regulas 7. panta 1. punkta pārkāpums vai vismaz tas esot šķērslis tam, ka Komisija par to uzliktu atsevišķu naudas sodu.
- 347 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

- 348 Jākonstatē, ka Savienības konkurences tiesībās nepastāv īpaši noteikumi attiecībā uz pārkāpumu kopību. Tādēļ jāpārbauda prasītājas argumenti, kas balstīti uz starptautisko tiesību un dalībvalstu tiesību sistēmu principiem.
- 349 Jāatgādina, ka saskaņā ar prasītājas argumentāciju (skat. iepriekš 345. punktu) “galvenokārt piemērojamās normas” dēļ tiekot izslēgtas visas pārējās tiesību normas.
- 350 Šajā ziņā Komisija pamatoti uzsver, ka likumdevējs nav noteicis, ka viens no diviem nodarījumiem, uz kuriem abiem attiecas viens un tas pats maksimālais apmērs atbilstoši Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktam, ir smagāks par otru. Tātad nav jāuzskata, ka viena no šīm normām ir “galvenokārt piemērojama”.
- 351 Turklāt attiecībā uz prasītājas argumentāciju, saskaņā ar kuru 4. panta 1. punkta pārkāpums ir specifiskāks pārkāpums, kurā ir ietverts Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums, ir jānorāda uz šādiem aspektiem.
- 352 Jāatgādina, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums ir tūlītējs pārkāpums, kamēr Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums ir turpināts pārkāpums, kurš ir aizsācies tajā pašā brīdī, kad ir pieļauts Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums (skat. iepriekš 304. punktu).
- 353 Turklāt ir jānorāda, ka saskaņā ar Padomes 1974. gada 26. novembra Regulas (EEK) Nr. 2988/74 attiecībā uz noilguma termiņiem procesuālās darbībās un sankciju piemērošanā atbilstīgi Eiropas Ekonomikas kopienas transporta un konkurences noteikumiem (OV 1974, L 319, 1. lpp.) 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu noilgums ir trīs gadi gadījumā, ja ir pārkāpti noteikumi attiecībā uz uzņēmumu paziņojumiem. No tā izriet, ka noilgums lietu ierosināšanai par Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpumiem ir trīs gadi. Turpretī par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpumiem noilgums atbilstoši Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punkta b) apakšpunktam ir pieci gadi (skat. pēc analogijas spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel*/Komisija, T-332/09, EU:T:2012:672, 209. punkts).
- 354 Prasītājas argumentācijas pieņemšana nozīmētu, ka uzņēmums, kurš pārkāpj gan paziņošanas pienākumu, gan aizliegumu īstenot koncentrāciju pirms tās atļaušanas, būtu labvēlīgākā situācijā nekā uzņēmums, kurš pārkāpj tikai aizliegumu īstenot koncentrāciju pirms tās atļaušanas.
- 355 Proti, uzņēmums, kurš paziņo par koncentrāciju pirms tās īstenošanas, bet kurš to īsteno pirms atļaujas saņemšanas, ir sodāms ar naudas sodiem saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punkta b) apakšpunktu, skatot to kopsakarā ar šīs pašas regulas 7. panta 1. punktu. Tātad tas var tikt sodīts par turpinātu pārkāpumu, kurš turpinās tik ilgi, kamēr Komisija neatzīst darījumu par saderīgu ar iekšējo tirgu, un attiecībā uz kuru ir piemērojams piecu gadu noilguma termiņš.
- 356 Ja šis pats uzņēmums pat nebūtu paziņojis par koncentrāciju pirms tās īstenošanas, Komisija saskaņā ar prasītājas argumentāciju varētu vienīgi uzlikt naudas sodu saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punkta a) apakšpunktu, skatot to kopsakarā ar šīs pašas regulas 4. panta 1. punktu. Tātad uzņēmums varētu tikt sodīts tikai par tūlītēju pārkāpumu, par kuru ir piemērojams tikai trīs gadu noilgums termiņš. Tas nozīmētu, ka uzņēmums, pārkāpjot ne tikai aizliegumu īstenot koncentrāciju pirms tās atļaušanas, bet arī paziņošanas pienākumu, būtu labvēlīgākā situācijā.
- 357 Tomēr ir izslēgta tāda Regulas Nr. 139/2004 interpretācija, ar kuru tiktu sasniegts absurds rezultāts.
- 358 Tātad prasītājas arguments, saskaņā ar kuru Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums ir specifiskāks pārkāpums, kurā ir ietverts Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums, nevar tikt pieņemts.

- 359 Savos argumentos, ko tā izvirzīja tiesas sēdē ar mērķi apstrīdēt to, ka uz Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpumiem tiek attiecināts tikai trīs gadu noilgums, prasītāja nav apstrīdējusi šo iznākumu. Proti, saskaņā ar ļoti skaidro Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punkta a) apakšpunkta formulējumu noilgums ir trīs gadi gadījumā, ja ir pārkāpti noteikumi attiecībā uz uzņēmumu paziņojumiem.
- 360 Ar prasītājas uzsvērto apstākli, ka likumdevējs ir palielinājis par paziņošanas pienākuma pārkāpumiem paredzēto naudas sodu maksimālo apmēru, Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punktā paredzot maksimālo apmēru 10 % no attiecīgo uzņēmumu īstenotā kopējā apgrozījuma, salīdzinājumā ar maksimālo apmēru ECU 50 000, kāds bija paredzēts Regulas Nr. 4064/89 14. panta 1. punkta a) apakšpunktā (skat. iepriekš 300. punktu), nevar tikt grozīts noilguma termiņš, kas vēl arvien tiek reglamentēts ar Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
- 361 Katrā ziņā, pat pieņemot, ka noilgums par Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpumu un par šīs pašas regulas 7. panta 1. punkta pārkāpumu būtu identisks, ar to netiktu apstrīdēts apstāklis – un prasītāja to nav apstrīdējusi –, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums ir tūlītējs pārkāpums, kamēr Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums ir turpināts pārkāpums. Pat šajā gadījumā apstāklim, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums tiek uzskatīts par specifiskāku pārkāpumu, kurā ir ietverts tās pašas regulas 7. panta 1. punkta pārkāpums, būtu tādas sekas, ka uzņēmums, pārkāpjot ne tikai aizliegumu īstenot koncentrāciju bez atļaujas, bet arī paziņošanas pienākumu, būtu labvēlīgākā situācijā. Proti, ja sekotu prasītājas argumentācijai, uzņēmums, kurš pārkāpj vienīgi aizliegumu īstenot koncentrāciju pirms atļaujas saņemšanas, varētu tikt sodīts par turpinātu pārkāpumu, kas turpināsies tik ilgi, kamēr darījums netiks atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu, kamēr uzņēmums, kurš pārkāpj arī pienākumu paziņot par koncentrāciju pirms tās atļaušanas, varētu tikt sodīts vienīgi par termiņa pārkāpumu. Tātad šis pēdējais uzņēmums būtu, pirmkārt, labvēlīgākā situācijā salīdzinājumā ar pirmo minēto attiecībā uz pārkāpuma ilgumu un, otrkārt, attiecībā uz noilguma termiņa sākumu. Tātad prasītājas arguments nevar tikt pieņemts.
- 362 Tātad ir jākonstatē, ka Komisija pamatoti ir sodījusi prasītāju par abu tiesību normu pārkāpumu.
- 363 Citos izvirzītajos argumentos prasītāja šo rezultātu nav apšaubījusi.
- 364 Prasītāja apgalvo, ka “starptautisko tiesu pastāvīgajā judikatūrā ir aizliegta dubulta soda uzlikšana personai par tādas tiesību normas pārkāpšanu, ko nevar pārkāpt, nepārkāpjot citu tiesību normu”. Šajā ziņā tā min Starptautiskā Bijušās Dienvidslāvijas kara noziegumu tribunāla (turpmāk tekstā – “ICTY”) un Starptautiskā Ruandas kara noziegumu tribunāla spriedumus.
- 365 Prasītāja tostarp balstās uz *ICTY* spriedumu Prokurors pret *Vidoje Blagojević & Dragan Jokić*, lieta Nr. IT-02-60-T, 2005. gada 17. janvāris, 799. punkts, kurā ir noteikts šādi:
- “vairākas atzišanas par vainīgu uz dažādu Statūtu noteikumu pamata, taču uz vienas un tās pašas rīcības pamata var tikt pasludinātas tikai tad, ja katrā no šīm tiesību normām ir iekļauts skaidri nošķirts elements, kas nav ietverts citā [tiesību normā]. [...] Noziedzīgs nodarījums, kas ir specifiskāks, ietver to, kas ir mazāk specifisks, jo pirmā minētā [nodarījuma] izdarīšana obligāti nozīmē, ka arī otrais ir izdarīts” [neoficiāls tulkojums].
- 366 No *ICTY* sprieduma Prokurors pret *Dragoljub Kunarac, Radomir Kovač* un *Zoran Vuković*, lieta Nr. IT-96-23 & IT-96-23/1-A, 2002. gada 12. jūnijs, 168. punkts, izriet, ka šī pieeja lielā mērā ir aizgūta no *Supreme Court of the United States* (Amerikas Savienoto Valstu Augstākā tiesa) sprieduma lietā *Blockburger* pret Amerikas Savienotajām Valstīm, 284 U.S. 299 (1932).
- 367 Turklāt ir jānorāda, ka spriedumā *Alfred Musema* pret Prokuroru, lieta Nr. ICTR-96-13-A, 2001. gada 16. novembris, 360. punkts, Starptautiskais Ruandas kara noziegumu tribunāls konstatēja, ka valstu pieeja jautājumā par vairākkārtēju notiesāšanu uz vienu un to pašu faktu pamata ir atšķirīga.

- 368 Jānorāda, ka vienīgi apstākļi, ka *ICTY* savu spriedumu, kuros tiek piespriesti kriminālsodi, pieņemšanai piemēro konkrētu pārbaudes kritēriju, kas ir radies Amerikas Savienoto Valstu tiesībās, nekādā ziņā nenozīmē, ka Komisijai vai Savienības tiesām ir pienākums piemērot to pašu kritēriju. Jāuzsver, ka *ICTY* nepārbauda valstu līmenī pieņemtu lēmumu vai pasludinātu spriedumu saderīgumu ar pamattiesībām. Tā kriminālsodu, ko tā pati piespriež, nolūkos pati nosaka principus, ko tā piemēro gadījumos, kad ar vienu rīcību ir pārkāptas vairākas krimināltiesību normas. Tātad *ICTY* savu pašas spriedumu pieņemšanai vienkārši ir noteikusi pieeju, kuru tā ir uzskatījusi par piemērotāko. Tas nekādā ziņā nenozīmē, ka *ICTY* būtu noteikusi vispārēju starptautisko tiesību principu, kurš dalībvalstīm vai Savienībai būtu jāievēro. Tas pats attiecas uz Starptautiskā Ruandas kara noziegumu tribunāla judikatūru.
- 369 Tātad prasītājas argumenti, kas ir balstīti uz *ICTY* un Starptautiskā Ruandas kara noziegumu tribunāla judikatūru, ir jānoraida.
- 370 Turklāt prasītāja apgalvo, ka pats *ne bis in idem* principa mērķis esot “likt šķēršļus vairākkārtējai sodu uzlikšanai par vienu rīcību, ar kuru – kā tas ir šajā lietā – tiek vienlaikus pārkāptas vairākas nošķirtas juridiskas normas”.
- 371 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka runa nav par jautājumu, uz kuru attiecas *ne bis in idem* princips. Turklāt ar noziedzīgu nodarījumu kopību saistītajos noteikumos netiek vispārēji liegts, ka uzņēmums tiktu sodīts par vairāku nošķirtu juridisku normu pārkāpšanu, pat ja šīs normas ir pārkāptas ar vienu un to pašu rīcību.
- 372 Prasītāja tikai atsaucas uz “šķietamas kolīzijas” vai “viltus kolīzijas” principu, kas nozīmē, ka, ja šķiet, ka uz vienu rīcību attiecas divas tiesību aktu normas, tad galvenokārt piemērojamās normas dēļ tiek izslēgtas visas pārējās normas (skat. iepriekš 345. punktu). Tomēr šā principa piemērošanai tiek izvirzīts priekšnosacījums, ka ir jāpastāv “galvenokārt piemērojamai normai”. Ja šāda norma nepastāv, kā tas ir šajā lietā, vienlaicīga vairāku nošķirtu juridisku normu pārkāpšana veido noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību.
- 373 Ņemot vērā, ka šajā lietā nepastāv galvenokārt piemērojama norma, prasītājas argumentācija ir jānoraida.
- 374 No visa iepriekš minētā izriet, ka trešais pamats ir jānoraida.

D. Par ceturto pamatu – acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu, kas pieļauta, piemērojot prasītājai naudas sodus

- 375 Ceturtais pamats ir formulēts divās daļās, kuras ir balstītas – pirmā – uz tiesiskās noteiktības principa un *nullum crimen, nulla poena sine lege* principa pārkāpumu un – otrā – uz vispārējā vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu.

1. Par pirmo daļu – tiesiskās noteiktības principa nullum crimen, nulla poena sine lege principa pārkāpumu

- 376 Prasītāja apgalvo, ka, uzliekot naudas sodu šajā lietā, tiek pārkāpts Pamattiesību hartas 49. panta 1. punkts un ECPAK 7. panta 1. punkts, kuros ir paredzēts, ka tiesību aktos ir jābūt skaidri noteiktiem nodarījumiem un par to izdarīšanu paredzētajiem sodiem. Tās ieskatā Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretācijā, kāda ir veikta apstrīdētajā lēmumā, esot ietverta tik plaša jēdzienu un tik neskaidra kritēriju izmantošana, ka attiecīgajai krimināltiesību normai nepiemītot saskaņā ar ECPAK prasītās iezīmes tās seku skaidrības un paredzamības ziņā.

- 377 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru pieļauto likumpārkāpumu un sodu tiesiskuma princips (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) nozīmē, ka likumā ir skaidri jādefinē pārkāpumi un par tiem paredzētie sodi. Šis nosacījums ir izpildīts tad, ja attiecīgā persona no atbilstošās normas formulējuma un, vajadzības gadījumā izmantojot tiesu sniegto normas interpretāciju, var uzzināt, par kādām darbībām vai bezdarbību tai iestāsies kriminālatbildība (skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand/Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 378 Tāpat arī no judikatūras izriet, ka šis princips attiecas gan uz krimināltiesiska rakstura normām, gan īpašiem administratīviem instrumentiem, kuros noteikti vai ļauts noteikt administratīvus sodus, un ka tas ir piemērojams ne tikai normām, kurās noteikti pārkāpumu būtiskie elementi, bet arī normām, kurās ir definētas sekas, ko rada pirmo minēto normu pārkāpums (skat. spriedumu, 2006. gada 27. septembris, *Jungbunzlauer/Komisija*, T-43/02, EU:T:2006:270, 72. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 379 Jāatgādina, ka šajā lietā prasītājam tika uzlikts naudas sods atbilstoši Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktam par to, ka tā bija pārkāpusi Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu un 7. panta 1. punktu (skat. iepriekš 199. punktu). Šo tiesību normu formulējums ir skaidrs. Nevienā no šīm tiesību normām nav ietverti nedz plaši jēdzieni, nedz neskaidri kritēriji.
- 380 Būtībā prasītāja atsauca uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta, kurā ir paredzēts izņēmums, skaidrības trūkumu.
- 381 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, pat pieņemot, ka no soda tiesiskuma principa izrietošā skaidrības prasība ir jāpiemēro tiesību normām, kurās ir paredzēts izņēmums aizliegumā, kura pārkāpšana ir sodāma ar naudas sodu, Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts saskaņā ar tā formulējumu nav piemērojams tādās situācijās kā attiecīgā situācija šajā lietā (skat. iepriekš 68.–83. punktu).
- 382 Tātad prasītāja uz attiecīgo tiesību normu formulējuma pamata varēja zināt, ka 2012. gada iegādes īstenošana bez iepriekšējas paziņošanas un atļaujas ir sodāma ar naudas sodiem.
- 383 Ņemot vērā, ka prasītāja uz attiecīgo tiesību normu formulējuma pamata varēja to zināt, nebija nepieciešams, lai tās interpretētu tiesas. Proti, saskaņā ar iepriekš 377. punktā minēto formulējumu ir jābūt tā, ka attiecīgā persona, ņemot vērā atbilstošās normas formulējumu un “vajadzības gadījumā” izmantojot tiesu sniegto normas interpretāciju, var uzzināt, par kādām darbībām vai bezdarbību tai iestāsies kriminālatbildība.
- 384 Protams, ir tā, ka *obiter dictum* nolēmumā *Yara/Kemira GrowHow* neatbilst tiesu sniegtai interpretācijai un vēl mazāk – “pastāvīgai un publicētai judikatūrai”. Šajā ziņā ir jānorāda, ka papildus paša likuma tekstam ir jāņem vērā jautājums, vai izmantotie neskaidrie jēdzieni nav precizēti pastāvīgajā un publicētajā judikatūrā (skat. spriedumu, 2010. gada 28. aprīlis, *Amann & Söhne un Cousin Filterie/Komisija*, T-446/05, EU:T:2010:165, 129. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 385 Tomēr prasītājas argumenti šajā ziņā ir neefektīvi, jo precizējums judikatūrā nav nepieciešams, ja attiecīgo tiesību normu formulējums ir skaidrs un tajā nav ietverti neskaidri jēdzieni, kuriem ir nepieciešams precizējums.
- 386 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka prasītāja būtībā mēģina paplašināt “vienas koncentrācijas” jēdziena piemērošanas jomu un tādējādi paplašināt Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā izņēmuma piemērošanas jomu (skat. iepriekš 203. punktu).
- 387 Pārkāpumu un sodu tiesiskuma princips nenozīmē, ka ir plaši jāinterpretē kāda jēdziena, kas nav atrodams tiesību normā – kurā ir paredzēts izņēmums aizliegumā, kura pārkāpums ir sodāms ar naudas sodiem –, piemērošanas joma ar mērķi paplašināt šā izņēmuma piemērošanas jomu ārpus tā formulējuma.

- 388 Pārkāpuma un naudas sodu uzlikšanas esamība prasītājam bija paredzama. Jāatgādina, ka, pārbaudot otro pamatu, prasītājas rīcības nolaidīgais raksturs jau ir konstatēts.
- 389 Turklāt vienīgi apstākļi, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī Savienības tiesām vēl nebija bijusi iespēja lemt par kādu konkrētu rīcību, pats par sevi neizslēdz, ka uzņēmumam attiecīgā gadījumā ir jābūt gatavam, ka tā rīcība varētu tikt atzīta par nesaderīgu ar Savienības konkurences tiesību normām (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand/Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 43. punkts).
- 390 Tāpat arī no ECT judikatūras izriet, ka tas, ka uzdots juridiskais jautājums no judikatūras skatupunkta ir pilnīgi jauns, pats par sevi nerada aizskārumu tiesību akta pieejamības un paredzamības prasībām, ciktāl pieņemtais risinājums iekļaujas iespējamās un saprātīgi paredzamās interpretācijās (ECT, 2016. gada 1. septembris, *X un Y pret Franciju*, CE:ECHR:2016:0901JUD004815811). Turklāt no tā paša sprieduma 60. punkta izriet, ka pat tādā gadījumā, kad attiecīgās tiesību normas formulējums konkrētajā gadījumā var radīt nopietnas grūtības interpretācijā, tas nenozīmē, ka kompetentā iestāde nebūtu spējīga juridiski kvalificēt konkrētajā gadījumā pieļautās kļūdas.
- 391 Prasītājas arguments, saskaņā ar kuru Komisijas pieeja šajā lietā esot bijusi pretrunā pašas izvēlētajai pieejai lietā, kurā tika pieņemts lēmums *LGI/Telenet*, jau tika noraidīta iepriekš 141.–144. punktā.
- 392 Attiecībā uz prasītājas apgalvojumu, saskaņā ar kuru atbilstīgu precedentu neesamībā sen iedibinātā Savienības tiesu un Komisijas prakse esot bijusi atturēties no jebkāda naudas soda uzlikšanas vai arī uzlikt tikai vienu simbolisku naudas sodu, ir jānorāda, ka pastāvīga prakse šajā ziņā nepastāv. Protams, ir tādas lietas, kurās bezprecedenta gadījumā Komisija nav uzlikusi nekādu naudas sodu vai ir uzlikusi simbolisku naudas sodu. Tomēr citās lietās Komisija ir uzlikusi lielus naudas sodus pat situācijās, kurās nebija precedentu saistībā ar rīcību, kurai raksturīgas tādas pašas iezīmes.
- 393 No judikatūras izriet, ka apstākļi, ka rīcība, kurai raksturīgas tādas pašas iezīmes, vēl nav pārbaudīta agrākos lēmumos, neatbrīvo uzņēmumu no atbildības (spriedumi, 1983. gada 9. novembris, *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/Komisija*, 322/81, EU:C:1983:313, 107. punkts, un 2010. gada 1. jūlijs, *AstraZeneca/Komisija*, T-321/05, EU:T:2010:266, 901. punkts). Lietās, kurās tika pasludināti minētie spriedumi, Komisijas uzlikto naudas sodu apmērs nebija simbolisks.
- 394 Tādēļ ceturtā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

2. Par otro daļu – vispārējā vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu

- 395 Ceturtā pamata otrajā daļā prasītāja būtībā atsauca uz trīs agrākām lietām un pieprasa tādu pašu attieksmi. Pirmkārt, tā ir lieta, kurā tika pieņemts lēmums *Yara/Kemira GrowHow*, otrkārt, 2002. gada 28. februāra spriedums *Compagnie générale maritime u.c./Komisija* (T-86/95, EU:T:2002:50) un, treškārt, 2003. gada 30. septembra spriedums *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245).
- 396 Kā prasītāja uzsver, šī lieta un lieta, kurā tika pieņemts lēmums *Yara/Kemira GrowHow*, abas attiecas uz pirmo “sākuma” akciju, ar ko tiek iedibināta līdzdalība, iegādi no mērksabiedrības galvenā akcionāra, kas kļuva par pamatu pienākumam izsludināt publisku piedāvājumu. Publiskais piedāvājums tika izsludināts neilgi pēc pirmās [akciju] iegādes īstenošanas, un neilgi pēc tā akciju ieguvēji informēja par to Komisiju un atturējās no balsstiesību īstenošanas.
- 397 Lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Yara/Kemira GrowHow*, Komisija neuzsāka izmeklēšanas procedūru un neuzlika naudas sodus. Prasītājas ieskatā ne ar vienu objektīvu atšķirību neesot pamatota atšķirīga attieksme pret sabiedrību *Yara* un prasītāju. Prasītāja ierosina Vispārējai tiesai pieņemt pieeju, kuru tā

- izmantoja savā 2002. gada 28. februāra spriedumā *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija (T-86/95, EU:T:2002:50, 487. punkts), kurā tā konstatēja, ka naudas sods nav pamatots, jo Komisija agrākā lēmumā saistībā ar līdzīgu rīcību nebija uzlikusi naudas sodu.
- 398 Šajā ziņā ir jānorāda, ka apstākļi, ka Komisija nav uzlikusi naudas sodu pārkāpuma pret konkurences tiesību normām izdarītājam, pats par sevi nevar būt šķērslis, ka naudas sods tiktu uzlikts [kādam citam] tāda paša rakstura pārkāpuma izdarītājam (spriedums, 2002. gada 28. februāris, *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija, T-86/95, EU:T:2002:50, 487. punkts). Turklāt, ja kāds uzņēmums ar savu rīcību ir pārkāpis konkurences tiesību normas, tas nevar izvairīties no jebkāda soda piemērošanas, pamatojoties uz to, ka citiem saimnieciskās darbības subjektiem nav piemēroti naudas sodi, ja, kā tas ir šajā lietā, pēdējo minēto situācija nemaz netiek izskatīta Savienības tiesā (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 11. jūlijs, *Sasol* u.c./Komisija, T-541/08, EU:T:2014:628, 194. punkts).
- 399 Turklāt ir jānorāda, ka 2002. gada 28. februāra spriedumā *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija (T-86/95, EU:T:2002:50) Vispārējā tiesa, lai pamatotu naudas soda atcelšanu, konstatēja ne tikai to, ka Komisija agrākā lēmumā saistībā ar līdzīgu rīcību nebija uzlikusi naudas sodu. Vispārējā tiesa it īpaši konstatēja, ka “juridiskajai kārtībai, kādā ir jāaplūko šis vienošanās veids, it īpaši tās ciešo saikņu ar jūras transportu dēļ, kas ir pilnībā specifisku un izņēmuma noteikumu priekšmets konkurences tiesībās, nepiemita acīmredzamības raksturs un tā it īpaši raisīja sarežģītus gan ekonomiskas, gan juridiskas dabas jautājumus” (spriedums, 2002. gada 28. februāris, *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija, T-86/95, EU:T:2002:50, 484. punkts), ka “daudzi elementi rosināja prasītājas domāt, ka attiecīgā vienošanās ir likumīga” (spriedums, 2002. gada 28. februāris, *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija, T-86/95, EU:T:2002:50, 485. punkts) un ka “Lēmumā 94/980 Komisija neuzlika naudas sodu sabiedrībām, kas ir šīs vienošanās puses, kaut gan attiecīgajā vienošanās bija paredzēta ne tikai cenu noteikšanas sauszemes multimodālā transporta segmentā, bet tajā turklāt bija ietverti citi smagi konkurences tiesību normu pārkāpumi” (spriedums, 2002. gada 28. februāris, *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija, T-86/95, EU:T:2002:50, 487. punkts). Attiecībā uz Komisijas 1994. gada 19. oktobra Lēmumu 94/980/EK par EK līguma 85. panta piemērošanas procedūru (IV/34.446 – *Trans Atlantic Agreement*) (OV 1994, L 376, 1. lpp.) Vispārējā tiesa konstatēja, ka tas ir lēmums, kas tika “pasludināts pavisam neilgi pirms apstrīdētā lēmuma” (spriedums, 2002. gada 28. februāris, *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija, T-86/95, EU:T:2002:50, 487. punkts).
- 400 Jānorāda, ka Lēmums 94/980 ir datēts ar 1994. gada 19. oktobri un ka lietā, kurā tika pasludināts 2002. gada 28. februāra spriedums *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija (T-86/95, EU:T:2002:50), kā tas izriet no minētā sprieduma 20. un 22. punkta, par paziņojumu par iebildumiem tika paziņots 1992. gada 21. decembra vēstulē un apstrīdētā lēmuma datums bija 1994. gada 21. decembris.
- 401 No tā izriet, ka attiecīgajiem uzņēmējiem lietā, kurā tika pasludināts 2002. gada 28. februāra spriedums *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija (T-86/95, EU:T:2002:50), lai izvairītos no konkurences tiesību normu pārkāpumiem, nebija iespējas ņemt vērā skaidrojumus, kurus Komisija bija sniegusi Lēmumā 94/980. Proti, lai gan tie varēja ņemt vērā Komisijas 1994. gada 19. oktobra lēmumu, tie nevarēja ar atpakaļejošu spēku mainīt savu rīcību, kas kļuva par pamatu paziņojumam par iebildumiem, par kuru tika paziņots 1992. gada 21. decembra vēstulē.
- 402 Tomēr šajā lietā, kā Komisija to pareizi uzsvēra, brīdī, kad prasītāja pieļāva Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpumus, kopš lēmuma *Yara/Kemira GrowHow* [pieņemšanas] bija pagājuši vairāk nekā pieci gadi. Tātad prasītāja varēja ņemt vērā interpretāciju, kādu Komisija – lai arī *obiter dictum* – bija sniegusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktam, un vajadzības gadījumā sazināties ar Komisiju par interpretāciju, kāda ir jāsniedz šai tiesību normai.

- 403 Šajā ziņā prasītāja apgalvo, ka Komisija ignorējot būtisku elementu lietā, kurā tika pasludināts 2002. gada 28. februāra spriedums *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija (T-86/95, EU:T:2002:50), kura dēļ laika atšķirība kļūstot neatbilstīga vai vismaz nenozīmīga. Šajā pēdējā minētajā lietā esot bijis ietverts lēmums par LESD 101. panta pārkāpumu, proti, koncentrācijas atļaujas lēmums pretstatā vienkāršam *obiter dictum* lēmumā *Yara/Kemira GrowHow*.
- 404 Šis prasītājas arguments nevar tikt pieņemts. Proti, vienīgi apstākļi, ka Lēmums 94/980 bija lēmums, ar kuru konstatēts pārkāpums, uzņēmējiem nevarēja nekādi palīdzēt izvairīties no pārkāpumiem, ko viņi šā lēmuma pieņemšanas brīdī jau bija pieļāvuši. Tomēr šajā lietā no *obiter dictum* esamības lēmumā *Yara/Kemira GrowHow* varēja tikt gūti norādījumi, kā jāinterpretē Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkts, un tā tad palīdzēt prasītājam izvairīties no attiecīgo pārkāpumu pieļaušanas.
- 405 Turklāt ir jānorāda, ka prasītāja balstās uz apgalvotu Savienības tiesu un Komisijas praksi, kuras būtība ir atbilstīgu precedentu neesamības gadījumā atturēties no jebkāda naudas soda uzlikšanas vai arī, pirmkārt, uzlikt tikai vienu simbolisku naudas sodu (skat. iepriekš 392. punktu), un, otrkārt, uz vienlīdzīgas attieksmes principu salīdzinājumā ar citu uzņēmumu, kuram nekāds naudas sods netika uzlikts.
- 406 Ja sekotu šīs argumentācijas loģikai, Komisija vispār nevarētu uzlikt naudas sodu, kas pārsniedz simboliska naudas soda apmēru. Proti, pieņemot pirmo lēmumu attiecībā uz īpašu rīcību, atbilstīgu precedentu neesamības gadījumā tā nedrīkstētu uzlikt naudas sodus, kas pārsniedz simboliska naudas soda apmēru. Attiecībā uz vēlākām lietām tai saskaņā ar vienlīdzīgas attieksmes principu būtu pienākums neuzlikt naudas sodus, kas pārsniedz simboliska naudas soda apmēru.
- 407 Jāuzskata, ka uz vienlīdzīgas attieksmes principu salīdzinājumā ar uzņēmumu, kuram agrākā lēmumā par tāda paša veida rīcību netika uzlikts nekāds naudas sods, principā lietderīgi atsaukties varētu tikai uzņēmēji, kuriem, lai izvairītos no konkurences tiesību normu pārkāpumiem, nav bijis iespējas ņemt vērā agrākā lēmumā sniegtus skaidrojumus, jo šis lēmums radās brīdī, kad pārkāpums jau bija izdarīts.
- 408 Turklāt šajā lietā nepastāvēja daudzi faktori, kas būtu varējuši likt prasītājam domāt, ka tās rīcība ir likumīga, pretēji tam, ko Vispārējā tiesa konstatēja 2002. gada 28. februāra spriedumā *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija (T-86/95, EU:T:2002:50, 485. punkts).
- 409 No iepriekš izklāstītā izriet, ka šajā lietā nav jāpiemēro tā pati pieeja, kas tika piemērota 2002. gada 28. februāra spriedumā *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija (T-86/95, EU:T:2002:50), un ka prasītāja nevar lietderīgi atsaukties uz šo spriedumu, lai pamatotu savu argumentu par apgalvotu vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu.
- 410 Attiecībā uz 2003. gada 30. septembra spriedumu *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) ir jānorāda, ka minētajā spriedumā Vispārējā tiesa secināja, ka naudas soda neuzlikšana ir bijusi pamatota (minētā sprieduma 1633. punkts). Prasītāja lūdz Vispārējo tiesu pieņemt tādu pašu secinājumu šajā lietā.
- 411 2003. gada 30. septembra spriedumā *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) Vispārējā tiesa norādīja šādus elementus, ar kuriem tika pamatota naudas soda neuzlikšana:
- pirmkārt, lietas dalībnieces prasītājas lietā, kurā tika pasludināts minētais spriedums, pēc savas iniciatīvas bija atklājušas prakses, kuras Komisija bija atzinusi par tādām, kas veido ļaunprātīgu rīcību (minētā sprieduma 1603.–1610. punkts);
 - otrkārt, attiecīgais lēmums lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums, bija pirmais lēmums, kurā Komisija bija vērtējusi tieši kuģniecības konferenču pakalpojumu līgumu jomā pieņemtās prakses no konkurences tiesību normu skatupunkta (minētā sprieduma 1611.–1614. punkts);

- treškārt, juridiskā kārtība, ar kādu bija jāaplūko attiecīgās prakses, nav acīmredzamība un tā izraisīja sarežģītus juridiskas dabas jautājumus (minētā sprieduma 1615. un 1616. punkts);
 - ceturtkārt, ļaunprātīgā izmantošana, kas izrietēja no praksēm pakalpojumu līgumu jomā, neveidoja klasisku ļaunprātīgas rīcības formu (minētā sprieduma 1617.–1621. punkts);
 - piektkārt, lietas dalībniecēm prasītājām lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums, administratīvās procedūras laikā bija visi iemesli domāt, ka Komisija tām neizliks naudas sodu par to praksēm pakalpojumu līgumu jomā (minētā sprieduma 1622.–1632. punkts).
- 412 Jāpārbauda argumenti, ko prasītāja ir izvirzījusi, lai pamatotu savu apgalvojumu, saskaņā ar kuru 2003. gada 30. septembra sprieduma *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) pamatā esošā situācija esot salīdzināma ar šīs lietas pamatā esošo situāciju.
- 413 Prasītāja, pirmkārt, uzsver, ka – gluži tāpat kā lietas dalībnieces prasītājas lietā, kurā tika pasludināts 2003. gada 30. septembra spriedums *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245), – tā esot atklājusi apgalvoto pārkāpumu pēc savas iniciatīvas, nekavējoties informējot Komisiju par koncentrācijas darījumu.
- 414 Šajā ziņā ir jānorāda, ka šīs lietas faktiskie apstākļi nekādi nav salīdzināmi ar 2003. gada 30. septembra sprieduma *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) pamatā esošajiem faktiskajiem apstākļiem.
- 415 Lietā, kurā tika pasludināts 2003. gada 30. septembra spriedums *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245), paziņošana par attiecīgo vienošanos tika veikta uz brīvprātības pamata. Šajā ziņā Vispārējā tiesa konstatēja, ka nevienā no attiecīgajām regulām nebija paredzēta obligātas paziņošanas sistēma individuāla izņēmuma piešķiršanai, tādējādi paziņošanu par TACA vienošanos, proti, par attiecīgo vienošanos minētajā lietā, lietas dalībnieces prasītājas bija paziņojušas uz brīvprātības pamata (spriedums, 2003. gada 30. septembris *Atlantic Container Line u.c./Komisija*, T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245, 1606. punkts).
- 416 Prasītājai šajā lietā bija pienākums paziņot par attiecīgo koncentrāciju, kas bija Kopienas mēroga koncentrācija, un turklāt tā uzskatīja, ka tai ir paziņošanas pienākums saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta a) apakšpunktu, skatot to kopsakarā ar šīs pašas regulas 4. pantu.
- 417 Turklāt šajā lietā paziņošana notika pēc koncentrācijas īstenošanas, kamēr lietā, kurā tika pasludināts 2003. gada 30. septembra spriedums *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245), attiecīgie uzņēmumi paziņoja par attiecīgo vienošanos pirms tās stāšanās spēkā. Kā izriet no 2003. gada 30. septembra sprieduma *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) 34. un 37. punkta, par attiecīgo vienošanos lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums, tika paziņots 1994. gada 5. jūlijā un tā stājās spēkā 1994. gada 24. oktobrī.
- 418 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka lēmums šajā lietā veidojot pirmo lietu, kurā Komisija ir vērtējusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērošanas jomu tā, kā to ir izdarījusi šajā lietā. Gluži tāpat kā lietā, kurā tika pasludināts 2003. gada 30. septembra spriedums *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245), apstrīdētais lēmums esot pirmais lēmums, kurā Komisija ir vērtējusi tieši attiecīgo prakšu tiesiskumu.

- 419 Šajā ziņā ir jānorāda, ka lēmumā *Yara/Kemira GrowHow* Komisija jau ir paudusi savu nostāju – lai arī *obiter dictum* – par interpretāciju, kāda ir jāsniedz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktam. Tātad situācija, kas ir šīs lietas pamatā, nav salīdzināma ar situāciju, kāda ir lietas, kurā tika pasludināts 2003. gada 30. septembra spriedums *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245), pamatā.
- 420 Prasītāja balstās arī uz 2003. gada 30. septembra sprieduma *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) 1614. punktu. Šajā punktā Vispārējā tiesa konstatēja:
- “Lai gan ir tiesa [..], ka savā paziņojumā par iebildumiem lietā *TAA* Komisija norādīja *TAA* līgumslēdzējam pusēm, ka tā plāno uzlikt naudas sodus par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu pakalpojumu līgumu jomā, ir jāņem vērā, ka savā galīgajā lēmumā Komisija nekonstatēja nekādu Līguma 86. panta pārkāpumu šajā jautājumā. Šādos apstākļos, ņemot vērā paziņojuma par iebildumiem pagaidu raksturu, prasītājas varēja domāt, ka Komisija ir atsaukusi savus iebildumus attiecībā uz Līguma 86. panta piemērošanu praksēm pakalpojumu līgumu jomā.”
- 421 Prasītāja uzskata, ka pēc analogijas, izpaliekot Komisijas rīcībai attiecībā uz sabiedrību *Yara*, tā varēja domāt, ka Komisija ir atsaukusi savus iebildumus attiecībā uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā izņēmuma piemērošanu.
- 422 Tomēr šīs situācijas nav salīdzināmas. Paziņojums par iebildumiem ir tikai sagatavojošs dokuments, kas turklāt netiek publicēts. Lietā *TAA*, kas ir minēta 2003. gada 30. septembra sprieduma *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) 1614. punktā, Komisija turklāt pieņēma lēmumu, bet tā šajā lēmumā nekonstatēja pārkāpuma, ko veido dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana pakalpojumu līgumu jomā, esamību. Tādi bija apstākļi, kuros Vispārējā tiesa konstatēja, ka prasītājas minētajā lietā varēja domāt, ka Komisija daļu savu iebildumu ir atsaukusi.
- 423 Turpretī no *obiter dictum* lēmumā *Yara/Kemira GrowHow* uzņēmumi varēja gūt norādījumu par veidu, kādā Komisija interpretēja Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu. Apstākļi, ka tā neuzsāka procedūru pret sabiedrību *Yara*, neļauj uzskatīt, ka Komisija ir atsacījusies no šīs interpretācijas. Proti, Komisijai ir rīcības brīvība attiecībā uz jautājumu, vai uzsākt vajāšanu par konkurences tiesību normu pārkāpumu, un tā var noteikt pati savas prioritātes. Nekādi nav ļauts secināt, ka Komisija uzskata rīcību par tiesisku, pamatojoties uz to, ka tā ir nolēmusi šajā ziņā neuzsākt izmeklēšanu.
- 424 Vēl prasītāja balstās uz 2003. gada 30. septembra sprieduma *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) 1615. punktu. Šajā punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka “nevar nopietni apstrīdēt, ka juridiskā kārtība, atbilstoši kurai jāaplūko kuģniecības konferenču pakalpojumu līgumu jomā pieņemtā prakse, īpaši tās ciešo saikņu dēļ ar nolīgumiem, uz kuriem attiecas grupālais atbrīvojums, kas ir paredzēts pilnībā specifiskos un izņēmuma noteikumos konkurences tiesībās, nav acīmredzama un tostarp rada sarežģītus juridiskas dabas jautājumus”. Prasītāja uzskata, ka interpretācija, kas apstrīdētajā lēmumā ir sniegta Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētajam izņēmumam, arī ne tuvu nebija acīmredzama.
- 425 Tomēr ir jānorāda, ka 2003. gada 30. septembra sprieduma *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) 1615. punktā Vispārējā tiesa īpaši balstījās uz ciešajām saiknēm, kādas pastāv starp attiecīgajām praksēm un “nolīgumiem, uz kuriem attiecas grupālais atbrīvojums, kas ir paredzēts pilnībā specifiskos un izņēmuma noteikumos konkurences tiesībās”. Tātad runa bija par ļoti īpašiem apstākļiem, kādu nav šajā lietā.

- 426 Vēl arī prasītāja norāda, ka 2003. gada 30. septembra sprieduma *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) 1617. punktā Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka “ļauņprātīgajai izmantošanai, kas izrietēja no praksēm pakalpojumu līgumu jomā, nebija klasiskas ļauņprātīgas rīcības formas Līguma 86. panta izpratnē”. Tās ieskatā šī lieta drīzāk esot vienīgi par kļūdainu atbrīvojuma interpretāciju, nevis nepārprotami skaidrs *statu quo* pienākuma pārkāpums.
- 427 Šajā ziņā ir vienīgi jāatgādina, ka pienākums paziņot par attiecīgo koncentrāciju un sagaidīt tās atļauju pirms tās īstenošanas skaidri izriet no Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta formulējuma. Tas, ka prasītāja varēja būt kļūdaini interpretējusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzēto izņēmumu, to nevar atbrīvot no atbildības.
- 428 Visbeidzot prasītāja uzsver, ka 2003. gada 30. septembra sprieduma *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) 1626. un 1627. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka, “neraugoties uz turpinātu saraksti ar TACA līgumslēdzējam pusēm administratīvās procedūras laikā šajā lietā, līdz paziņojuma par iebildumiem nosūtīšanai Komisija tās neinformēja, ka plāno kvalificēt attiecīgās prakses ne tikai kā konkurences ierobežojumus Līguma 85. panta izpratnē, bet arī kā dominējošā stāvokļa ļauņprātīgu izmantošanu Līguma 86. panta izpratnē”, un ka “[bija] jāatgādina, ka visi apstrīdētajā lēmumā uzliktie naudas sodi tādi ir [bijuši] attiecībā uz laikposmu no paziņošanas par TACA vienošanos līdz paziņojuma par iebildumiem nosūtīšanai”.
- 429 Prasītāja apgalvo, ka pēc analogijas, neraugoties uz nepārtrauktu saraksti starp pašu prasītāju un Komisiju par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā izņēmuma piemērošanas tvērumu, līdz atļaujas lēmuma nosūtīšanai Komisija neesot informējusi prasītāju, ka tā plāno kvalificēt darījumu kā *statu quo* pienākuma pārkāpumu. Turklāt prasītājas ieskatā “visi [lēmumā] uzliktie naudas sodi tādi bija attiecībā uz laikposmu no paziņošanas [par darījumu] līdz [tā atļaujai]”.
- 430 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka situācija lietā, kurā tika pasludināts 2003. gada 30. septembra spriedums *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245), nekādi nav salīdzināma ar attiecīgo situāciju izskatāmajā lietā.
- 431 Vispirms ir jānorāda, ka prasītājas apgalvojums, saskaņā ar kuru pēc analogijas ar lietu, kurā tika pasludināts 2003. gada 30. septembra spriedums *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245), izskatāmajā lietā “visi [lēmumā] uzliktie naudas sodi tādi bija attiecībā uz laikposmu no paziņošanas [par darījumu] līdz [tā atļaujai]”, nav pamatots.
- 432 Apstrīdētajā lēmumā Komisija konstatēja Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpumu, kas bija pieļauts 2012. gada 18. decembrī, un Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpumu, kas tika pieļauts laikposmā, sākot no 2012. gada 18. decembra līdz 2013. gada 30. septembrim.
- 433 Prasītājas pirmās sazināšanās ar Komisiju, proti, pieteikuma par darba grupas iecelšanu, kuras pienākums būtu sagatavot prasītājas dokumentus attiecībā uz vienpersoniskas kontroles pār *Morpol* iegūšanu, datums bija 2012. gada 21. decembris.
- 434 Tātad pat datumā, kad prasītāja pirmo reizi sazinājās ar Komisiju, Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums bija beidzies un Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums bija sācies. Tas pats *a fortiori* attiecas uz formālās paziņošanas datumu, proti, 2013. gada 9. augustu.
- 435 Tā kā prasītāja sazinājās ar Komisiju tikai pēc tam, kad bija izdarījusi pārkāpumus, tā nekādi nevar pieprasīt tādu pašu attieksmi kā tā, ar kādu tika uzlūkotas prasītājas 2003. gada 30. septembra spriedumā *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245), kuras bija brīvprātīgi paziņojušas par TACA vienošanos pirms tās stāšanās spēkā (skat. iepriekš 415. un 417. punktu).

- 436 Turklāt no 2003. gada 30. septembra sprieduma *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245) 1620. punkta izriet, ka lietā, kurā tika pasludināts minētais spriedums, tikai paziņojumā par iebildumiem “pēc trīs gadus ilgas attiecīgo prakšu pārbaudes Komisija pirmo reizi norād[īja] TACA līgumslēdzējām pusēm, ka tā minētajām praksēm plāno piemērot Līguma 86. pantu, lai gan no administratīvās procedūras laikā notikušās sarakstes izriet[ēja], ka 1994. gada nogalē un 1995. gada sākumā tā jau bija detalizēti pārbaudījusi šīs prakses” un ka “šajā stadijā Komisija tomēr nevienu brīdi nesniedz[a] norādi uz iespējamu Līguma 86. panta piemērošanu”.
- 437 Šajā lietā ir jāatgādina, ka prasītājas pirmās sazināšanās ar Komisiju, proti, pieteikuma par darba grupas iecelšanu, kuras pienākums būtu sagatavot prasītājas dokumentus attiecībā uz vienpersoniskas kontroles pār *Morpol* iegūšanu, datums bija 2012. gada 21. decembris. Kā izriet no apstrīdētā lēmuma 21. punkta, tā kā prasītāja pēc pieteikuma par darba grupas iecelšanu nebija sazinājusies, Komisija pieprasīja noorganizēt telekonferenci, kas notika 2013. gada 25. janvārī. Telekonferences laikā Komisija pieprasīja informāciju par darījuma struktūru un skaidrojumus attiecībā uz jautājumu, vai ar 2012. gada decembra iegādi prasītājam jau varēja tikt piešķirta kontrole pār *Morpol*.
- 438 Tas, ka Komisija no paša sākuma pievērsa uzmanību iespējamam *statu quo* pienākuma pārkāpumam, ir apliecināts elektroniskā pasta vēstulē, kuru advokātu biroja *F.* juridiskais padomdevējs 2013. gada 27. janvārī uzrakstīja prasītājam. Šajā elektroniskā pasta vēstulē šis juridiskais padomdevējs rakstīja, ka “pieteikumā par darba grupas iecelšanu mēs īsumā paskaidrojām darījuma struktūru” un ka “šajā sakarā Komisija izrādīja īpašu interesi par darījuma norises laiku, ciktāl runa ir par īstenošanu”.
- 439 Turklāt 2013. gada 12. februārī Komisija nosūtīja prasītājam informācijas pieprasījumu par iespējamo faktiskas kontroles pār *Morpol* iegādi 2012. gada decembra iegādes rezultātā. Šajā informācijas pieprasījumā Komisija uzdeva tostarp šādu jautājumu:
- “Lūdzu, paskaidrojiet Regulas [Nr. 139/2004] 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta gaismā par laika plānojumu, kādā Jūs ierosināt veikt paziņošanu. Īpaši, lūdzu, paskaidrojiet, kāpēc Jūs uzskatāt, ka šīs regulas 7. panta 1. punktā paredzētais *statu quo* pienākums nav piemērojams *Marine Harvest* veiktajai 48,5 % līdzdalības *Morpol* iegādei no *Friendmall* un *Bazmonta*.”
- 440 Tātad Komisija neilgi pēc pirmās sazināšanās, ko ierosinājusi prasītāja, pauda raizes par iespējamu *statu quo* pienākuma pārkāpumu. Šī situācija nekādi nav salīdzināma ar attiecīgo situāciju lietā, kurā tika pasludināts 2003. gada 30. septembra spriedums *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245), kurā “tikai pēc trīs gadus ilgas attiecīgo prakšu pārbaudes Komisija pirmo reizi norād[īja] TACA līgumslēdzējām pusēm, ka tā minētajām praksēm plāno piemērot Līguma 86. pantu” (skat. iepriekš 436. punktu).
- 441 No iepriekš izklāstītā izriet, ka analogijas, uz kurām prasītāja mēģina norādīt starp šo lietu un lietu, kurā tika pasludināts 2003. gada 30. septembra spriedums *Atlantic Container Line u.c./Komisija* (T-191/98 un no T-212/98 līdz T-214/98, EU:T:2003:245), nav pārlicinošas.
- 442 Tātad ir jānoraida arī ceturtais pamata otrā daļa un tādēļ – ceturtais pamats kopumā.

E. Par piekto pamatu – acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu un pamatojuma neesamību naudas sodu apmēra noteikšanā

- 443 Piektais pamats ir formulēts piecās daļās, no kurām pirmā ir par pamatojuma trūkumu naudas soda apmēra noteikšanā, otrā – par apgalvoto pārkāpumu smaguma kļūdainu vērtējumu, trešā – par apgalvotā pārkāpuma ilguma kļūdainu vērtējumu, ceturtais – par naudas soda nesamērību un piektā – par to, ka apstrīdētajā lēmumā kļūdaini neesot atzīti atbildību mīkstinoši apstākļi.

1. Par pirmo daļu – pamatojuma neesamību naudas soda apmēra noteikšanā

- 444 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums, ciktāl tas attiecas uz naudas soda apmēru, ir tikai divi īsi punkti (apstrīdētā lēmuma 206. un 207. punkts), kuros ir ietverti tikai vispārīgi apsvērumi. Tātad tās ieskatā uzliktajam naudas sodam nav pienācīga pamatojuma un tas ir jāatceļ.
- 445 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.
- 446 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 296. panta otrajā daļā prasītājā pamatojumā skaidri un nepārprotami ir jābūt norādītai aktu sagatavojušās iestādes argumentācijai, lai ļautu ieinteresētajām personām uzzināt noteiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai veikt pārbaudi (skat. spriedumu, 1997. gada 15. aprīlis, *Irish Farmers Association* u.c., C-22/94, EU:C:1997:187, 39. punkts un tajā minētā judikatūra). Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu uzskaitīti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai akta pamatojums atbilst LESD 296. panta otrās daļas prasībām, ir jānovērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visu juridisko noteikumu kopumu, ar ko tiek regulēta attiecīgā joma (skat. spriedumu, 2003. gada 6. marts, *Interporc* /Komisija, C-41/00 P, EU:C:2003:125, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 447 Attiecībā uz naudas sodiem, kas tiek uzlikti saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. pantu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar šā paša panta 3. punktu, “nosakot sodanaudas apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu”.
- 448 Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punktu Komisija var uzlikt naudas sodu, kas nepārsniedz 10 % no attiecīgo uzņēmumu kopējā apgrozījuma šīs pašas regulas 5. panta izpratnē, par Regulas Nr. 139/2004 4. pantā paredzētā paziņošanas pienākuma pārkāpumu un par koncentrācijas īstenošanu, pārkāpjot šīs pašas regulas 7. pantu.
- 449 Vēl arī ir jānorāda, ka Komisija nav pieņēmusi pamatnostādnes, kurās būtu norādīta aprēķina metode, kas tai būtu obligāta, nosakot naudas sodus saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. pantu, un to prasītāja turklāt atzīst.
- 450 Ja šādu pamatnostādņu nav, Komisijas vērtējumam ir jābūt balstītam uz Regulas Nr. 139/2004 14. panta 3. punktu (skat. pēc analogijas spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel* /Komisija, T-332/09, EU:T:2012:672, 228. punkts). Tomēr apstrīdētajā lēmumā tai ir pienākums skaidri un nepārprotami norādīt naudas soda aprēķināšanā vērā ņemtus apstākļus (spriedums, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel*/Komisija, T-332/09, EU:T:2012:672, 228. punkts).
- 451 Šajā lietā apstrīdētā lēmuma 5. nodaļā “Naudas sodu apmērs” ir ietverti tikai divi punkti, proti, 206. un 207. punkts. Šajos punktos Komisija būtībā ir tikai konstatējusi, ka tāda lieluma uzņēmumam, kāda ir prasītāja, naudas soda apmēram, lai tam būtu atturoša iedarbība, ir jābūt būtiskam, ka vēl jo vairāk tā ir gadījumā, ja darījums, kas ir ticis īstenots pirms atļaujas, ir radījis nopietnas šaubas par tā saderīgumu ar iekšējo tirgu, un ka, “lai uzliktu naudas sodu par pārkāpumu un novērstu tā atkārtošanos, un, ņemot vērā lietas īpašos apstākļus”, saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. panta 2. punktu esot jāuzliek naudas sods 10 000 000 EUR apmērā par Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpumu un naudas sods 10 000 000 EUR apmērā par minētās regulas 7. panta 1. punkta pārkāpumu.
- 452 Tomēr, kā Komisija to uzsver, no atsauces uz “lietas īpašajiem apstākļiem”, kas ietverta apstrīdētā lēmuma 207. punktā, izriet, ka ir jāņem vērā arī izklāsts apstrīdētā lēmuma 4. nodaļā “Lēmums uzlikt naudas sodus”, proti, 124.–205. punkts.
- 453 Šajos punktos Komisija pārbaudīja Regulas Nr. 139/2004 14. panta 3. punktā uzskaitītos faktorus, proti, pārkāpuma raksturu, smagumu un ilgumu (šajā ziņā skat. iepriekš 31.–33. punktā ietverto kopsavilkumu). Šajā sakarā tā skaidri un nepārprotami izklāstīja elementus, ko tā ir ņēmusi vērā, nosakot naudas soda apmēru, tādējādi ļaujot prasītājai aizstāvēt savas tiesības un Vispārējai tiesai veikt

pārbaudi. Piektā pamata otrajā un trešajā daļā prasītāja apstrīd – turklāt detalizēti – Komisijas vērtējumus attiecībā uz pārkāpuma smagumu un ilgumu, un tas apstiprina, ka šo faktoru pārbaude apstrīdētajā lēmumā ir pietiekami precīza, lai ļautu prasītājam aizstāvēties.

- 454 Prasītāja uzsver, ka Komisija neesot norādījusi nedz naudas soda sākumsummu, nedz pieeju, ko tā izmantojusi tās noteikšanai, nedz svarīgumu, ko tā piešķirusi naudas sodu ietekmējošajiem faktoriem.
- 455 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, tā kā Komisija nav pieņēmusi pamatnostādnes, kurās būtu paredzēta aprēķina metode, kas Komisijai būtu obligāta, nosakot naudas sodus atbilstoši noteiktajai tiesību normai, un tā kā Komisijas argumentācija apstrīdētajā lēmumā ir norādīta skaidri un nepārprotami, Komisijai nebija pienākuma absolūtās vērtībās vai procentuāli noteikt naudas soda pamatsummu un iespējamās atbildības pastiprinošos vai mīkstinošos apstākļus (spriedumi, 2010. gada 15. decembris, *E.ON Energie/Komisija*, T-141/08, EU:T:2010:516, 284. punkts, un 2014. gada 26. novembris, *Energetický a průmyslový un EP Investment Advisors/Komisija*, T-272/12, EU:T:2014:995, 101. punkts).
- 456 Tātad prasītājas arguments, saskaņā ar kuru Komisijai esot bijusi jānorāda naudas soda pamatsumma, kā arī dažādiem faktoriem piešķirtais svarīgums, ir jānoraida.
- 457 Prasītājas minētajā judikatūrā šis iznākums nav apstrīdēts.
- 458 Attiecībā uz 2011. gada 8. decembra spriedumu *Chalkor/Komisija* (C-386/10 P, EU:C:2011:815) un 2014. gada 10. jūlija spriedumu *Telefónica un Telefónica de España/Komisija* (C-295/12 P, EU:C:2014:2062) ir jānorāda, ka tie ir spriedumi par LESD 101. un 102. punkta pārkāpumiem un ka lietās, kurās tika pasludināti šie spriedumi, pamatnostādnes naudas sodu noteikšanai bija piemērojamas.
- 459 Protams, ir taisnība, ka 1995. gada 6. aprīļa sprieduma *Trefilunion/Komisija* (T-148/89, EU:T:1995:68) 142. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka ir “vēlams, ka uzņēmumi – lai varētu formulēt savu nostāju, pilnībā apzinoties faktiskos apstākļus, – varētu detalizēti pārzināt tiem uzliktā naudas soda aprēķina metodi pilnībā atbilstoši sistēmai, kādu Komisija ir uzskatījusi par lietderīgu, lai, to vēloties panākt, tie nebūtu spiesti celt prasību tiesā par Komisijas lēmumu”.
- 460 Tomēr ir jānorāda, ka lietā, kurā tika pasludināts minētais spriedums, prasītāja jau bija apgalvojusi, ka Komisija neesot precizējusi, vai kā naudas soda aprēķina bāzi tā ir izmantojusi uzņēmuma kopējo apgrozījumu vai tikai to, kas attiecas uz Franciju, pat Beniluksa valstīm. Tajā lietā tikai tiesvedībā Vispārējā tiesā Komisija precizēja, ka tā kā naudas soda aprēķina bāzi ir izmantojusi metinātu režģu apgrozījumu, ko īstenojuši uzņēmumi attiecīgajā ģeogrāfiskajā tirgū (šajā ziņā skat. spriedumu, 1995. gada 6. aprīlis, *Trefilunion/Komisija*, T-148/89, EU:T:1995:68, 135., 136. un 142. punkts).
- 461 Tātad minētajā lietā Komisija bija veikusi aprēķinu, balstoties uz konkrētajā tirgū īstenotu apgrozījumu, bet tā nebija to uzsvērusi apstrīdētajā lēmumā. Iepriekš 459. punktā pārņemtais citāts ir jālasa šādā kontekstā. Turklāt 1995. gada 6. aprīļa spriedumā *Trefilunion/Komisija* (T-148/89, EU:T:1995:68, 140.–144. punkts) Vispārējā tiesa noraidīja pamatu par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu.
- 462 Prasības pieteikuma 104. punktā prasītāja arī apgalvo, ka “[apstrīdētajā] lēmumā nav paskaidrots, kā [prasītājas] apgrozījums vai peļņa – ja tāda ir bijusi –, ko prasītāja varēja gūt no apgalvotā regulas [Nr. 139/2004] 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpuma, ir ietekmējuši naudas soda līmeni”. Vēl prasības pieteikuma 104. punktā tā norāda, ka “naudas sodam ir jābūt atbilstīgam pārkāpuma izdarītājam un pārkāpumam un tas ir jānosaka, ņemot vērā tostarp uzņēmuma apgrozījumu vai kapitālu un no apgalvotā pārkāpuma gūto peļņu”. Prasītāja uzskata, ka tā no apgalvotā pārkāpuma neesot guvusi nekādu peļņu.

- 463 Atbildē uz tiesas sēdē uzdotu jautājumu, vai prasības pieteikuma 104. punkts attiecas uz apstrīdēto lēmumu vai uz būtisku kļūdu apstrīdētajā lēmumā, prasītāja apstiprināja, ka šis punkts attiecoties uz apstrīdētā lēmuma pamatojumu, un tas tika ierakstīts tiesas sēdes protokolā.
- 464 Attiecībā uz prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru apstrīdētajā lēmumā neesot paskaidrots, kā prasītājas apgrozījums ir ietekmējis naudas soda līmeni, ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 5. zemsvītras piezīmē Komisija ir norādījusi prasītājas apgrozījumu pasaulē.
- 465 Turklāt ir jānorāda, ka pārbaudot naudas soda noteikšanai būtiskos elementus, Komisija vairākkārt ir atsaukusies uz prasītājas [uzņēmuma] lielumu. Tādējādi apstrīdētā lēmuma 144. punktā, vērtējot pārkāpuma smagumu, tā ir norādījusi, ka prasītāja esot “liela Eiropas sabiedrība”. Turklāt apstrīdētā lēmuma 150. punktā, arī vērtējot pārkāpuma smagumu, tā ir norādījusi, ka “ar darījumu [Skotijas laša] potenciālajā tirgū tiktu apvienoti divi lielākie [lašu] audzēšanas un pirmapstrādes [uzņēmumi] EEZ”. Šis konstatējums ir atkārtots apstrīdētā lēmuma 172. punktā, vērtējot pārkāpuma ilgumu. Visbeidzot, apstrīdētā lēmuma 206. punktā Komisija ir norādījusi, ka naudas soda noteikšanai tā ir ņēmusi vērā prasītājas lielumu.
- 466 Tātad no apstrīdētā lēmuma pamatojuma skaidri izriet, ka Komisija naudas soda noteikšanai ir ņēmusi vērā prasītājas lielumu.
- 467 Attiecībā uz prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru apstrīdētajā lēmumā neesot paskaidrots, kā prasītājas peļņa – ja tāda ir bijusi –, ko prasītāja būtu varējusi gūt no apgalvotā Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpuma, ir ietekmējusi naudas soda līmeni, ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav pārbaudījusi iespējamās peļņas, ko prasītāja būtu varējusi gūt no pārkāpuma, esamību. No tā skaidri izriet, ka Komisija naudas soda apmēra noteikšanā nav ņēmusi vērā iespējumu peļņu vai iespējamu peļņas, ko prasītāja būtu varējusi gūt no pārkāpuma, neesamību. Tātad šajā aspektā pamatojums nav norādīts.
- 468 Turklāt, pat pieņemot, ka prasības pieteikuma 104. punktā izvirzītais arguments būtu jāinterpretē pretēji prasītājas paziņojumam tiesas sēdē – tādējādi, ka prasītāja atsauca arī uz būtisku kļūdu tajā, ka Komisija nav ņēmusi vērā no pārkāpuma gūtas peļņas neesamību, šāds arguments ir jānoraida kā nepamatots.
- 469 No judikatūras izriet, ka nepastāv saistošs vai izsmeļošs to kritēriju saraksts, kas ir obligāti jāņem vērā, vērtējot pārkāpuma smagumu (attiecībā uz LESD 101. panta pārkāpumiem skat. spriedumu, 1997. gada 17. jūlijs, *Ferriere Nord*/Komisija, C-219/95 P, EU:C:1997:375, 33. punkts, un attiecībā uz LESD 102. panta pārkāpumiem – spriedumu, 2012. gada 19. aprīlis, *Tomra Systems u.c.*/Komisija, C-549/10 P, EU:C:2012:221, 107. punkts).
- 470 Tostarp Komisijai nav pienākuma pārbaudīt, vai prasītāja ir guvusi peļņu no Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpuma. Šajā kontekstā ir jānorāda, ka tas nav apstāklis, kas rada Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta vai 7. panta 1. punkta pārkāpumu, un ka vienmēr nav iespējams noteikt, vai prasītājs ir vai nav guvis peļņu no koncentrācijas īstenošanas pirms paziņošanas par to un tās atļaušanas, un vēl mazāk – šo peļņu aprēķināt.
- 471 Prasītāja min vairākus spriedumus, lai atbalstītu savu apgalvojumu, saskaņā ar kuru naudas sods esot jānosaka, ņemot vērā tostarp no apgalvotā pārkāpuma gūto peļņu. Jānorāda, ka prasītājas šajā ziņā minētā judikatūra attiecas uz lietām saistībā ar LESD 101. panta pārkāpumiem (spriedumi, 1983. gada 7. jūnijs, *Musique Diffusion française u.c.*/Komisija, no 100/80 līdz 103/80, EU:C:1983:158, 129. punkts; 2005. gada 28. jūnijs, *Dansk Røerindustri u.c.*/Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P, EU:C:2005:408, 242. punkts; 2009. gada 3. septembris, *Prym un Prym Consumer*/Komisija, C-534/07 P, EU:C:2009:505, 96. punkts, un 2011. gada

8. decembris, *Chalkor*/Komisija, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 56. punkts) un LESD 102. panta pārkāpumiem (ģenerālvokāta M. Vatelē [*M. Wathelet*] secinājumi lietā *Telefónica* un *Telefónica de España*/Komisija, C-295/12 P, EU:C:2013:619, 117. punkts).

- 472 Vienīgi ģenerālvokāta Ī. Bota [*Y. Bot*] secinājumi lietā *E.ON Energie*/Komisija (C-89/11 P, EU:C:2012:375), kurus prasītāja minējusi šajā kontekstā, attiecas uz cita veida pārkāpumu, proti, uz aizzīmogojuma pārplēšanu. Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Tiesa nebalstījās uz ģenerālvokāta Ī. Bota secinājumiem un ar 2012. gada 22. novembra spriedumu *E.ON Energie*/Komisija (C-89/11 P, EU:C:2012:738) noraidīja apelācijas sūdzību – pretēji tam, ko bija ierosinājis ģenerālvokāts. Turklāt no ģenerālvokāta Ī. Bota secinājumiem šajā lietā neizriet, ka viņš būtu uzskatījis, ka Komisijai visos gadījumos ir pienākums pārbaudīt no izdarītā pārkāpuma gūto peļņu. Savu secinājumu 114. punktā viņš tikai ir norādījis, ka ir jāņem vērā visi lietu raksturojošie elementi, “tādi kā” *inter alia* peļņa, ko attiecīgais uzņēmums ir varējis gūt no izdarītā pārkāpuma. Tātad viņš ir tikai uzskaitījis kritēriju, kuri var tikt ņemti vērā, piemērus, vienlaicīgi savu secinājumu 113. punktā atgādinot judikatūru, saskaņā ar kuru nepastāv saistošs vai izsmelošs to kritēriju saraksts, kas obligāti ir jāņem vērā.
- 473 Turklāt ir jānorāda, ka no judikatūras izriet, ka pat LESD 101. panta pārkāpuma gadījumā tas, ka uzņēmums nav guvis nekādu peļņu no pārkāpuma, neliedz uzlikt naudas sodu, jo citādi sodam nebūtu atturoša rakstura (skat. spriedumu, 2008. gada 8. jūlijs, *BPB*/Komisija, T-53/03, EU:T:2008:254, 441. punkts un tajā minētā judikatūra). Komisijai, nosakot naudas soda apmēru, nav jāņem vērā, ka nav gūta peļņa no minētā pārkāpuma (skat. spriedumu, 2005. gada 29. novembris, *SNCZ*/Komisija, T-52/02, EU:T:2005:429, 90. punkts un tajā minētā judikatūra). Komisijai nav pienākuma jebkuros apstākļos, nosakot naudas soda apmēru, noteikt ar konstatēto pārkāpumu saistīto finansiālo labumu. Šāda labuma neesamība nevar tikt uzskatīta par atbildību mīkstinošu apstākli (skat. spriedumu, 2008. gada 8. jūlijs, *BPB*/Komisija, T-53/03, EU:T:2008:254, 442. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 474 Tāpat arī Komisijai, lai noteiktu naudas sodu apmēru, nav jāņem vērā iespējama peļņas, kas gūta no koncentrācijas īstenošanas pirms tās paziņošanas un atļaušanas, neesamība.
- 475 Pārkāpuma radītas peļņas vērtējums, protams, var būt būtisks, ja Komisija balstās tieši uz šādu peļņu, lai novērtētu šā pārkāpuma smagumu un/vai lai aprēķinātu naudas sodus (spriedums, 2000. gada 15. marts, *Cimenteries CBR u.c.*/Komisija, T-25/95, T-26/95, no T-30/95 līdz T-32/95, no T-34/95 līdz T-39/95, no T-42/95 līdz T-46/95, T-48/95, no T-50/95 līdz T-65/95, no T-68/95 līdz T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 un T-104/95, EU:T:2000:77, 4882. punkts). Tomēr tā tas nav izskatāmajā lietā.
- 476 Turklāt ir jānorāda, ka, lai pamatotu apstākli, saskaņā ar kuru tā neesot guvusi nekādu peļņu no apgalvotā pārkāpuma, prasītāja sava replikas raksta 71. punktā balstās tostarp uz to, ka līdz koncentrācijas atļaujai tā neesot īstenojusi savas balsstiesības *Morpol*. Šo elementu Komisija ir ņemusi vērā kā atbildību mīkstinošu apstākli (apstrīdētā lēmuma 196. un 198. punkts).
- 477 No iepriekš izklāstītā izriet, ka Komisija nav nedz pārkāpusi savu pienākumu norādīt pamatojumu, nedz pieļāvusi būtisku kļūdu, atturoties noteikt un ņemt vērā iespējamu peļņu vai iespējamu peļņas, kas gūta no pārkāpuma, neesamību.

2. Par otro daļu – apgalvoto pārkāpumu smaguma kļūdainu vērtējumu

- 478 Prasītāja apgalvo, ka neviens no faktoriem, kas apstrīdētajā lēmumā ir ņemts vērā [pārkāpumu] smaguma izvērtēšanai, proti, nolaidība, nopietnas šaubas par darījuma saderīgumu ar iekšējo tirgu un precedentu esamība saistībā ar prasītāju un citām sabiedrībām, neesot būtisks.
- 479 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

- 480 Vispirms ir jānorāda, ka prasītāja neapstrīd apsvērumus par pārkāpuma raksturu, kas ir ietverti apstrīdētā lēmuma 131.–136. punktā. Šajos punktos Komisija ir uzskatījusi, ka jebkurš Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpums pēc rakstura esot smags pārkāpums. Šis vērtējums, kuram ir jāpiekrīt, bija balstīts uz 2012. gada 12. decembra sprieduma *Electrabel/Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) 235. punktu. Šajā punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka Komisija ir pamatoti norādījusi, ka “Kopienas likumdevējs, pakļaujot Kopienas mēroga koncentrācijas iepriekšējas paziņošanas un atļauju saņemšanas pienākumam, ir vēlējies nodrošināt Kopienas mēroga koncentrāciju kontroles efektivitāti ar Komisijas starpniecību, ļaujot tai attiecīgā gadījumā neatļaut šādu koncentrāciju veikšanu līdz galīgā lēmuma pieņemšanai un tādējādi novērst nelabojamus un paliekošus konkurences pārkāpumus”. Vispārējā tiesa arī norādīja, ka “tātad Komisija, nekādi nekļūdoties, varēja kvalificēt pārkāpumu kā smagu, ņemot vērā tā raksturu”.
- 481 Tomēr prasītāja apstrīd to faktoru būtiskumu, kurus Komisija, konkrēti vērtējot attiecīgo pārkāpumu smagumu šajā lietā, ir ņēmusi vērā.
- 482 Pakārtoti ir jāatgādina, ka pārkāpuma smagums ir jākonstatē, pamatojoties uz ļoti daudziem apstākļiem, piemēram, īpašajiem lietas apstākļiem, lietā pastāvošo situāciju un naudas sodu preventīvo raksturu, kaut arī nav izstrādāts saistošs vai izsmelošs to kritēriju saraksts, kas obligāti ir jāņem vērā (spriedums, 2005. gada 28. jūnijs, *Dansk Rørindustri u.c./Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P, EU:C:2005:408, 241. punkts).

a) Par prasītājas nolaidības ņemšanu vērā

- 483 Attiecībā uz prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru tās rīcība neesot bijusi nolaidīga, ir vienīgi jāatgādina, ka šis arguments tika noraidīts otrā pamata pārbaudē.
- 484 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, tās rīcībā nebija atvainojamas maldības. Atvainojamas maldības jēdziens, kura pamats ir meklējams tieši rūpēs par tiesiskās noteiktības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principiem, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru var būt vērsts tikai uz izņēmuma apstākļiem, konkrētāk, kad attiecīgā iestāde ir rikojusies veidā, kas pats par sevi vai noteicošā mērā var radīt pieļaujamu apjukumu labticīgas attiecīgās personas uztverē, kura izrādījusi rūpību, kādai jāpiemīt normāli informētai personai (skat. spriedumu, 2011. gada 15. septembris, *CMB un Christoff/Komisija*, T-407/07, nav publicēts, EU:T:2011:477, 99. punkts un tajā minētā judikatūra). Izskatāmajā lietā prasītāja nav pierādījusi rūpību, kādai jāpiemīt normāli informētai personai, un tas izslēdz atvainojamas maldības esamību tās rīcībā.

b) Par nopietnu šaubu saistībā ar darījuma saderīgumu ar iekšējo tirgu esamības ņemšanu vērā

- 485 Attiecībā uz to, ka Komisija ir ņēmusi vērā nopietnas šaubas par darījuma saderīgumu ar iekšējo tirgu, ir jānorāda uz šādiem aspektiem.
- 486 Apstrīdētā lēmuma 150. punktā Komisija ir atgādinājusi, ka prasītājas veiktā *Morpol* iegāde tika atļauta ar prasītājas norādītu plašu korektīvu pasākumu klāstu, kuru nolūks bija kļiedēt Komisijas paustās nopietnās šaubas saistībā ar Skotijas laša potenciālo tirgu. Turklāt tā ir norādījusi, ka ar koncentrācijas darījumu tirgū tiktu apvienoti divi lielākie [lašu] audzēšanas un pirmapstrādes uzņēmumi Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ).
- 487 Komisija uzskatīja, ka īstenotajai koncentrācijai esot varējusi būt negatīva ietekme uz konkurenci Skotijas laša potenciālajā tirgū visa pārkāpuma laikposmā. Komisijas ieskatā, lai gan prasītāja neesot īstenojusi savas balsstiesības *Morpol*, esot bijis vismaz iespējams, ka konkurences mijiedarbība starp prasītāju un *Morpol* gala rezultātā esot ietekmējusi 2012. gada decembra iegādi.

- 488 Jānorāda, ka prasītāja neizvirza nevienu argumentu, ar ko varētu tikt apstrīdēts Komisijas vērtējums, saskaņā ar kuru attiecīgā koncentrācija esot radījusi nopietnas šaubas saistībā ar tās saderīgumu ar iekšējo tirgu. Tomēr tā apstrīd, ka šis faktors ir ņemts vērā kā elements, kas pārkāpumu padara smagāku. Tā uzskata, ka ar apstrīdētā lēmuma 157. punktā ietverto apgalvojumu, saskaņā ar kuru “vienīgi apstākļi, ka darījums ir radījis nopietnas šaubas attiecībā uz tā saderīgumu ar iekšējo tirgu, pats par sevi ir faktors, kas pārkāpumu padara smagāku”, tiekot sagrozīta argumentācija, ko Vispārējā tiesa ir izmantojusi 2012. gada 12. decembra spriedumā *Electrabel/Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672, 247. punkts), saskaņā ar kuru, “ja būtu noticis kaitējums konkurencei, pārkāpums būtu vēl smagāks”.
- 489 Attiecībā uz interpretāciju, kāda ir jāsniedz 2012. gada 12. decembra spriedumam *Electrabel/Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672), ir jānorāda uz šādiem aspektiem.
- 490 Lieta, kurā tika pasludināts minētais spriedums, bija par koncentrāciju, attiecībā uz kuru Komisija konstatēja, ka ar to nav radītas problēmas konkurencei. 2009. gada 10. jūnija Lēmuma C(2009) 4416, galīgā redakcija (lieta COMP/M.4994 – *Electrabel/Compagnie nationale du Rhône*) (turpmāk tekstā – “lēmums *Electrabel*”), 194. punktā Komisija norādīja, ka “kaitējuma konkurencei esamība padarītu pārkāpumu vēl nopietnāku un [ka] šāda kaitējuma konkurencei neesamība šajā lietā [bija] svarīgs elements, kas [bija] jāņem vērā, lai noteiktu naudas soda apmēru”, un ka “tomēr apstākļi, ka ar darījumu nav radītas problēmas konkurencei, nevar[ēja] mazināt pārkāpuma nopietnību”. Šis apgalvojums ir jāskata tā apstākļa gaismā, ka tā paša lēmuma 191. punktā Komisija bija konstatējusi, ka jebkurš Regulas Nr. 4064/89 7. panta 1. punkta pārkāpums ir pēc rakstura nopietns pārkāpums.
- 491 Tātad Komisija konstatēja, ka Regulas Nr. 4064/89 7. panta 1. punkta pārkāpums turpināja būt pēc rakstura smags pārkāpums, neraugoties pat uz to, ka ar koncentrāciju netika radītas problēmas konkurencei. No tā nedrīkst tikt secināts *a contrario*, kā prasītāja to mēģina darīt, ka konkurencei radītu problēmu esamība nevarot pastiprināt apgalvotā pārkāpuma smagumu. Proti, Komisija nekonstatēja, ka konkurencei radītu problēmu esamība vai neesamība nav būtiska pārkāpuma smaguma vērtēšanā, bet tikai, ka pārkāpums turpināja būt pēc rakstura smags pārkāpums, lai arī ar koncentrāciju netika radītas problēmas konkurencei.
- 492 2012. gada 12. decembra spriedumā *Electrabel/Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) Vispārējā tiesa apstiprināja Komisijas pieeju. It īpaši sprieduma 246. punktā tā norādīja, ka “Komisija pamatoti apgalvo[ja], ka koncentrācijas darījuma ietekmes uz tirgu neesamības izvērtēšana *ex post* nebūtu ņemama par saprātīgi izvēlētu faktoru, lai kvalificētu pārkāpuma smagumu *ex ante* kontroles sistēmas ietvaros”. Turklāt sprieduma 247. punktā tā konstatēja šādi:
- “Iepriekš minētais gan nenozīmē, ka ietekmes uz tirgu neesamība nav nozīmīgs apstākļi, kas nebūtu jāņem vērā, nosakot naudas soda apmēru, kā to apstrīdētā lēmuma 194. apsvērumā atzīst arī Komisija. Turklāt tajā pašā apsvērumā tā pamatoti uzsver arī to, ka, ja būtu noticis kaitējums konkurencei, pārkāpums būtu vēl smagāks.”
- 493 Jānorāda, ka apgalvojums, kas ir ietverts 2012. gada 12. decembra sprieduma *Electrabel/Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) 246. punktā, saskaņā ar kuru “koncentrācijas ietekmes uz tirgu neesamības izvērtēšana *ex post* nebūtu ņemama par saprātīgi izvēlētu faktoru, lai kvalificētu pārkāpuma smagumu *ex ante* kontroles sistēmas ietvaros”, nedrīkst tikt interpretēts tādējādi, ka kaitējuma konkurencei esamībai vai neesamībai nav nekādas nozīmes pārkāpuma smaguma vērtējumā. Tas izriet no minētā sprieduma 247. punkta, kurā Vispārējā tiesa konstatēja, ka, “ja būtu nodarīts kaitējums konkurencei, pārkāpums būtu vēl smagāks”. Minētā sprieduma 246. punktā ietvertais apgalvojums ir jāskata kopsakarā ar apstākli, ka Vispārējā tiesa atbildēja uz *Electrabel* argumentu, saskaņā ar kuru pārkāpums nevarot būt pēc rakstura smags, jo ar to neesot radīts nekāds kaitējums konkurencei.

- 494 Lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*, Komisija un Vispārējā tiesa pauda nostāju par diviem gadījumiem. Pirmkārt, tās konstatēja, ka kaitējošas ietekmes uz konkurenci neesamība, kas ir atklājusies, ja ar priekšlaicīgi īstenotu koncentrāciju nav tikušas radītas problēmas konkurencei, nekādi nav mainījusi pārkāpuma smagumu (pēc rakstura). Otrkārt, ilustrācijai tās norādīja, ka kaitējošas ietekmes [uz konkurenci] esamība ir padarījusi pārkāpumu vēl smagāku.
- 495 Tomēr pastāv vēl trešais gadījums, par kuru Komisija un Vispārējā tiesa nav paudušas nostāju lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*. Tā ir “starpsituācija”, kurā tāda koncentrācija, kas ir īstenota priekšlaicīgi, ir radījusi nopietnas šaubas saistībā ar tās saderīgumu ar iekšējo tirgu, bet kurā nevar tikt noteikts, vai tās īstenošanai sākotnēji iecerētajā un Komisijas neatļautajā veidā ir bijušas kaitējošas sekas konkurencei.
- 496 Tātad rodas jautājums, vai šajā trešajā gadījumā apstākli, ka koncentrācija ir radījusi nopietnas šaubas par tās saderīgumu ar iekšējo tirgu, Komisija var uzskatīt par faktoru, ar kuru pārkāpums tiek padarīts vēl smagāks.
- 497 Jāsniedz apstiprinoša atbilde. Proti, nebūtu pareizi vienādi aplūkot tādu priekšlaicīgu koncentrāciju īstenošanu, kuras rada nopietnas šaubas par to saderīgumu ar iekšējo tirgu, un tādu priekšlaicīgu koncentrāciju īstenošanu, ar kurām netiek radītas nekādas problēmas konkurencei.
- 498 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta mērķis ir nodrošināt Kopienas mēroga koncentrāciju darījumu seku *ex ante* kontroles sistēmas efektivitāti (šajā ziņā un pēc analogijas skat. spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel*/Komisija, T-332/09, EU:T:2012:672, 246. punkts). Turklāt ir jānorāda, ka Savienības tiesiskā regulējuma koncentrāciju kontroles jomā mērķis ir nelabojamu un paliekošu konkurences apdraudējumu novēršana (spriedums, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel*/Komisija, T-332/09, EU:T:2012:672, 245. punkts). Koncentrāciju kontroles sistēmas mērķis ir ļaut Komisijai īstenot “visu koncentrāciju efektīvu kontroli attiecībā uz to sekām Kopienas konkurences struktūrā” (Regulas Nr. 139/2004 preambulas 6. apsvērums).
- 499 Ar priekšlaicīgu īstenošanu saistītie iespējamie riski konkurencei tādu koncentrāciju gadījumā, kuras rada nopietnas šaubas saistībā ar to saderīgumu ar iekšējo tirgu, nav tādi paši kā [riski] tādu koncentrāciju gadījumā, ar kurām netiek radītas problēmas konkurencei.
- 500 Tātad tas, ka koncentrācija rada nopietnas šaubas par tās saderīgumu ar iekšējo tirgu, padara tās priekšlaicīgu īstenošanu nopietnāku par koncentrācijas, ar kuru netiek radītas problēmas konkurencei, priekšlaicīgu īstenošanu, ja vien, neraugoties uz to, ka tā rada šādas nopietnas šaubas, var tikt izslēgts, ka tās īstenošanai sākotnēji iecerētajā un Komisijas neatļautajā veidā nav bijušas konkurencei kaitējošas sekas.
- 501 Tātad apstrīdētā lēmuma 157. punktā Komisija pamatoti ir konstatējusi, ka “vienīgi apstākļi, ka darījums [bija] radījis nopietnas šaubas par tā saderīgumu ar iekšējo tirgu, pats par sevi [bija] faktors, kas pārkāpumu padara smagāku”, turklāt pēc tam, kad apstrīdētā lēmuma 151. punktā tā bija skaidri konstatējusi, ka īstenotajai koncentrācijai esot varējusi būt negatīva ietekme uz konkurenci Skotijas laša potenciālajā tirgū visā pārkāpuma laikposmā un ka esot bijis vismaz iespējams, ka konkurences mijiedarbība starp prasītāju un *Morpol* gala rezultātā esot ietekmējusi 2012. gada decembra iegādi.
- 502 No konstatējuma, kas veikts 2012. gada 12. decembra spriedumā *Electrabel*/Komisija (T-332/09, EU:T:2012:672, 247. punkts), saskaņā ar kuru, “ja būtu noticis kaitējums konkurencei, pārkāpums būtu vēl smagāks”, nedrīkst secināt *a contrario*, ka pārkāpumu smagāku var padarīt vienīgi tas, ka var tikt pierādītas konkurencei kaitējošas sekas. Proti, tas, ka Vispārējā tiesa ilustrācijai ir norādījusi, ka konkurencei kaitējošu seku esamība būtu padarījusi pārkāpumu smagāku, neļauj secināt, ka tas ir vienīgais gadījums, kas padarītu pārkāpumu smagāku. Lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*, Komisija un Vispārējā tiesa vienkārši nav paudušas nostāju par “starpsituāciju”, kāda ir noteikta iepriekš 495. punktā.

- 503 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma 156. un 157. punktā Komisija paradoksāli esot paskaidrojusi, ka “konkurencei kaitējošu seku esamība pārkāpumu padara smagāku”, kaut gan “koncentrācijas darījuma ietekmes uz tirgu neesamības izvērtēšana *ex post* nebūtu uzskatāma par noteicošu faktoru, lai kvalificētu pārkāpuma smagumu *ex ante* kontroles sistēmas ietvaros”.
- 504 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Komisija ir pārņēmusi tos 2012. gada 12. decembra spriedumā *Electrabel* /Komisija (T-332/09, EU:T:2012:672, 246. un 247. punkts) ietvertos apgalvojumus, kas minēti iepriekš 492. punktā. Ir tikai jāatgādina apsvērumi par interpretāciju, kāda ir jāsniedz šiem minētā sprieduma punktiem (iepriekš 493. punkts).
- 505 Jāpārbauda, vai Komisija apstrīdētā lēmuma 151. punktā pamatoti ir uzskatījusi, ka īstenotajai koncentrācijai esot varējusi būt negatīva ietekme uz konkurenci Skotijas laša potenciālajā tirgū visā pārkāpuma laikposmā un ka “bij[a] vismaz iespējams, ka konkurences mijiedarbība starp prasītāju un *Morpol* gala rezultātā [...] ietekmēj[a] 2012. gada decembra iegādi”.
- 506 Šajā ziņā, pirmkārt, apstrīdētā lēmuma 151. punktā Komisija norādīja, ka *Morpol* agrākais prezidents ģenerāldirektors *M.*, sākot no 2013. gada 1. marta, pēc tam, kad ar prasītāju parakstītajā *SPA* bija ietverts kāds noteikums, bija atkāpies no amata. Komisija uzskata, ka tādējādi prasītājas veiktā 48,5 % līdzdalības *Morpol* kapitālā iegāde, šķiet, esot varējusi ietekmēt tādas stratēģiskus lēmumus *Morpol* kā prezidenta ģenerāldirektora aizstāšana neatkarīgi no faktiskas balsstiesību īstenošanas akcionāru kopsapulcēs.
- 507 Šajā ziņā prasītāja apgalvo, ka 2012. gada decembra iegāde neesot bijusi izšķirošs faktors *M.* lēmumā atteikties no sava amata. Gluži otrādi, tās ieskatā *Morpol* uzņēmuma vadības struktūra, tostarp *M.* atkāpšanās no amata, esot bijusi intensīvu debašu priekšmets *Morpol* valdē vairāk nekā gada garumā.
- 508 Šajā lietā nav iespējams ar pārliecību noteikt, vai 2012. gada decembra iegāde ir ietekmējusi *M.* lēmumu atkāpties no amata.
- 509 Protams, prasītāja parāda, ka par iespējamo *M.* atkāpšanos no amata ir debatēts pat vēl pirms 2012. gada decembra iegādes, uzrādot tostarp *Morpol* valdes 2011. gada 12. un 15. septembra sanāksmju protokolus. Tāpat arī prasītāja norāda, ka *Morpol* esot saskārusies ar būtiskām uzņēmuma vadības problēmām, ka nozīmīgākā *Morpol* aizdevējbanka esot vēlējusies samazināt parāda darījumus *Morpol* un ka šie notikumi esot izraisījuši *Morpol* akciju cenas kritumu, – tā esot noslīdējusi no 21 Norvēģijas kronas (NOK) laikā, kad 2010. gadā tā tika kotēta Oslo biržā, līdz NOK 8 2012. gada novembrī. Komisija neapstrīd šos apstākļus.
- 510 Tomēr tas neizslēdz, ka 2012. gada decembra iegādes noslēgšana, it īpaši šajā ziņā *SPA* iekļautais noteikums, varēja ietekmēt *M.* lēmumu atkāpties no amata. Saskaņā ar *SPA* 12.1.1. pantu *M.* esot apņēmis atkāpties no prezidenta ģenerāldirektora amata vēlākais 2013. gada 1. martā. Turklāt šķiet visai iespējams, ka lēmumu atkāpties no amata, tieši sākot ar 2013. gada 1. martu, ietekmēja *SPA* izpilde. Kā Komisija pamatoti ir uzsvērusi, lai gan prasītāja, gaidot atļauju, atturējās no *SPA* izpildes, *M.* nebija pienākuma pildīt *SPA* 12.1.1. pantu līdz darījuma pabeigšanai.
- 511 Otrkārt, apstrīdētā lēmuma 151. punktā Komisija ir norādījusi, ka prasītāja esot “ar 2012. gada decembra iegādi iekļāvusi lielu daļu *Morpol* gūto ienākumu”. Tādējādi tā ir uzskatījusi, ka “2012. gada decembra iegādes iespējamās finansiālās sekas, kas [prasītājai] mazināja vēlmi saglabāt uz *Morpol* izdarīto konkurences spiedienu, [tika] uzskatītas par pietiekamām, lai kļūtu par pamatu konkurences apdraudējumam”.
- 512 Prasītāja norāda, ka Komisijas apgalvojums, saskaņā ar kuru tas, ka prasītāja ir iekļāvusi lielu daļu *Morpol* gūto ienākumu, ir dzēsis faktorus, kas stimulē konkurences spiediena saglabāšanu, esot nepamatots un katrā ziņā tas neattiecoties uz pārkāpumu. Tā uzskata, ka tas pats attiecoties uz jebkuru

koncentrāciju, kas nav tikusi īstenota, ņemot vērā, ka pēc atļaujas sabiedrības ieguvējas bieži vien ar atpakaļejošu datumu atgūst ienākumus, kas gūti no darbībām starp vienošanās parakstīšanu un tās pabeigšanu.

- 513 Šajā ziņā ir jānorāda, ka situācijas nav vienādas. Proti, šajā lietā prasītāja iekļāva lielu daļu *Morpol* gūto ienākumu, pirms tā bija saņēmusi koncentrācijas atļauju. Tātad vēlme saglabāt uz *Morpol* izdarīto konkurences spiedienu varēja būt daudz mazāka nekā tādās sabiedrības gadījumā, kurai ir tikai izredzes ar atpakaļejošu datumu atgūt ienākumus, kas gūti no darbībām pēc vienošanās parakstīšanas, kad koncentrācijas atļauja būs saņemta.
- 514 Ar abiem iepriekš 506.–513. punktā aplūkotajiem elementiem vien pietiek, lai pamatotu apstrīdētā lēmuma 151. punktā izdarīto konstatējumu, saskaņā ar kuru bija iespējama negatīva ietekme uz konkurenci potenciālajā Skotijas laša tirgū visā pārkāpuma laikposmā.
- 515 Tātad ir jāpārbauda trešā elementa, uz kuru apstrīdētā lēmuma 151. punktā ir balstījusies Komisija, būtiskums, proti, ka, Komisijas ieskatā, nevarot tikt izslēgts, ka prasītāja kā lielākā *Morpol* akcionāre bija ieguvusi privilēģētu piekļuvi datiem par *Morpol* tirgus stāvokli laikposmā no 2012. gada decembra iegādes līdz atļaujas lēmuma pieņemšanai.
- 516 Tātad ir jākonstatē, ka prasītājas veiktie pasākumi, proti, balsstiesību neīstenošana un subjektu nošķirums līdz koncentrācijas atļaujai, nav varējuši atcelt konkurencei kaitējošu risku, ko izraisījuši attiecīgā koncentrācijas īstenošana sākotnēji iecerētajā un Komisijas neatļautajā veidā, lai arī ar šiem pasākumiem varēja tikt mazinātas iespējamās pret konkurenci vērstas sekas.
- 517 No iepriekš izklāstītā izriet, ka šajā lietā ir tāda “starp situācija”, kāda ir definēta iepriekš 495. punktā, proti, situācija, kurā tāda koncentrācija, kas ir īstenota priekšlaicīgi, ir radījusi nopietnas šaubas saistībā ar tās saderīgumu ar iekšējo tirgu, bet par kuru nevar tikt noteikts, vai tās īstenošanai sākotnēji iecerētajā un Komisijas neatļautajā veidā ir bijušas konkurencei kaitējošas sekas.
- 518 Prasītājas tiesas sēdē izvirzītais arguments, saskaņā ar kuru Komisija uz iepriekš 506., 511. un 515. punktā norādītajiem elementiem esot balstījusies tikai iebildumu raksta stadijā, nav faktoloģiski pamatots. Proti, šie elementi ir iekļauti paziņojuma par iebildumiem 138. punktā, kā arī apstrīdētā lēmuma 151. punktā.
- 519 Turklāt prasītāja apgalvo, ka, ja Komisija balstās uz apgalvotā pārkāpuma apgalvotu ietekmi uz tirgu, lai noteiktu pārkāpuma smagumu, tai savi apgalvojumi ir juridiski pietiekami jāpierāda, sniedzot konkrētas un ticamas norādes, kurās ar saprātīgu varbūtību ir parādīta ietekme uz tirgu. Šā apgalvojuma atbalstam prasītāja min 2006. gada 27. septembra spriedumu *Roquette Frères*/Komisija (T-322/01, EU:T:2006:267, 75. punkts), 2006. gada 27. septembra spriedumu *Jungbunzlauer*/Komisija (T-43/02, EU:T:2006:270), 2006. gada 27. septembra spriedumu *Archer Daniels Midland*/Komisija (T-59/02, EU:T:2006:272, 161. punkts) un 2009. gada 6. maija spriedumu *KME Germany u.c./Komisija* (T-127/04, EU:T:2009:142, 68. punkts).
- 520 Šajā ziņā ir jānorāda, ka prasītājas minētā judikatūra ir par aizliegtu vienošanos lietām. Piemēram, 2009. gada 6. maija sprieduma *KME Germany u.c./Komisija* (T-127/04, EU:T:2009:142) 68. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka “[Vispārējā] tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka aizliegtās vienošanās konkrētā ietekme uz tirgu par pietiekami pierādītu ir uzskatāma tad, ja Komisija var sniegt konkrētas un ticamas norādes, kuras ar saprātīgu varbūtību parāda, ka aizliegtā vienošanās ir radījusi ietekmi uz tirgu”.

- 521 Vēl ir jānorāda, ka saskaņā ar Pamatnostādņu sodanaudas noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un EOTK līguma 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.), kas bija piemērojamas iepriekš 519. punktā minētajos Vispārējās tiesas spriedumos, uz kuriem balstās prasītāja, 1.A punktu, lai aprēķinātu naudas sodu atkarībā no pārkāpuma smaguma, Komisija tostarp ņēma vērā “[pārkāpuma] faktisk[o] ietekm[i] uz tirgu gadījumos, kad to [bija] iespējams noteikt”.
- 522 Tātad ar prasītājas minēto judikatūru nevar tikt apstrīdēti apsvērumi, kas izklāstīti iepriekš 495.–501. punktā. Tostarp ir jāatgādina, ka Savienības tiesiskā regulējuma koncentrāciju kontroles jomā mērķis ir nelabojamu un paliekošu konkurences apdraudējumu novēršana (skat. iepriekš 498. punktu).
- 523 Jānorāda, ka attiecībā uz Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpumiem, vērtējot pārkāpuma smagumu, var tikt ņemts vērā vienīgi apstākļi, ka ir iespējamas konkurencei kaitējošas sekas, jo koncentrācija, kas īstenota sākotnēji iecerētajā un Komisijas neatļautajā veidā, ir radījusi nopietnas šaubas par tās saderīgumu ar iekšējo tirgu, pat ja Komisija nepierāda šādu seku esamības “saprātīgu varbūtību”.
- 524 Protams, ja konkurencei kaitējošu seku, kas izriet no koncentrācijas īstenošanas sākotnēji iecerētajā un Komisijas neatļautajā veidā, esamība var tikt pierādīta, tas var padarīt pārkāpumu vēl smagāku par pārkāpumu, kas ietilpst “starpstadijā”. Tas nav šķērslis tam, ka vienīgi apstākļi, ka nevar tikt izslēgtas konkurencei kaitējošas sekas, padara pārkāpumu smagāku par priekšlaicīgu koncentrācijas īstenošanu, ar ko netiek radītas nekādas problēmas konkurencei.
- 525 Visbeidzot, prasītāja uzsver, ka tā vispār neesot guvusi un pat neesot cerējusi gūt kādu labumu no tā, ko Komisija uzskata par koncentrācijas kontroles noteikumu pārkāpumu, jo tā esot izpildījusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta prasības, atturoties no savu balsstiesību *Morpol* īstenošanas.
- 526 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka tas, ka uzņēmums nav guvis nekādu labumu no pārkāpuma, neliedz uzlikt naudas sodu, jo citādi sodam nebūtu atturoša rakstura (skat. iepriekš 473. punktu).
- 527 Turklāt ir jāatgādina, ka apstākļi, ka prasītāja līdz koncentrācijas atļaujai nav īstenojusi savas balsstiesības *Morpol*, Komisija ir ņēmusi vērā kā atbildību mikstinošu apstākli (skat. iepriekš 476. punktu).
- 528 No iepriekš izklāstītā izriet, ka Komisija šajā lietā ir pamatoti ņēmusi vērā apstākli, ka koncentrācija radīja nopietnas šaubas saistībā ar tās saderīgumu ar iekšējo tirgu, kā faktoru, kas pārkāpumu padara smagāku.

c) Par precedentu saistībā ar prasītāju un citām sabiedrībām ņemšanu vērā

- 529 Apstrīdētā lēmuma 159. punktā Komisija ir norādījusi, ka Francijas konkurences uzraudzības iestādes prasītājai (*Pan Fish* laikposmā) jau 2007. gadā esot uzlikušas naudas sodu par *statu quo* pienākuma pārkāpumu, kad tā iegādājās *Fjord Seafood*. Turklāt tā ir norādījusi, ka “tas nozīmē[ja], ka tā n[ebija] pirmā reize, kad [prasītāja] pārkāp[a] *statu quo* pienākumu koncentrācijas darījuma kontroles procedūras laikā”.
- 530 Apstrīdētā lēmuma 163. punktā Komisija ir uzskatījusi, ka “agrākajam sodam bija jānudina [prasītāju] īpaši rūpīgi izvērtēt savus pienākumus saistībā ar koncentrācijas darījuma kontroli 2012. gada decembra iegādes laikposmā” un ka “šajā ziņā *statu quo* pienākuma pārkāpuma esamība valsts līmenī padar[īja] pārkāpumu vēl smagāku”.

531 Turklāt apstrīdētā lēmuma 160. punktā Komisija ir uzsvērusi, ka Regula Nr. 139/2004 bija spēkā jau ilgāk nekā desmit gadus un ka līdzīgas tiesību normas par *statu quo* pienākumu pastāvēja Regulā Nr. 4064/89, kas bija spēkā ilgāk nekā trīspadsmit gadus. Turklāt tā ir norādījusi, ka tā jau esot ierosinājusi lietas pret citām sabiedrībām un tām uzlikusi naudas sodus par Regulas Nr. 4064/89 7. panta 1. punkta pārkāpumu un ka uz Regulas Nr. 4064/89 14. panta pamata tā esot pieņēmusi arī vairākus citus lēmumus. Komisija uzskata, ka prasītājam tādēļ bija “pilnībā jāapzinās atbilstošās tiesību normas un tas, kā Komisija šīs normas piemēro”.

1) Par lietas, kurā tika pieņemts lēmums *Pan Fish/Fjord Seafood*, ņemšanu vērā

532 Prasītāja apgalvo, ka tas, ka tā tiek sodīta stingrāk, pamatojoties uz apgalvojumu, ka tā esot recidiviste, jo ar lēmumu *Pan Fish/Fjord Seafood* tā jau ir tikusi sodīta Francijā, neesot saderīgi ar judikatūru, saskaņā ar kuru recidīvs nozīmē, ka persona ir izdarījusi jaunus pārkāpumus pēc tam, kad ir bijusi sodīta par līdzīgiem pārkāpumiem.

533 Tomēr, kā uzsver Komisija, tā nav uzskatījusi prasītājas izdarītos agrākos procedūras pārkāpumus par atbildību pastiprinošu apstākli. Apstrīdētā lēmuma 201. punktā tā skaidri ir konstatējusi, ka šajā lietā nav atbildību pastiprinošu apstākļu.

534 Turklāt ir jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav izmantojusi jēdzienus “recidīvs” vai “recidivists”. Protams, tā drīzāk ir apstrīdētā lēmuma būtība, nevis terminoloģija, uz kuru ir jāatsaucas, lai pārbaudītu, vai Komisija kā pamatu ir izmantojusi apstākli, ka prasītāja ir recidiviste.

535 Šajā ziņā ir jānorāda, ka recidīva ņemšana vērā “pamudinātu uzņēmumus, kuriem ir tendence pārkāpt konkurences noteikumus, mainīt savu uzvedību” (spriedums, 2007. gada 12. decembris, *BASF un UCB /Komisija*, T-101/05 un T-111/05, EU:T:2007:380, 67. punkts). Šajā lietā Komisija apstrīdētajā lēmumā pat netieši nav konstatējusi, ka ir jāuzliek lielāks sods, pamatojoties uz to, ka lēmumā *Pan Fish/Fjord Seafood* uzliktais sods neesot bijis pietiekams, lai atturētu prasītāju no citu pārkāpumu izdarīšanas. Punktos, kuros aplūkota naudas soda nepieciešamā preventīvā iedarbība, proti, apstrīdētā lēmuma 157., 172. un 206. punktā, Komisija ir tikai atsaukusies uz prasītājas lielumu, uz apstākli, ka attiecīgais darījums esot radījis nopietnas šaubas par tā saderīgumu ar iekšējo tirgu, un uz apstākli, ka nevar tikt izslēgts konkurences apdraudējums. Pretēji tam, ko uzskata prasītāja, Komisija tāpat nav ņēmusi vērā apgalvoto prasītājas recidīvu. Tāpat prasītājas argumentācija ir balstīta uz kļūdainu premisu.

536 Kā izriet no apstrīdētā lēmuma 163. punkta, Komisija ir uzskatījusi, ka “agrākajam sodam bija jānodrošina [prasītāju] īpaši rūpīgi izvērtēt savus pienākumus saistībā ar koncentrācijas darījuma kontroli 2012. gada decembra iegādes laikposmā”. “Šajā ziņā” Komisija ir konstatējusi, ka *statu quo* pienākuma pārkāpuma esamība valsts līmenī esot padarījusi pārkāpumu vēl smagāku.

537 Šajā ziņā ir jānorāda, ka iepriekš 258. punktā tika konstatēts, ka Komisijai bija tiesības ņemt vērā apstākli, ka prasītājam jau bija uzlikts naudas sods valsts līmenī par priekšlaicīgu koncentrācijas īstenošanu un ka lielam Eiropas uzņēmumam, kuram jau ir bijis uzlikts naudas sods – lai gan tikai valsts līmenī – par priekšlaicīgu koncentrācijas īstenošanu, bija jābūt īpaši rūpīgam.

538 Tas ir elements, kas var tikt ņemts vērā, izvērtējot, pirmkārt, nolaidības esamību prasītājas rīcībā un, otrkārt, šīs nolaidības pakāpi.

539 Apstrīdētā lēmuma 159. un 163. punktā Komisija ir ņēmusi vērā precedenta esamību lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Pan Fish/Fjord Seafood*, kā elementu, kas ir paaugstinājis prasītājas nolaidības pakāpi un kas šajā ziņā “[ir] padar[ījis] pārkāpumu vēl smagāku”. Proti, apstrīdētā lēmuma 163. punktā ietvertais apgalvojums, saskaņā ar kuru agrākajam sodam bija jānodrošina prasītāju īpaši rūpīgi izvērtēt

savus pienākumus saistībā ar koncentrācijas darījuma kontroli, būtībā attiecas uz nolaidības pakāpi. Tiesas sēdē Komisija apstiprināja, ka apstrīdētajā lēmumā uz lietu, kurā tika pieņemts lēmums *Pan Fish/Fjord Seafood*, tā esot balstījusies vienīgi kā uz faktoru, kas attiecās uz prasītājas nolaidības pakāpi.

540 Tiesas sēdē prasītāja piekrita, ka Komisija lietu, kurā tika pieņemts lēmums *Pan Fish/Fjord Seafood*, esot ņēmusi vērā, vērtējot nolaidību. Tomēr prasītāja apgalvoja, ka šī lieta neesot būtiska, vērtējot nolaidības esamību vai tās pakāpi, jo faktiskie apstākļi minētās lietas pamatā esot bijuši pilnībā atšķirīgi no faktiskajiem apstākļiem izskatāmajā lietā, tādējādi prasītāja neesot varējusi no tās izdarīt jebkādus lietderīgus secinājumus izskatāmajai lietai.

541 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, protams, ir tiesa, ka lēmums *Pan Fish/Fjord Seafood* nebija par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretāciju (skat. iepriekš 258. punktu). Tomēr tas, ka prasītājai jau ir bijis uzlikts naudas sods – lai gan tikai valsts līmenī – par priekšlaicīgu koncentrācijas istenošanu, nozīmē, ka prasītājai bija jābūt īpaši rūpīgai (skat. iepriekš 258. punktu). Šajā ziņā precedenta esamība paaugstināja prasītājas nolaidības pakāpi, un tas ir faktors, kas padarīja pārkāpumu vēl smagāku.

542 Tātad Komisija, ņemot vērā lietu, kurā tika pieņemts lēmums *Pan Fish/Fjord Seafood*, vērtējot pārkāpuma smagumu, nav pieļāvusi kļūdu.

2) Par lietu saistībā ar citām sabiedrībām ņemšanu vērā

543 Prasītāja norāda, ka apstrīdētā lēmuma 160. punktā ietvertajā apgalvojumā, saskaņā ar kuru “Komisija jau ir ierosinājusi lietas pret citām sabiedrībām un tām uzlikusi naudas sodus par regulas [Nr. 4064/89] 7. panta 1. punkta pārkāpumu”, nav ņemta vērā būtiskā problēma, ka neviena no šīm lietām neattiecas uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta vai uz Regulas Nr. 4064/89 7. panta 3. punkta tvērumu.

544 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 160. punktā Komisija ir norādījusi, ka Regula Nr. 139/2004 bija spēkā jau vairāk nekā desmit gadus un ka līdzīgas tiesību normas par *statu quo* pienākumu pastāvēja Regulā Nr. 4064/89, kas bija spēkā ilgāk nekā trīspadsmit gadus. Turklāt tā ir norādījusi, ka tā jau esot ierosinājusi lietas pret citām sabiedrībām un tām uzlikusi naudas sodus par Regulas Nr. 4064/89 7. panta 1. punkta pārkāpumu un ka uz Regulas Nr. 4064/89 14. panta pamata tā esot pieņēmusi arī vairākus citus lēmumus.

545 Ar šādu rīcību Komisija būtībā ir pamatojusi apstākli, ka tai vairs nav jāizrāda “ieciētība”, nosakot naudas sodus saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 14. pantu.

546 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Komisija, protams, var izvēlēties maza apmēra naudas sodu uzlikšanu, kad tā tiesību normu, kurā tai ir ļauts uzlikt naudas sodu, piemēro pirmo reizi vai pirmās reizes. Tomēr Komisija var likumīgi uzskatīt, ka tai vairs nav iemesla šādi rīkoties, kad tā jau vairākas reizes ir uzlikusi naudas sodus, piemērojot šo tiesību normu.

547 Prasītājas arguments, saskaņā ar kuru precedenti neattiecoties uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu vai Regulas Nr. 4064/89 7. panta 3. punktu, šajā kontekstā nav būtiski. Proti, precedentu, kuros naudas sodi ir tikuši uzlikti uz Regulas Nr. 4064/89 14. panta pamata, esamība varēja brīdināt prasītāju, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpuma gadījumā tai pastāv smagu sodu uzlikšanas risks. Īpaši apstākļi, ka Komisija lēmumā *Electrabel* jau ir uzlikusi smagu sodu, proti, naudas sodu 20 miljonu EUR apmērā, varēja sniegt prasītājai norādi par to, ka attiecīgās koncentrācijas priekšlaicīgas istenošanas gadījumā tai pastāv smagu sodu uzlikšanas risks.

- 548 Attiecībā uz prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru Komisija neesot uzsākusi izmeklēšanu un nav uzlikusi naudas sodu lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Yara/Kemira GrowHow*, ir tikai jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 160. punktā un šī pēdējā minētā 64. un 65. zemsvītras piezīmē Komisija nav balstījusies uz šo lietu.
- 549 Visbeidzot, prasītāja apgalvo, ka secinājumā apstrīdētā lēmuma 163. punktā, saskaņā ar kuru agrāku procedūras pārkāpuma lietu esamība saistībā ar prasītāju, kā arī ar citām sabiedrībām padara prasītājas pārkāpumu vēl smagāku, esot ietvertas acīmredzamas juridiskas un faktu kļūdas.
- 550 Tomēr apstrīdētā lēmuma 163. punktā Komisija ir norādījusi, ka “agrākajam sodam”, proti, sodam, kas tika uzlikts lēmumā *Pan Fish/Fjord Seafood*, bija jānodrošina prasītāju īpaši rūpīgi izvērtēt savus pienākumus un ka “šajā ziņā *statu quo* pienākuma pārkāpuma esamība valsts līmenī padar[īja] pārkāpumu vēl smagāku”. Tātad apstrīdētā lēmuma 163. punktā Komisija ir tikai konstatējusi, ka agrāka prasītājas izdarīta pārkāpuma esamība lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Pan Fish/Fjord Seafood*, padarīja pārkāpumu vēl smagāku. Tomēr tā nav konstatējusi, ka agrāku procedūras pārkāpuma lietu esamība saistībā ar citām sabiedrībām būtu padarījusi prasītājas pārkāpumu vēl smagāku.
- 551 No iepriekš izklāstītā izriet, ka piektā pamata otrā daļa ir jānoraida.

3. Par trešo daļu – apgalvotā pārkāpuma ilguma kļūdainu vērtējumu

- 552 Prasītāja apgalvo, ka, lai attaisnotu savu atteikumu izslēgt pirmspaziņošanas laikposmu no pārkāpuma ilguma, apstrīdētā lēmuma 173. punktā Komisija esot kļūdaini apgalvojusi, ka prasītāja pirmspaziņošanas posmā neesot bijusi pietiekami pretimnākoša attiecībā uz informācijas paziņošanu. Prasītājas ieskatā Komisija apstrīdētajā lēmumā, vērtējot pārkāpuma ilgumu, neesot ievērojusi vienlīdzīgas attieksmes principu, jo neesot pieņēmusi to pašu pieeju, kāda bija lēmuma *Electrabel* pamatā un kuras būtība bija izslēgt no pārkāpuma ilguma pirmspaziņošanas posmu un koncentrācijas kontroles posmu.
- 553 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.
- 554 Vispirms ir jāatgādina, ka apstrīdētā lēmuma 128. un 165. punktā Komisija ir konstatējusi, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums ir bijis tūlītējs pārkāpums un ka šis pārkāpums šajā lietā tika izdarīts 2012. gada 18. decembrī, proti, brīdī, kad tika noslēgta 2012. gada decembra iegāde.
- 555 Apstrīdētā lēmuma 128. un 166. punktā Komisija tāpat arī ir norādījusi, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums esot bijis turpināts pārkāpums, kas esot turpinājies tik ilgi, kamēr Komisija nebija atzinusi darījumu par saderīgu ar iekšējo tirgu atbilstoši Regulai Nr. 139/2004. Komisija uzskata, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums šajā lietā sākās 2012. gada 18. decembrī un beidzās atļaujas lēmuma pieņemšanas brīdī 2013. gada 30. septembrī.
- 556 Tādējādi Komisija ir pieņēmusi, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpuma ilgums esot bijis deviņi mēneši un divpadsmit dienas. Tā ir uzskatījusi, ka šis laikposms var tikt uzskatīts par īpaši ilgu, īpaši tāpēc, ka tas attiecas uz koncentrācijas darījumu, kuram ir raksturīgas iespējamās pretkonkurences sekas.
- 557 Visbeidzot, Komisija ir uzskatījusi, ka ir bijis “pamatoti ar tās rīcības brīvību regulas [Nr. 139/2004] 7. panta 1. punkta pārkāpuma ilguma aprēķināšanai ņemt vērā gan pirmspaziņošanas posmu, gan padziļinātās izmeklēšanas I posma laikposmu”. Pirmkārt, Komisija šajā ziņā ir atgādinājusi, ka paredzētais darījums bija radījis nopietnas šaubas saistībā ar Skotijas laša potenciālo tirgu un ka nevarēja tikt izslēgts, ka ir radies konkurences apdraudējums. Komisija ir uzskatījusi, ka šajos apstākļos naudas sodam ir jārada iespējami spēcīgāka atturošā iedarbība. Otrkārt, Komisija ir norādījusi, ka

prasītāja pirmspaziņošanas posmā neesot bijusi pietiekami pretimnākoša attiecībā uz informācijas paziņošanu, lai pamatotu šā laikposma izslēgšanu no pārkāpuma kopējā ilguma, to iemeslu dēļ, kas detalizēti paskaidroti apstrīdētā lēmuma 174.–194. punktā.

- 558 Prasītāja neapstrīd, ka Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta pārkāpums esot tūlītējs pārkāpums. Piektā pamata trešā daļa attiecoties tikai uz Komisijas veikto Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpuma ilguma vērtējumu.
- 559 Attiecībā uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpuma ilgumu ir jāatgādina, ka 2012. gada 12. decembra sprieduma *Electrabel/Komisija* (T-332/09, EU:T:2012:672) 212. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka “spēja īstenot noteicošu ietekmi pār kontrolē esošo uzņēmumu viennozīmīgi iekļaujas laikā, kas ir skaitāms no kontroles iegūšanas brīža līdz tās beigām” un ka “subjekts, kas ir ieguvis kontroli pār uzņēmumu, turpina to īstenot, pārkāpjot Regulas Nr. 4064/89 7. panta 1. punktā paredzēto apturēšanas pienākumu, līdz brīdim, kad šis subjekts to pārtrauc, saņemot Komisijas atļauju vai atsakoties no kontroles”. Turklāt minētā sprieduma 212. punktā Vispārējā tiesa precizēja, ka “pārkāpums turpinās tik ilgi, cik ilgi pastāv pārkāpjot 7. panta 1. punktu iegūtā kontrole un kamēr Komisija nav koncentrāciju atļāvusi”, un ka līdz ar to “Komisija ir pamatoti kvalificējusi pārkāpumu kā tādu, kas ir turpinājies līdz koncentrācijas atļaušanas datumam vai attiecīgā gadījumā līdz agrākam datumam, ņemot vērā lietas apstākļus”.
- 560 Šie apsvērumi, kas attiecas uz Regulas Nr. 4064/89 7. panta 1. punktu, pēc analogijas ir piemērojami Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punktam.
- 561 Piemērojot šos principus, Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpuma sākuma brīdis, kā Komisija to ir pamatoti konstatējusi, bija 2012. gada 18. decembris, proti, attiecīgās koncentrācijas īstenošanas brīdis. Turklāt prasītāja neapstrīd sākuma brīdi, kādu Komisija ir atzinusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpumam.
- 562 Attiecībā uz brīdi, kad pārkāpums ir beidzies, no iepriekš 559. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums beidzas brīdī, kad Komisija atļauj koncentrāciju, vai brīdī, kad attiecīgais uzņēmums atsakās no kontroles. Arī Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums beidzas brīdī, kad Komisija ir piešķirusi iespējamu atkāpi no apturēšanas pienākuma saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 3. punktu.
- 563 Tātad šajā lietā Komisija pamatoti ir konstatējusi, ka pārkāpums ir beidzies brīdī, kad Komisija atļāva koncentrāciju, proti, 2013. gada 30. septembrī. Proti, Komisija nav nedz piešķirusi atkāpi no apturēšanas pienākuma, nedz prasītāja to ir lūgusi, un šī pēdējā minētā nevienu brīdi nav atteikusies no kontroles pār *Morpol*. Tātad Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpums, kā Komisija to ir konstatējusi, turpinājās no 2012. gada 18. decembra līdz 2013. gada 30. septembrim jeb deviņus mēnešus un divpadsmit dienas.
- 564 Apstrīdētā lēmuma 172.–195. punktā Komisija detalizēti ir pamatojusi savu lēmumu neizslēgt no Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpuma ilguma aprēķināšanas nedz pirmspaziņošanas posmu, nedz padziļinātās izmeklēšanas I posma laikposmu.
- 565 Prasītāja uzskata, ka Komisijai no pārkāpuma ilguma esot bijis jāizslēdz pirmspaziņošanas posms, un tā apstrīd vairākus apstrīdētā lēmuma 172.–195. punktā ietvertus apsvērumus.
- 566 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, ja Komisija konstatē deviņus mēnešus un divpadsmit dienas ilgu pārkāpumu, ir pilnīgi ierasts, ka šis ilgums tiek ņemts vērā naudas soda noteikšanas nolūkā. Protams, Komisija saskaņā ar savu diskrecionāro varu var pieņemt lēmumu par kādas pārkāpuma ilguma daļas neņemšanu vērā, tieši tāpat kā tai ir tiesības pieņemt lēmumu par lietas neierosināšanu saistībā ar kādu pārkāpumu. Tomēr Komisijai principā nepastāv pienākums neņemt vērā kādu pārkāpuma ilguma daļu.

- 567 Kad prasītājai tiesas sēdē tika uzdots jautājums, kāpēc tā uzskata, ka pastāv pienākums izslēgt no pārkāpuma ilguma pirmspaziņošanas posmu, prasītāja precizēja, ka šis arguments esot bijis balstīts vienīgi uz vienlīdzīgas attieksmes principu un ka prasītāja pieprasot tādu pašu attieksmi, kāda lēmumā *Electrabel* tika piešķirta sabiedrībai *Electrabel*.
- 568 Šajā ziņā ir jānorāda, ka lēmuma *Electrabel* 215. punktā Komisija “savā rīcības brīvībā un neatkāpjoties no savas principiālās nostājas” nolēma neņemt vērā laikposmu, kurā ietilpst pirmspaziņošanas un koncentrācijas kontroles posms, un konstatēt pārkāpuma esamību tikai līdz brīdim, kad *Electrabel* paziņoja par koncentrāciju Komisijai.
- 569 Tomēr lēmuma *Electrabel* 211. punktā Komisija arī konstatēja, ka Regulas Nr. 4064/89 7. panta pārkāpums var beigties tikai tad, kad Komisija atļauj koncentrāciju vai attiecīgā gadījumā piešķir atkāpi.
- 570 Jākonstatē, ka vienīgi apstākļi, ka Komisija kādā lietā ir nolēmusi neņemt vērā vienu pārkāpuma ilguma daļu un to nepārprotami darījusi “savā rīcības brīvībā un neatkāpjoties no savas principiālās nostājas”, nevar grozīt piemērojamās tiesību normas ietvaru.
- 571 2012. gada 12. decembra sprieduma *Electrabel*/Komisija (T-332/09, EU:T:2012:672) 212. punktā izdarītā atsauce uz “agrāk[u] datum[u] [līdz koncentrācijas atļaušanai], ņemot vērā lietas apstākļus”, ir jāsaprot kā atsauce uz Komisijas iespēju tās rīcības brīvībā neņemt vērā kādu pārkāpuma posmu tā ilguma noteikšanas nolūkā. No tā neizriet Komisijas pienākums kā pārkāpuma beigu datumu pieņemt datumu, kas ir agrāks par datumu, kurā Komisija ir atļāvusi koncentrāciju.
- 572 Lai pamatotu savu lēmumu neizslēgt no Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpuma ilguma nedz pirmspaziņošanas posmu, nedz koncentrācijas kontroles laikposmu, Komisija apstrīdētā lēmuma 172. punktā ir norādījusi, ka ieplānotais darījums esot radījis nopietnas šaubas par tā saderīgumu ar iekšējo tirgu un ka nevarēja tikt izslēgts, ka pēc darījuma īstenošanas un pirms tā atļaujas esot radies – vismaz noteiktā mērā – konkurences aizskārums.
- 573 Ar šo apsvērumu vien pietiek pamatojumam, kāpēc Komisija nav pieņēmusi to pašu pieeju, kuru tā izmantoja kā pamatu savā lēmumā *Electrabel*, kura būtība bija izslēgt no pārkāpuma ilguma laikposmu, kurā ietilpst pirmspaziņošanas un koncentrācijas kontroles posms.
- 574 Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*, Komisija konstatēja, ka koncentrācija nav radījusi problēmas konkurencei. Tas nozīmē, ka šai koncentrācijas priekšlaicīgai īstenošanai nebija konkurencei kaitējošu seku.
- 575 Tomēr šajā lietā konkurencei kaitējošu seku esamība koncentrācijas priekšlaicīgas īstenošanas dēļ nevarēja tikt izslēgta (skat. iepriekš 505.–517. punktu). Šajos apstākļos nebūtu pienācīgi, ja Komisija izslēgtu no pārkāpuma ilguma laikposmu, kurā ietilpst pirmspaziņošanas un koncentrācijas kontroles posms. Proti, konkurencei kaitējošu seku iespēja tādā gadījumā palielina pārkāpuma ilgumu. Proti, prasītājas situācija un sabiedrības *Electrabel* situācija lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*, nav salīdzināmas, tādējādi prasītāja nevar lietderīgi atsaukties uz vienlīdzīgas attieksmes principu.
- 576 No tā izriet, ka nav jāpārbauda prasītājas argumenti, kuru mērķis ir apstrīdēt Komisijas vērtējumu apstrīdētajā lēmumā, saskaņā ar kuru prasītāja esot izrādījusi atturību, sniedzot Komisijai visu atbilstīgo informāciju saistībā ar tirgu. Pat pieņemot, ka prasītāja koncentrācijas paziņošanas procedūras laikā būtu izrādījusi vēlmi sadarboties, kā tā apgalvo, tas neattaisnotu tās pašas pieejas, kāda tika izmantota lēmumā *Electrabel*, piemērošanu un laikposma, kurā ietilpst pirmspaziņošanas un koncentrācijas kontroles posms, izslēgšanu no Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpuma ilguma.

577 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija ir pareizi novērtējusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpuma ilgumu un ka tā pamatoti nav izslēgusi no pārkāpuma ilguma nedz pirmspaziņošanas posmu, nedz koncentrācijas kontroles laikposmu.

578 Tādēļ piektā pamata trešā daļa ir jānoraida.

4. Par ceturto daļu – naudas soda nesamērīgumu

579 Piektā pamata ceturrtā daļa ir formulēta trijos iebildumos, no kuriem pirmais ir par to, ka naudas sods pārsniedzot to, kas ir nepieciešams izvērītajam mērķim, otrs – par to, ka naudas sods neesot samērīgs salīdzinājumā ar apgalvoto pārkāpumu ilgumu un smagumu, un trešais – par to, ka naudas sods esot pārmērīgs un esot jāsamazina.

580 Vispirms ir jāatgādina, ka samērīguma princips prasa, lai Savienības iestāžu tiesību akti nepārsniegtu to, kas ir piemērots un vajadzīgs, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteiktos leģitīmos mērķus, ievērojot, ka, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais un tā radītie traucējumi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem. No tā izriet, ka naudas sodi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem – proti, ar konkurences noteikumu ievērošanu – un ka uzņēmumam par pārkāpumu konkurences jomā piemērotā naudas soda apmēram ir jābūt samērīgam ar pārkāpumu, novērtējot to kopumā un tostarp ņemot vērā tā smagumu (skat. spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel*/Komisija, T-332/09, EU:T:2012:672, 279. punkts un tajā minētā judikatūra).

581 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 139/2004 16. pantu Eiropas Savienības Tiesai ir neierobežota jurisdikcija pārskatīt lēmumus, ar kuriem Komisija ir noteikusi naudas sodu vai kavējuma naudu; tā var atcelt, samazināt vai palielināt uzlikto naudas sodu vai kavējuma naudu. Šī jurisdikcija piešķir tai tiesības ne tikai pārbaudīt noteiktā soda likumību, bet arī ar savu vērtējumu aizstāt Komisijas vērtējumu un tādējādi atcelt, samazināt vai palielināt uzlikto naudas sodu vai kavējuma naudu (skat. spriedumu, 2011. gada 8. decembris, *KME Germany u.c./Komisija*, C-272/09 P, EU:C:2011:810, 103. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā ziņā skat. arī spriedumu, 2011. gada 5. oktobris, *Romana Tabacchi*/Komisija, T-11/06, EU:T:2011:560, 265. punkts).

a) Par pirmo iebildumu – par to, ka naudas sods pārsniedzot to, kas ir nepieciešams izvērītajam mērķim

582 Prasītāja atgādina, ka apstrīdētā lēmuma 206. punktā Komisija ir uzskatījusi, ka būtisks naudas sods ir nepieciešams, lai nodrošinātu atturošu iedarbību. Prasītāja piekrīt, ka 2012. gada 12. decembra spriedumā *Electrabel*/Komisija (T-332/09, EU:T:2012:672, 282. punkts) Komisijai “ir [bijis] pamats ņemt vērā nepieciešamību šiem sodiem nodrošināt pietiekami atturošu iedarbību”. Tomēr prasītāja uzskata, ka tas pats par sevi nepadara naudas sodu par “nepieciešamu” šajā lietā izvērītā mērķa sasniegšanai. Tāsprāt, ar lēmumu, ar kuru konstatēts pārkāpums un paskaidrots Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta tvērums, šajā lietā esot bijis pietiekami, lai nodrošinātu tiesisko noteiktību, un tas būtu bijis vismazāk apgrūtinošais pasākums.

583 Šajā ziņā ir jānorāda, ka vairāki prasītājas argumenti, kuru mērķis ir konstatēt, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, uzliekot naudas sodu, kas pārsniedz simbolisku naudas sodu, jau tika noraidīti ceturrtā pamata pārbaudē.

584 Attiecībā, konkrētāk, uz naudas soda atturošo iedarbību ir jāatgādina, ka vienkāršam lēmumam, ar kuru konstatēts pārkāpums un paskaidrots Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta tvērums, nebūtu tāda pati atturoša iedarbība kā apstrīdētajam lēmumam, kurā tika uzlikts naudas sods 20 miljonu

EUR apmērā (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel*/Komisija, T-332/09, EU:T:2012:672, 295. punkts). Tātad bija jāuzliek būtisks naudas sods, lai sasniegtu mērķi nodrošināt konkurences tiesību normu turpmāku ievērošanu.

585 Tas vien, ka pārkāpumi ir izdarīti aiz nolaidības, nenozīmē, ka nebija jāuzliek naudas sodi, kuru apmērs ir pietiekami atturošs. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka lieta, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*, arī attiecās uz pārkāpumu, kas izdarīts aiz nolaidības (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel*/Komisija, T-332/09, EU:T:2012:672, 276. punkts).

586 Attiecībā uz prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru šī lieta attiecoties uz iespējamu pārkāpumu, kas izdarīts aiz atvainojamas maldības, interpretējot Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu, ir pietiekami atgādināt, ka prasītājas rīcība bija nolaidīga un tās rīcībā nebija nevienas atvainojamas kļūdas (skat. otrā pamata pārbaudi, kā arī iepriekš 484. punktu).

587 Tātad piektā pamata ceturtās daļas pirmajā iebildumā prasītāja nav izvirzījusi nevienu argumentu, ar kuru varētu tikt apstrīdēts uzliktā naudas soda samērīgums.

b) Par otro iebildumu – par to, ka naudas sods neesot samērīgs salīdzinājumā ar apgalvoto pārkāpumu ilgumu un smagumu

588 Prasītāja apgalvo, ka apgalvotā pārkāpuma smaguma un ilguma vērtējumā pieļauto juridisko un faktisko kļūdu dēļ naudas sods esot acīmredzami nesamērīgs salīdzinājumā ar apgalvotā pārkāpuma faktisko ilgumu un smagumu.

589 Šajā ziņā ir pietiekami atgādināt, ka prasītājas argumenti saistībā ar apgalvotajām Komisijas kļūdām, ko tā esot pieļāvusi pārkāpumu smaguma un ilguma vērtējumā, tika noraidīti piektā pamata otrās un trešās daļas pārbaudē.

590 Tādēļ piektā pamata ceturtās daļas otrais iebildums ir jānoraida.

c) Par trešo iebildumu – par to, ka naudas sods esot pārmērīgs un esot jāsamazina

591 Prasītāja norāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija esot uzlikusi naudas sodu, kas ir līdzvērtīgs lēmumā *Electrabel* uzliktajam [naudas sodam], kaut gan starp abām lietām pastāvot nozīmīgas atšķirības, īpaši attiecībā uz apgalvoto pārkāpumu ilgumu un uzņēmumu kopējo apgrozījumu. Tā uzsver, ka pārkāpuma ilgums lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*, esot 4,5 reizes lielāks par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 1. punkta pārkāpuma ilgumu izskatāmajā lietā. Turklāt prasītāja norāda, ka lēmumā *Electrabel* uzliktais naudas sods esot bijis līdzvērtīgs pārkāpuma izdarītāja kopējo ienākumu 0,04 % pretstatā 1 % izskatāmajā lietā. Turklāt tā uzsver, ka lēmumā *Electrabel* uzliktais naudas sods esot bijis līdzvērtīgs tikai 0,42 % no maksimālā atļautā naudas soda pretstatā 10 % izskatāmajā lietā. Turklāt *Electrabel* uzliktais naudas sods esot bijis līdzvērtīgs aptuveni 1/13 daļai no darījuma vērtības, kamēr izskatāmajā lietā tas esot bijis 1/6 daļa no darījuma vērtības.

592 Šajā ziņā ir jāatgādina, un tam prasītāja ir piekritusi, ka Komisijas lēmumu pieņemšanas prakse nav paredzēts kā juridiskais ietvars naudas sodiem konkurences jomā (skat. spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel*/Komisija, T-332/09, EU:T:2012:672, 259. punkts un tajā minētā judikatūra).

593 Šajā ziņā prasītāja uzsver, ka tā nelūdz Vispārējo tiesu piemērot tādu pašu matemātisku formulu, kāda tika piemērota lēmumā *Electrabel*; tas izraisītu prasītājai uzliktā naudas sodu samazinājumu atbilstoši koeficientam 25. Tomēr tā lūdz Vispārējo tiesu, lai tā, īstenojot savu neierobežoto kompetenci, ņemtu vērā krasi atšķirīgo attieksmi pret *Electrabel* un prasītāju un lai tā pienācīgi ņemtu vērā lietas apstākļus.

- 594 Jānorāda, ka naudas sods šajā lietā, protams, ir daudz lielāks, skatot to kopsakarā ar prasītājas apgrozījumu, nekā tas, kas tika uzlikts lēmumā *Electrabel*, lai gan absolūtos skaitļos šie naudas sodi ir vienādi (abās lietās 20 miljoni EUR). Tomēr ir jāatgādina, ka Komisijas iepriekšējiem lēmumiem naudas sodu jomā ir nozīme saistībā ar vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu tikai tad, ja tiek pierādīts, ka šo lietu, par kurām ir pieņemti citi lēmumi, apstākļi ir salīdzināmi ar izskatāmās lietas apstākļiem (skat. spriedumu, 2012. gada 29. jūnijs, *E.ON Ruhrgas* un *E.ON/Komisija*, T-360/09, EU:T:2012:332, 262. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 595 Izskatāmajā lietā, pirmkārt, ir jāņem vērā, ka lēmumā *Electrabel* Komisija uzlika naudas sodu par Regulas Nr. 4064/89 7. panta 1. punkta pārkāpumu. Šajā lietā Komisija pamatoti uzlika divus naudas sodus par Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpumiem.
- 596 Otrkārt, ir jāņem vērā apstākļi, ka šajā lietā plānotais darījums radīja nopietnas šaubas par tā saderīgumu ar iekšējo tirgu un ka koncentrācijas priekšlaicīgai īstenošanai varēja būt negatīva ietekme uz konkurenci, pretēji tam, kā tas bija lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*. Vienīgi ar šo apstākli ir pamatojama daudz būtiskāka naudas soda nekā lēmumā *Electrabel* uzliktais naudas sods uzlikšana.
- 597 Šajā ziņā prasītāja apgalvo, ka Komisija savā lēmumā *Electrabel* esot uzsvērusi, ka tas, ka darījums neradīja problēmas konkurencei, neesot varējis ietekmēt pārkāpuma nopietnību un ka kaitējuma konkurencei sekas esamība pārkāpumu būtu padarījusi vēl nopietnāku. Prasītāja uzskata, ka nedz lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*, nedz šajā lietā neesot bijis ietverts kāds faktiskais kaitējums konkurencei.
- 598 Šajā ziņā ir tikai jāatgādina, pirmkārt, ka fakts, ka koncentrācija rada nopietnas šaubas saistībā ar tās saderīgumu ar iekšējo tirgu, padara šīs koncentrācijas priekšlaicīgu īstenošanu smagāku par tādas koncentrācijas priekšlaicīgu īstenošanu, kura nerada problēmas konkurencei, ja vien konkrētajā gadījumā nevar izslēgt, ka tās īstenošana sākotnēji iecerētajā un Komisijas neatļautajā veidā būtu varējusi būt kaitējuma konkurencei sekas (skat. iepriekš 500. punktu), un, otrkārt, ka šajā lietā koncentrācijas priekšlaicīgas īstenošanas negatīvā ietekme uz koncentrāciju nevar tikt izslēgta (skat. iepriekš 514. punktu).
- 599 Vēl prasītāja apgalvo, ka šīs lietas konteksts, proti, pirmkārt, Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā atbrīvojuma izmantošana, otrkārt, Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzēto nosacījumu vienlaicīga ievērošana un, treškārt, pilnīga sadarbība ar Komisiju, izstrādājot pienācīgu korektīvu pasākumu kopumu, jebkādu iespējamu faktisku atšķirību no lietas, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*, padarot nenozīmīgu.
- 600 Attiecībā uz pirmo elementu ir jānorāda, ka izskatāmā lieta ir par pārkāpumu, kas izdarīts aiz nolaidības – tieši tāpat kā attiecīgais pārkāpums lietā, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*. Tas, ka prasītājas kļūda varēja attiekties uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā izņēmuma tvērumu, nepadara pārkāpumu mazāk smagu.
- 601 Attiecībā uz otro elementu ir jānorāda, ka apstākļus, ka prasītāja koncentrācijas kontroles procedūras laikā neizmantoja savas balsstiesības *Morpol* un ka tā saglabāja *Morpol* kā no prasītājas nošķirtu izņēmumu, Komisija ir ņēmusi vērā kā atbildību mikstinošus apstākļus (apstrīdētā lēmuma 196. un 198. punkts). Tomēr ir jāatgādina, ka šie pasākumi neizslēdz, ka koncentrācijas priekšlaicīgai īstenošanai varēja būt negatīva ietekme uz konkurenci (skat. iepriekš 516. punktu).
- 602 Attiecībā uz trešo elementu Komisija pamatoti uzsver, ka ierosināt korektīvus pasākumus esot bijis pašas prasītājas komercinteresēs. Ja prasītāja nebūtu ierosinājusi šādus pasākumus, Komisija būtu uzsākusi otrā posma procedūras, ar kurām pārkāpums turpinātos vēl ilgāk un kuru rezultāts beigu beigās varētu būt koncentrācijas aizliegšana. Tas, ka prasītāja ierosināja pienācīgus korektīvus pasākumus, nepadara pārkāpumu mazāk smagu.

- 603 Attiecībā uz izskatāmās lietas un lietas, kurā tika pieņemts lēmums *Electrabel*, salīdzinājumu vēl ir jānorāda, ka fakts, ka pagātnē Komisija par kādiem konkrētiem pārkāpumiem ir uzlikusi naudas sodus kādā konkrētā apmērā, nevar tai liegt palielināt šo sodu apmēru, nepārkāpjot attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteikto robežu, ja tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu Savienības konkurences politikas īstenošanu. Proti, Savienības konkurences noteikumu efektīva piemērošana tieši prasa, lai Komisija jebkurā laikā naudas sodu apmēru varētu pielāgot šīs politikas prasībām (skat. spriedumu, 2012. gada 12. decembris, *Electrabel/Komisija*, T-332/09, EU:T:2012:672, 286. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 604 Šajā ziņā prasītāja apgalvo, ka šī lieta neattiecoties uz skaidru *statu quo* pienākuma pārkāpumu un ka drīzāk tā attiecoties uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta kļūdainu interpretāciju atvainojamas maldības dēļ. Tādējādi prasītājas ieskatā naudas soda līmenis šajā lietā nevarot tikt pamatots ne ar vienu konkurences politikas argumentu.
- 605 Attiecībā uz šo prasītājas argumentu ir tikai jāatgādina, ka prasītājas rīcība bija nolaidīga un tās rīcībā nebija nevienas atvainojamas kļūdas (skat. otrā pamata pārbaudi, kā arī iepriekš 484. punktu).
- 606 Vēl ir jānorāda, ka abu šajā lietā uzlikto naudas sodu kopsumma atbilst aptuveni 1 % no prasītājas apgrozījuma. Šajā ziņā Komisija norāda, ka šī summa atbilstot 10 % no atļautā maksimālā apmēra.
- 607 Iebildumu rakstā Komisija pamatoti uzsver, ka izvēle noteikt naudas sodu apmēru atļautās amplitūdas viszemākajā līmenī atspoguļojot līdzsvaru, ko tā esot meklējusi starp izdarīto pārkāpumu smagumu, iespējamo negatīvo ietekmi uz konkurenci, ko koncentrācijas darījums esot varējis izraisīt, prasītājas struktūras izmēru un sarežģītību un nepieciešamību piemērot pietiekami atturošu sodu, no vienas puses, un dažiem tādiem atbildību mīkstinājošiem apstākļiem kā prasītājas drīzāk nolaidīgā nekā apzinātā attieksme, tas, ka tā bija lūgusi juridiskus padomus, tas, ka tā neizmantoja balsstiesības, ko tā bija ieguvusi līdz ar līdzdalību kapitālā, un abu darbību nošķiršana līdz darījuma atļaujai, no otras puses.
- 608 Ņemot vērā iepriekš 607. punktā norādītos elementus, naudas soda apmērs nevarot tikt uzskatīts par nesamērīgu. Faktiski naudas sodu, pat kopā ņemtu, apmērs esot noteikts atļautās amplitūdas viszemākajā līmenī, un tas atspoguļojot taisnīgu līdzsvaru starp vērā ņemamajiem faktoriem un to, kas ir samērīgs no lietas apstākļu skatupunkta. Šo iemeslu dēļ esot jāuzskata, ka uzlikto naudas sodu apmērs ir pienācīgs no lietas apstākļu skatupunkta.
- 609 Neviens no prasītājas izvirzītajiem argumentiem un pierādījumiem neļaujot Vispārējai tiesai, īstenojot tās neierobežoto kompetenci, konstatēt, ka uzliktie naudas sodi nav pienācīgi.
- 610 Attiecībā uz prasītājas argumentāciju, saskaņā ar kuru Savienības tiesas šai lietai līdzīgos apstākļos esot ievērojami samazinājušas Komisijas uzlikto naudas sodus, ir jākonstatē, kā uzsver Komisija, ka minēto lietu pamatā esošie faktiskie apstākļi nav salīdzināmi ar šīs lietas pamatā esošajiem lietas apstākļiem.
- 611 Pirmkārt, attiecībā uz 1984. gada 28. marta spriedumu *Officine Bertoli/Komisija* (8/83, EU:C:1984:129) ir jānorāda, ka Tiesa samazināja par 75 % lietas dalībnieci prasītājai par EOTK līguma 60. panta pārkāpumu uzlikto naudas sodu. Minētā sprieduma 29. punktā tā norādīja šādi:

“[D]aži īpaši apstākļi šīs lietas gadījumā pamato samazinājumu taisnīguma apsvērumu dēļ. Pēdējo trīsdesmit gadu laikā prasītājai, neraugoties uz daudzām Komisijas veiktām pārbaudēm, līdz šim brīdim nekad nav ticis uzlikts sods par cenu, maksājumu vai kvotu normu pārkāpumu. Šo apstākli papildina Komisijas paziņojumu neskaids raksturs, kuros, lai gan attiecīgie uzņēmumi tajos tika brīdināti par to, ka pārbaudes saistībā ar EOTK līguma 60. pantā noteikto tirdzniecības cenu un nosacījumu ievērošanu tiks pastiprinātas un paplašinātas, to uzmanība netika vērsta uz Komisijas nodomu – atbilstoši tai piešķirtajām pilnvarām – par konstatētajiem pārkāpumiem sodīt daudz stingrāk.”

- 612 Šajā ziņā prasītāja apgalvo, ka “atbrīvojums no *statu quo* pienākuma līdzīgi tika ieviests kādus 25 gadus pirms lēmuma un nekad neviens sods nav uzlikts par atbrīvojuma kļūdainu piemērošanu”.
- 613 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Komisija nav uzlikusi naudas sodu par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā izņēmuma kļūdainu piemērošanu, bet gan par Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 2. punkta pārkāpumu. Tā nav pirmā lieta, kurā Komisija ir uzlikusi naudas sodus par koncentrācijas īstenošanu pirms tās paziņošanas un atļaušanas.
- 614 Turklāt 1984. gada 28. marta sprieduma *Officine Bertoli*/Komisija (8/83, EU:C:1984:129) 29. punktā iekļautie apsvērumi attiecās uz viena un tā paša uzņēmuma situāciju, kuram, neraugoties uz daudzām pārbaudēm, nekad netika uzlikts sods. Šie apsvērumi nedrīkst tikt transponēti uz uzņēmumu situācijām kopumā, kurās nekad nevienam uzņēmumam nav uzlikts neviens sods.
- 615 Turklāt attiecībā uz konkurences tiesību normu ievērošanu nepastāv regulāru pārbažu sistēma – pretēji situācijai, kāda ir atspoguļota 1984. gada 28. marta spriedumā *Officine Bertoli*/Komisija (8/83, EU:C:1984:129).
- 616 Otrkārt, attiecībā uz 1983. gada 19. oktobra spriedumu *Lucchini Siderurgica*/Komisija (179/82, EU:C:1983:280) prasītāja uzsver, ka Tiesa samazināja par 50 % naudas sodu, kas bija uzlikts par tērauda ražošanas kvotu pārsniegumu.
- 617 Tiesa konstatēja, ka ar “īpašiem apstākļiem” ir pamatojama regulārās likmes, ko uzlikusi Komisija, noraidīšana. Šajā ziņā tā norādīja, ka attiecīgajā ceturksnī prasītāja lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums, ir saskārusies ar īpašām grūtībām ievērot piešķirto kvotu un ka vēlāk tā ir samazinājusi savu ražošanu. Turklāt Tiesa konstatēja, ka prasītāja minētajā lietā iepriekš pa teleksu bija piedāvājusi kā kompensāciju par kvotas pārsniegumu vēlāk samazināt savu ražošanu un ka Komisija, pārkāpjot labas pārvaldības normas, neatbildēja uz šo teleksu, atstājot prasītāju neziņā par to, vai Komisija ir pieņēmusi prasītājas piedāvājumu (spriedums, 1983. gada 19. oktobris, *Lucchini Siderurgica*/Komisija, 179/82, EU:C:1983:280, 25.–27. punkts).
- 618 Prasītāja apgalvo, ka arī tā esot savam iespējamam pārkāpumam samazinājusi jebkādas negatīvās sekas, atturoties no savu balsstiesību īstenošanas un Komisijas veiktās atļaujas procedūras laikā saglabājot *Morpol* kā nošķirtu vienību. Turklāt prasītājas ieskatā Komisija esot atstājusi prasītāju neziņā par to, vai Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētais izņēmums ir piemērojams līdz brīdim, kad Komisija būs noslēgusi koncentrācijas kontroles procedūru.
- 619 Tomēr izskatāmajā lietā – atšķirībā no situācijas, kāda bija 1983. gada 19. oktobra sprieduma *Lucchini Siderurgica*/Komisija (179/82, EU:C:1983:280) pamatā, – nepastāv regulāra likme naudas soda uzlikšanai par Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpumu. Kā izriet no 1983. gada 19. oktobra sprieduma *Lucchini Siderurgica*/Komisija (179/82, EU:C:1983:280) 25. punkta, naudas sods saskaņā ar vispārēju lēmumu bija jānosaka 75 ECU par pārsnieguma tonnu, neskaitot īpašus apstākļus, kuros ir attaisnojama šis regulārās likmes noraidīšana.
- 620 Šajā lietā apstākli, ka prasītāja samazināja negatīvu seku attiecībā uz konkurenci iespēju, atturoties no savu balsstiesību īstenošanas un koncentrācijas kontroles procedūras laikā saglabājot *Morpol* kā nošķirtu vienību, Komisija pienācīgi ir ņēmusi vērā apstrīdētā lēmuma 196. un 198. punktā kā atbildību mīkstinošus apstākļus. Tātad šis apstāklis nav otrreiz jāņem vērā, samazinot Komisijas uzliktos naudas sodus.
- 621 Attiecībā uz prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru Komisija esot atstājusi prasītāju neziņā par to, vai Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētais izņēmums ir piemērojams, ir tikai jākonstatē, ka, tā kā prasītāja nav vērsusies pie Komisijas, lai saņemtu paskaidrojumus par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamību šajā lietā, tā nevar pārņemt Komisijai, ka tā ir atstājusi

prasītāju neziņā par šo jautājumu. Atšķirībā no lietas, kurā tika pasludināts 1983. gada 19. oktobra spriedums *Lucchini Siderurgica/Komisija* (179/82, EU:C:1983:280), izskatāmajā lietā prasītāja nav sazinājusies ar Komisiju, paliekot bez Komisijas atbildes.

- 622 Treškārt, prasītāja balstās uz 1984. gada 16. maija spriedumu *Eisen und Metall/Komisija* (9/83, EU:C:1984:177), kurā Tiesa par 50 % samazināja naudas soda apmēru, ko Komisija bija uzlikusi prasītājai, tērauda tirdzniecības sabiedrībai, par to, ka tā bija istenojusi cenu samazinājumu salīdzinājumā ar [cenām] tās publicētajā skalā un tād salīdzināmos darījumos piemērojusi nevienlīdzīgus nosacījumus (skat. minētā sprieduma 27. un 41.–46. punktu).
- 623 Minētajā spriedumā Tiesa konstatēja, ka, ja pārkāpumu ir izdarījusi tirdzniecības sabiedrība, ietekme, kas ir mazāka par to, kāda šai sabiedrībai var būt uz tirgus situāciju, var būt pārkāpuma smagumu mīkstinājošs apstāklis un ka šādos apstākļos ļoti augsta soda piemērošana ir pamatojama vienīgi ar apstākļiem, ar kuriem tiek pierādīts uzņēmuma pieļautā pārkāpuma īpašs smagums (spriedums, 1984. gada 16. maijs, *Eisen und Metall/Komisija* (9/83, EU:C:1984:177, 43. un 44. punkts). Šādos apstākļos Tiesa minētā sprieduma 45. punktā konstatēja, ka naudas sods, kas līdzvērtīgs 110 % no cenu samazinājuma, nav pamatots, jo Komisija bija pamatojusi naudas soda apmēru tikai ar atsauci uz to, ka naudas soda apmēram ir jābūt tik augstam, lai ar to būtu pietiekami uzņēmumu atturēšanai no jaunu cenu samazinājumu izdarīšanas.
- 624 Tātad tikai no 1984. gada 16. maija sprieduma *Eisen und Metall/Komisija* (9/83, EU:C:1984:177) izriet, ka atsauce uz nepieciešamību pēc pietiekami atturošas iedarbības nav pietiekama, lai pierādītu uzņēmuma izdarīta pārkāpuma īpašu smagumu.
- 625 Šajā lietā Komisijai nebija pienākuma pierādīt pārkāpuma īpašu smagumu, lai pamatotu augsta soda uzlikšanu. Proti, nevar tikt apgalvots, ka prasītāja varēja istenot tikai ierobežotu ietekmi tirgū.
- 626 Tā kā prasītāja turklāt balstās uz atvainojamu maldību, kas pieļauta, interpretējot Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu, ir tikai jāatgādina, ka šis arguments tika noraidīts iepriekš 484. punktā.
- 627 Ceturtkārt, prasītāja balstās uz 1994. gada 14. jūlija spriedumu *Parker Pen/Komisija* (T-77/92, EU:T:1994:85). Minētā sprieduma 94. punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka “Komisija n[av ņēmusi] vērā apstākli, ka apgrozījums, kas īstenots ar precēm, uz kurām attiecas pārkāpums, bija salīdzinoši mazs salīdzinājumā ar to, kāds panākts ar visu *Parker* īstenoto pārdošanu kopā”, un ka “pienācīga naudas soda noteikšana nedrīkstēja būt vienkāršas aprēķināšanas, kas balstīta uz kopējo apgrozījumu, rezultāts”. Tātad Vispārējā tiesa samazināja naudas sodu par apmēram 43 %, grozot to no 700 000 ECU uz 400 000 ECU (sprieduma 95. punkts).
- 628 Prasītāja apgalvo, ka līdzīgi audzēto Skotijas lašu pārdošanas apjomi, ko 2012. gadā īstenoja *Morpol*, – nozarē, kurā Komisija identificēja konkurences problēmas, – esot bijuši salīdzinoši zemi salīdzinājumā ar visiem tās pārdošanas apjomiem kopā, proti, 5 %.
- 629 Šajā ziņā ir jānorāda, ka 1994. gada 14. jūlija spriedums *Parker Pen/Komisija* (T-77/92, EU:T:1994:85) attiecās uz [LESD 101. panta] pārkāpumu. Attiecībā uz Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpumu nav pienācīgi aprēķināt naudas soda apmēru, balstoties uz pārdošanu apjomu vērtību konkurences problēmu skartajā nozarē. Proti, koncentrācijas īstenošana pirms paziņošanas un atļaujas neattiecas vienīgi uz tirgus nozari, attiecībā uz kuru Komisija spējusi identificēt konkurences problēmas. Pretējā gadījumā naudas sods principā varētu būt 0 EUR tādas koncentrācijas gadījumā, kura nav radījusi problēmas konkurencei.
- 630 Turklāt izskatāmajā lietā Komisija nav veikusi “vienkārš[u] aprēķināšan[u], kas balstīta uz kopējo apgrozījumu”, bet gan tā ir ņēmusi vērā daudzus elementus, vērtējot pārkāpuma raksturu, smagumu un ilgumu.

631 Tātad piektā pamata ceturtnā daļa ir jānoraida.

5. Par piekto daļu – par to, ka apstrīdētajā lēmumā kļūdaini neesot atzīti atbildību mīkstinoši apstākļi

632 Prasītāja apgalvo, ka Komisijai kā atbildību mīkstinoši apstākļi esot bijuši jāatzīst šādi elementi:

- prasītājas sadarbība koncentrācijas kontroles procedūrā;
- agrāku precedentu neesamība;
- atvainojama maldība, kas ir bijusi apgalvoto pārkāpumu pamatā.

633 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

634 Pirmkārt, attiecībā uz apgalvoto prasītājas sadarbošanos koncentrāciju kontroles procedūrā, pieņemot, ka tā ir pierādīta, ir jānorāda, ka procedūrā saistībā ar Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpumiem tā nebūtu atbildību mīkstinošs apstāklis.

635 Protams, ir taisnība, ka tiesvedībā saistībā ar LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem prasītāja sadarbošanās administratīvā procedūrā attiecīgā gadījumā var tikt ņemta vērā kā atbildību mīkstinošs apstāklis. Tādās lietās, kurās Komisijas mērķis ir konstatēt pārkāpumus, nebūt nav pašsaprotami, ka uzņēmumi, pret kuriem ir vēsta izmeklēšana, izrāda gatavību sadarboties un aktīvi palīdz Komisijai konstatēt pārkāpumu.

636 Tomēr šajā lietā prasītāja nebalstās uz apgalvotu sadarbošanos administratīvajā procedūrā, kuras mērķis ir konstatēt Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpumus.

637 Tā tikai apgalvo, ka esot izrādījusi gatavību sadarboties koncentrāciju kontroles procedūrā. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka ir pilnīgi loģiski, ka uzņēmums, kurš vēlas iegūt koncentrācijas atļauju, sadarbojas ar Komisiju, lai paātrinātu procedūru, un tas ir šā uzņēmuma interesēs (attiecībā uz prasītājas korektīvu pasākumu ierosinājumiem skat. iepriekš 602. punktu).

638 Tātad Komisijai nevar tikt pārņemts, ka tā šādu sadarbošanos nav ņemusi vērā kā atbildību mīkstinošu apstākli.

639 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka Komisijai esot bijis jāļauj tai gūt labumu no atbildību mīkstinoša apstākļa, kas saistīts ar atbilstīgu precedentu, kuros būtu konstatēts *statu quo* pienākuma pārkāpums kopsakarā ar Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktu, neesamību. Šajā ziņā prasītāja uzsver, ka 1998. gada 18. februāra lēmumā (lieta Nr. IV/M.920 – *Samsung/AST*; turpmāk tekstā – “lēmums *Samsung/AST*”), kā arī 1999. gada 10. februāra lēmumā (lieta Nr. IV/M.969 – *A. P. Møller*; turpmāk tekstā – “lēmums *A. P. Møller*”) Komisija kā atbildību mīkstinošu faktoru ir atzinusi apstākli, ka attiecīgā rīcība bija sākusies brīdī, kad tā attiecībā uz aplūkojamo rīcību vēl nebija pieņēmusi lēmumu, ar kuru konstatēts pārkāpums.

640 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Komisijai nav pienākuma kā atbildību mīkstinošu apstākli ņemt vērā to, ka par rīcību, kurai ir tieši tādas pašas iezīmes kā aplūkojamajai rīcībai, vēl nav uzlikts naudas sods. Turklāt, pirmkārt, ir jānorāda, ka lēmumā *Yara/Kemira GrowHow* Komisija jau ir paudusi savu nostāju – lai arī *obiter dictum* – par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta interpretāciju (skat. iepriekš 419. punktu). Otrkārt, Komisija vairākās lietās ir uzlikusi naudas sodus saskaņā ar Regulas Nr. 4064/89 14. pantu, lai arī šīs lietas neattiecas uz Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktā paredzētā izņēmuma interpretāciju.

- 641 Attiecībā uz lēmumu *Samsung/AST* ir jānorāda, ka minētā lēmuma 28. apsvērumā (5. punktā) Komisija norādīja, ka minētais lēmums bija “pirmais[, ko tā ir pieņēmusi] [..], piemērojot regulas [Nr. 4064/89] 14. pantu”. Lēmuma *A. P. Møller* 21. apsvērumā Komisija konstatēja, ka, “tā kā pārkāpumi [tika] izdarīti tajā pašā laikā, uz kuru attiecās lēmums *Samsung*, lai gan Komisija vēl nebija pieņēmusi lēmumu saskaņā ar regulas [Nr. 4064/89] 14. pantu”, “šis apstāklis lēmumā *Samsung* tika uzskatīts par atbildību mīkstinošu apstākli” un ka “tāda pati argumentācija [bija] jāpiemēro šajā lietā”.
- 642 Tātad šajos lēmumos Komisija ne tikai konstatēja, ka tā vēl nav uzlikusi naudas sodu par rīcību, kurai ir tieši tādas pašas iezīmes, bet arī norādīja, ka [minētajās lietās] nebija neviena lēmuma saskaņā ar regulas [Nr. 4064/89] 14. pantu. Tātad situācija izskatāmajā lietā nav salīdzināma ar situāciju[, kāda bija] lēmuma *Samsung/AST* un lēmuma *A. P. Møller* pamatā.
- 643 Treškārt, prasītāja apgalvo, ka, pat pieņemot, ka apstrīdētajā lēmumā prasītājas [izdarītie] Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punkta un 7. panta 1. punkta pārkāpumi varētu tikt kvalificēti kā apgalvota nolaidība, lēmumā prasītājai neesot ļauts gūt labumu no atbildību mīkstinoša apstākļa, kāds izriet no tā, ka apgalvoto pārkāpumu bija izraisījusi atvainojama maldība un ka tās mērķis nebija izvairīties no Komisijas pārbaudes.
- 644 Šajā ziņā ir tikai jākonstatē, ka atvainojamas maldības priekšnosacījums ir rūpība, kādai jāpiemīt normāli informētai personai (skat. iepriekš 484. punktu). Tātad nolaidības prasītājas rīcībā konstatējums obligāti izslēdz atvainojamu maldību tās rīcībā.
- 645 Tādēļ ir jānorāda arī piektā pamata piektā daļa, kā arī piektais pamats kopumā.
- 646 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasība ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 647 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, ir jānolemj, ka tā atlīdzina Komisijas tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tās prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (piektā palāta)

nospriež:

- 1) **Prasību noraidīt.**
- 2) ***Marine Harvest ASA* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

Dittrich

Schwarcz

Tomljenović

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2017. gada 26. oktobrī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

I. Tiesvedības priekšvēsture	1
A. Prasītājas veiktā <i>Morpol</i> iegāde	2
B. Pirmspaziņošanas posms	3
C. Paziņojums un lēmums, ar kuru tiek atļauta koncentrācija ar nosacījumu, ka tiek ievērotas konkrētas saistības	3
D. Apstrīdētais lēmums un procedūra, kuras rezultātā tas tika pieņemts	4
II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi	6
III. Juridiskais pamatojums	6
A. Par pirmo pamatu – acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu, ciktāl apstrīdētajā lēmumā ir noraidīta Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamība	6
1. Par pirmā pamata pirmajām trim daļām	7
a) Ievada apsvērumi	7
b) Par Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta piemērojamību	9
1) Par to, ka Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta formulējums neattiecas uz attiecīgo koncentrāciju	9
2) Par prasītājas argumentāciju, kas ir balstīta uz apgalvotu vienas koncentrācijas esamību	11
i) Ievada apsvērumi	11
ii) Par prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā Konsolidētajam jurisdikcijas paziņojumam	13
iii) Par prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā Vispārējās tiesas judikatūrai un Komisijas lēmumpieņemšanas praksei	14
iv) Par prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā Regulas Nr. 139/2004 preambulas 20. apsvērumam	18
v) Par prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisijas nostāja esot pretrunā dalībvalstu praksei	18
vi) Par prasītājas argumentiem, saskaņā ar kuriem Komisija esot kļūdaini interpretējusi Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punkta pastāvēšanas iemeslu	20
2. Par pirmā pamata ceturto daļu, kas ir balstīta uz to, ka prasītāja atbilstot Regulas Nr. 139/2004 7. panta 2. punktam	28
B. Par otro pamatu, kas ir balstīts uz acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu, jo apstrīdētajā lēmumā ir secināts, ka prasītāja ir bijusi nolaidīga	28

C.	Par trešo pamatu – vispārējā principa <i>ne bis in idem</i> pārkāpumu	35
1.	Ievada apsvērumi par saikni starp Regulas Nr. 139/2004 4. panta 1. punktu, 7. panta 1. punktu un 14. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu	35
2.	Par <i>ne bis in idem</i> principa piemērojamību šajā lietā	37
3.	Par prasītājas argumentiem attiecībā uz pārkāpumu kopību	41
D.	Par ceturto pamatu – acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu, kas pieļauta, piemērojot prasītājai naudas sodus	44
1.	Par pirmo daļu – tiesiskās noteiktības principa <i>nullum crimen, nulla poena sine lege</i> principa pārkāpumu	44
2.	Par otro daļu – vispārējā vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu	46
E.	Par piekto pamatu – acīmredzamu juridisku un faktisku kļūdu un pamatojuma neesamību naudas sodu apmēra noteikšanā	52
1.	Par pirmo daļu – pamatojuma neesamību naudas soda apmēra noteikšanā	53
2.	Par otro daļu – apgalvoto pārkāpumu smaguma kļūdainu vērtējumu	56
a)	Par prasītājas nolaidības ņemšanu vērā	57
b)	Par nopietnu šaubu saistībā ar darījuma saderīgumu ar iekšējo tirgu esamības ņemšanu vērā	57
c)	Par precedentu saistībā ar prasītāju un citām sabiedrībām ņemšanu vērā	62
1)	Par lietas, kurā tika pieņemts lēmums <i>Pan Fish/Fjord Seafood</i> , ņemšanu vērā	63
2)	Par lietu saistībā ar citām sabiedrībām ņemšanu vērā	64
3.	Par trešo daļu – apgalvotā pārkāpuma ilguma kļūdainu vērtējumu	65
4.	Par ceturto daļu – naudas soda nesamērīgumu	68
a)	Par pirmo iebildumu – par to, ka naudas sods pārsniedzot to, kas ir nepieciešams izvirzītajam mērķim	68
b)	Par otro iebildumu – par to, ka naudas sods neesot samērīgs salīdzinājumā ar apgalvoto pārkāpumu ilgumu un smagumu	69
c)	Par trešo iebildumu – par to, ka naudas sods esot pārmērīgs un esot jāsamazina	69
5.	Par piekto daļu – par to, ka apstrīdētajā lēmumā kļūdaini neesot atzīti atbildību mīkstinoši apstākļi	74
	Par tiesāšanās izdevumiem	75